

ZMLUVA O EURÓPSKEJ ÚNII

(92/C191/01)

JEHO VELIČENSTVO KRÁĽ BELGIČANOV,

JEJ VELIČENSTVO KRÁĽOVNÁ DÁNSKA,

PREZIDENT SPOLKOVEJ REPUBLIKY NEMECKO,

PREZIDENT HELÉNSKEJ REPUBLIKY,

JEHO VELIČENSTVO KRÁĽ ŠPANIELSKA,

PREZIDENT FRANCÚZSKEJ REPUBLIKY,

PREZIDENT ÍRSKA,

PREZIDENT TALIANskej REPUBLIKY,

JEHO KRÁĽOVSKÁ VÝSOSŤ VEĽKOVOJVODA LUXEMBURSKA,

JEJ VELIČENSTVO KRÁĽOVNÁ HOLANDSKA,

PREZIDENT PORTUGALSKEJ REPUBLIKY,

JEJ VELIČENSTVO KRÁĽOVNÁ SPOJENÉHO KRÁĽOVSTVA VEĽKEJ BRITÁNIE

A SEVERNÉHO ÍRSKA,

ODHODLANÍ pozdvihnúť na novú úroveň procesy európskej integrácie, ktoré sa začali založením Európskych spoločenstiev,

PRIPOMÍNAJÚC si historický význam skončovania s rozdelením európskeho kontinentu a potrebu vytvoriť pevné základy pre budovanie budúcej Európy,

POTVRDZUJÚC oddanosť princípom slobody, demokracie, rešpektovania ľudských práv a základných slobôd a právneho štátu,

ŽELAJÚC si prehĺbiť solidaritu medzi národmi pri rešpektovaní národnej histórie, kultúry a tradícií,

ŽELAJÚC si ďalej posilňovať demokraciu a účinné fungovanie orgánov, aby v jednotnom inštitucionálnom rámci mohli lepšie plniť úlohy, ktorými sú poverené,

ODHODLANÍ dosiahnuť posilnenie a zblíženie ekonomík a zaviesť hospodársku a menovú úniu vrátane jednotnej a stabilnej meny v súlade s ustanoveniami tejto zmluvy,

ROZHODNUTÍ podporovať hospodársky a sociálny pokrok národov v rámci fungovania vnútorného trhu a posilnenia súdržnosti a ochrany životného prostredia a uskutočňovať politiku tak, aby rozvoj hospodárskej integrácie súčasne zabezpečoval pokrok v iných oblastiach,

ODHODLANÍ zaviesť spoločné občianstvo pre všetkých štátnych príslušníkov jednotlivých členských krajín,

ODHODLANÍ uskutočňovať spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku vrátane konečnej rámcovej úpravy spoločnej obrannej politiky, ktorá môže časom viesť k spoločnej obrane, aby sa tým upevnila európska identita a nezávislosť v záujme posilnenia mieru, bezpečnosti a pokroku v Európe a vo svete,

POTVRDZUJÚC opätovne svoj zámer zabezpečiť voľný pohyb osôb a pritom zaručiť a chrániť bezpečnosť svojich národov prostredníctvom ustanovení o justícii a vnútorných veciach uvedených v tejto zmluve,

ODHODLANÍ pokračovať v procese utvárania čoraz užšieho spojenectva medzi národmi Európy, v ktorom sa v súlade s princípom subsidiarity prijímajú rozhodnutia čo najbližšie k občanovi,

BERÚC DO ÚVAHY ďalšie etapy, ktoré treba dosiahnuť v záujme rozvoja európskej integrácie,

PRIJALI ROZHODNUTIE založiť Európsku úniu a na tento účel boli menovaní títo splnomocnení zástupcovia za:

JEHO VELIČENSTVO KRÁĽA BELGIČANOV:

Mark EYSKENS, minister zahraničných vecí;

Philippe MAYSTADT, minister financií;

JEJ VELIČENSTVO KRÁĽOVNÚ DÁNSKA:

Uffe ELLEMANN-JENSEN, minister zahraničných vecí;

Anders FOGH RASMUSSEN, minister hospodárstva;

PREZIDENTA SPOLKOVEJ REPUBLIKY NEMECKO:

Hans-Dietrich GENSCHER, spolkový minister zahraničných vecí;

Theodor WAIGEL, spolkový minister financií;

PREZIDENTA HELÉNSKEJ REPUBLIKY:

Antonios SAMARAS, minister zahraničných vecí;

Efthymios CHRISTODOULOU, minister hospodárstva;

JEHO VELIČENSTVO KRÁĽA ŠPANIELSKA:

Francisca FERNÁNDEZ ORDÓÑEZ, minister zahraničných vecí;

Carlos SOLCHAGA CATALÁN, minister hospodárstva a financií;

PREZIDENTA FRANCÚZSKEJ REPUBLIKY:

Roland DUMAS, minister zahraničných vecí;

Pierre BEREGOVOY, minister pre hospodárstvo, financie a rozpočet;

PREZIDENTA ÍRSKA:

Gerard COLLINS, minister zahraničných vecí;

Bertie AHERN, minister financií;

PREZIDENTA TALIANSKEJ REPUBLIKY:

Gianni DE MICHELIS, minister zahraničných vecí;

Guido CARLI, minister financií;

JEHO KRÁĽOVSKÚ VÝSOSŤ VEĽKOVOJVODU LUXEMBURSKA:

Jacques F. POOS, podpredseda vlády, minister zahraničných vecí;

Jean-Claud JUNCKER, minister financií;

JEJ VELIČENSTVO KRÁĽOVNÚ HOLANDSKA:

Hans van den BROEK, minister zahraničných vecí;

Willem KOK, minister financií;

PREZIDENTA PORTUGALSKEJ REPUBLIKY:

Joao de Deus PINHEIRO, minister zahraničných vecí;

Jorge BRAGA de MACEDO, minister financií;

JEJ VELIČENSTVO KRÁĽOVNÚ SPOJENÉHO KRÁĽOVSTVA VEĽKEJ BRITÁNIE

A SEVERNÉHO ÍRSKA:

Rt. Hon. Douglas HURD, štátny tajomník zahraničných vecí a záležitostí Britského spoločenstva národov;

Hon. Francis MAUDE, finančný tajomník ministra financií;

KTORÍ sa po výmene svojich plných mocí, formálne uznaných za správne a náležité, dohodli takto:

HLAVA I

SPOLOČNÉ USTANOVENIA

Článok A

Touto zmluvou Vysoké zmluvné strany zakladajú medzi sebou Európsku úniu (ďalej len „únia“).

Táto zmluva predstavuje novú etapu v procese utvárania čoraz užšieho spojenectva medzi národmi Európy, v ktorom sa prijímajú rozhodnutia čo najbližšie k občanovi.

Únia je založená na Európskych spoločenstvách doplnených politikami a formami spolupráce stanovenými touto zmluvou. Jej cieľom je utvárať vzťahy medzi členskými štátmi a ich národmi spôsobom, v ktorom sa prejavuje súdržnosť a solidarita.

Článok B

Únia si kladie nasledujúce ciele:

- podporovať hospodársky a sociálny pokrok, jeho vyrovnanosť a stabilitu, predovšetkým utvorením priestoru bez vnútorných hraníc, posilnením hospodárskej a sociálnej súdržnosti, uskutočnením hospodárskej a menovej únie a napokon zavedením jednotnej meny v súlade s ustanoveniami tejto zmluvy;
- presadzovať svoju identitu na medzinárodnej scéne, predovšetkým uskutočňovaním spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky vrátane vymedzenia rámca spoločnej obrannej politiky, ktorá môže časom viesť k spoločnej obrane;
- posilniť ochranu práv a záujmov štátnych príslušníkov jednotlivých členských štátov zavedením občianstva únie;
- rozvíjať úzku spoluprácu v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí;

- v plnej miere zachovať *acquis communautaire* a ďalej ho rozvíjať, pričom postupom uvedeným v článku N(2) zvažovať, do akej miery bude potrebné zmeniť politiky a formy spolupráce, ako ich uvádza táto zmluva, aby sa zabezpečila účinnosť mechanizmov a orgánov spoločenstva.

Ciele únie sa dosiahnu za podmienok a v časovom pláne stanovenými s tejto zmluve, pri rešpektovaní princípov subsidiarity stanovených v článku 3b Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva.

Článok C

Únia má jednotný inštitucionálny rámec, aby sa zabezpečila zhoda a kontinuita činností na dosiahnutie jej cieľov pri rešpektovaní a zveľaďovaní *acquis communautaire*.

Únia predovšetkým zabezpečí zhodu vonkajších činností v rámci svojich zahraničných vzťahov, bezpečnostnej, hospodárskej a rozvojovej politiky. Za túto zhodu zodpovedá Rada a Komisia. Plnenie týchto politik zabezpečia v súlade so svojimi príslušnými právomocami.

Článok D

Európska rada dáva únii potrebné podnety na rozvoj a vymedzuje jej všeobecné politické smery.

Európska rada združuje hlavy štátov alebo predsedov vlád členských krajín, ako aj predsedu Komisie. Pomáhajú im ministri zahraničných vecí členských štátov a jeden člen Komisie. Európska rada zasadá najmenej dva razy do roka, pričom jej predsedá hlava štátu alebo predseda vlády členského štátu, ktorý vykonáva predsedníctvo Rady.

Európska rada predkladá Európskemu parlamentu správu po každom svojom zasadnutí a výročnú písomnú správu o pokroku, ktorý únia dosiahla.

Článok E

Európsky parlament, Rada, Komisia a Súdny dvor vykonávajú svoje právomoci za podmienok a na účely, ktoré stanovia na jednej strane ustanovenia zmlúv zakladajúcich Európske spoločenstvo a následných zmlúv a dokumentov, ktorými sa tieto zmluvy menia a dopĺňajú, a na druhej strane ostatné ustanovenia tejto zmluvy.

Článok F

1. Únia rešpektuje národnú identitu členských štátov, ktorých politický systém je založený na zásadách demokracie.
2. Únia rešpektuje základné ľudské práva, ktoré zaručuje Európsky dohovor na ochranu ľudských práv a základných slobôd podpísaný v Ríme 4. novembra 1950 a ktoré vyplývajú z ústavných tradícií členských štátov, ako základných princípov práva spoločenstva.
3. Únia si zabezpečí prostriedky potrebné na dosiahnutie svojich cieľov a uskutočnenie svojich politik.

HLAVA II

USTANOVENIA, KTORÝMI SA MENÍ A DOPŔŇA ZMLUVA O ZALOŽENÍ EURÓPSKEHO HOSPODÁRSKEHO SPOLOČENSTVA NA ÚČEL ZALOŽENIA EURÓPSKEHO SPOLOČENSTVA

Článok G

Zmluva o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva sa pozmeňuje v súlade s ustanoveniami tohto článku s cieľom založiť Európske spoločenstvo.

A. V celej zmluve:

1) Pojem „Európske hospodárske spoločenstvo“ sa nahrádza pojmom „Európske spoločenstvo“.

B. V časti I „Zásady“:

2) Článok 2 sa nahrádza takto:

„Článok 2

Úlohou spoločenstva je vytvorením spoločného trhu a hospodárskej a menovej únie a realizáciou spoločných politík alebo činností uvedených v článkoch 3 a 3a podporovať v celom spoločenstve harmonický a vyrovnaný rozvoj hospodárskych činností, udržateľný a neinflačný rast rešpektujúci životné prostredie, vysoký stupeň konvergencie hospodárskej výkonnosti, vysokú úroveň zamestnanosti a sociálnej ochrany, zvyšovanie životnej úrovne a kvality života a hospodársku a sociálnu súdržnosť a solidaritu medzi členskými štátmi.“

3) Článok 3 sa nahrádza takto:

„Článok 3

Na účely stanovené v článku 2 činnosti spoločenstva zahŕňajú, ako to vyplýva z ustanovení tejto zmluvy a z časového plánu v nej stanovenom:

- a) odstránenie ciel a množstevných obmedzení na dovoz a vývoz tovarov medzi členskými štátmi, ako aj všetkých ostatných opatrení, ktoré majú rovnaký účinok;
- b) spoločnú obchodnú politiku;
- c) vnútorný trh charakterizovaný zrušením prekážok pre voľný pohyb tovaru, osôb, služieb a kapitálu medzi členskými štátmi;
- d) opatrenia týkajúce sa vstupu a pohybu osôb na vnútornom trhu, ako to uvádza článok 100c;
- e) spoločnú politiku v oblasti poľnohospodárstva a rybolovu;
- f) spoločnú politiku v oblasti dopravy;
- g) systém, ktorým sa zabezpečí, aby sa na vnútornom trhu nenarušila hospodárska súťaž;
- h) aproximáciu právnych predpisov členských štátov v rozsahu požadovanom pre fungovanie vnútorného trhu;
- i) politiku v sociálnej oblasti zahŕňajúcu Európsky sociálny fond;
- j) posilnenie hospodárskej a sociálnej súdržnosti;
- k) politiku v oblasti životného prostredia;
- l) posilnenie konkurencieschopnosti priemyslu spoločenstva;

- m) podporu rozvoja výskumu a technológie;
- n) podporu pre zriadenie a rozvoj transeurópskych sietí;
- o) príspevky na dosiahnutie vysokej úrovne ochrany zdravia;
- p) príspevky na kvalitné všeobecné a odborné vzdelanie a na rozkvet kultúr členských štátov;
- q) politiku v oblasti rozvojovej spolupráce;
- r) pridruženie zámorských krajín a území na účel vzrastu obchodu a spoločnej podpory hospodárskeho a sociálneho rozvoja;
- s) príspevky na posilnenie ochrany spotrebiteľa;
- t) opatrenia v oblasti energie, civilnej ochrany a cestovného ruchu.“.

4) Vkladá sa nasledovný článok:

„Článok 3a

1. Činnosti členských štátov a spoločenstva, zamerané na splnenie cieľov vymedzených v článku 2, zahŕňajú, ako to vyplýva z ustanovení tejto zmluvy a časového plánu v nej stanovenom, prijatie hospodárskej politiky, ktorá je založená na úzkej koordinácii hospodárskych politík členských štátov na vnútornom trhu a na stanovení spoločných cieľov a ktorá sa uskutočňuje v súlade s princípmi otvoreného trhového hospodárstva s voľnou hospodárskou súťažou.

2. Súbežne s tým, ako to vyplýva z ustanovení tejto zmluvy a z časového plánu v nej stanovenom, zahŕňajú tieto činnosti neodvolateľné stanovenie menových kurzov vedúce k zavedeniu jednotnej meny ECU, stanoveniu a vykonávaniu jednotnej menovej a devízovej politiky, základným cieľom ktorých je udržať cenovú stabilitu a podporovať všeobecné hospodárske politiky spoločenstva bez poškodzovania tohto cieľa v súlade s princípmi otvoreného trhového hospodárstva s voľnou hospodárskou súťažou.

3. Tieto činnosti členských štátov a spoločenstva si vyžadujú dodržiavanie nasledujúcich hlavných zásad: stabilné ceny, zdravé verejné financie a menové podmienky a trvalo udržateľnú platobnú bilanciu.“.

5) Vkladá sa nasledovný článok:

„Článok 3b

Spoločenstvo koná v medziach právomocí vymedzených touto zmluvou a cieľov, ktoré sú v nej zakotvené.

V oblastiach, ktoré nepatria do jeho výlučnej kompetencie, vyvíja spoločenstvo činnosť v súlade s princípom subsidiarity len vtedy a len v takom rozsahu, pokiaľ ciele navrhované touto činnosťou nemôžu byť uspokojivo dosiahnuté členskými štátmi a z dôvodov rozsahu alebo dôsledkov navrhovanej činnosti ich možno lepšie dosiahnuť prostredníctvom spoločenstva.

Spoločenstvo žiadnou činnosťou neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov tejto zmluvy.“.

6) Článok 4 sa nahrádza takto:

„Článok 4

1. Úlohy zverené spoločenstvu vykonávajú tieto orgány:

- EURÓPSKY PARLAMENT,
- RADA,

- KOMISIA,
- SÚDNY DVOR,
- DVOR AUDÍTOROV.

Každý orgán koná v medziach právomocí, ktoré mu zveruje táto zmluva.

2. Rade a Komisii pomáha Hospodársky a sociálny výbor a Výbor regiónov s poradnou funkciou.“.

7) Vkladajú sa nasledovné články:

„Článok 4a

V súlade s postupom stanoveným touto zmluvou ustanoví sa Európsky systém centrálnych bánk (ďalej len „ESCB“) a Európska centrálna banka (ďalej len „ECB“); konajú v medziach právomocí vymedzených touto zmluvou, štatútom ESCB a štatútom ECB (ďalej len „štatút ESCB“), ktorý je k tejto zmluve pripojený.

Článok 4b

Týmto sa ustanovuje Európska investičná banka, ktorá koná v medziach právomocí vymedzených touto zmluvou a štatútom k nej pripojeným.“.

8) Článok 6 sa zrušuje a článok 7 sa stáva článkom 6. Jeho druhý odsek sa nahrádza takto:

„Rada môže v súlade s postupom uvedeným v článku 189c prijať pravidlá o zákaze takejto diskriminácie.“.

9) Články 8, 8a, 8b a 8c sa stávajú v tomto poradí článkami 7, 7a, 7b a 7c.

C. Vkladá sa nasledovná časť:

„DRUHÁ ČASŤ

OBČIANSTVO ÚNIE

Článok 8

1. Týmto sa ustanovuje občianstvo únie.

Občanom únie je každá osoba, ktorá má štátnu príslušnosť členského štátu.

2. Občania únie požívajú práva poskytované touto zmluvou a vzťahujú sa na nich povinnosti, ktoré im táto zmluva ukladá.

Článok 8a

1. Každý občan únie má právo slobodne sa pohybovať a zdržiavať sa na území členských štátov, rešpektujúc obmedzenia a podmienky stanovené v tejto zmluve a v predpisoch prijatých na ich vykonanie.

2. Rada môže prijať ustanovenia na uľahčenie výkonu práv uvedených v odseku 1; ak táto zmluva neustanoví inak, Rada sa uznáva jednomyselne na návrh Komisie a po získaní súhlasu Európskeho parlamentu.

Článok 8b

1. Každý občan únie s bydliskom v členskom štáte, ktorého nie je štátnym príslušníkom, má právo voliť a byť volený do orgánov miestnej samosprávy vo voľbách v členskom štáte, v ktorom má bydlisko, za rovnakých podmienok ako štátni príslušníci tohto štátu. Výkon tohto práva podlieha podrobnej úprave, ktorú prijme do 31. decembra 1994 jednomyselným

rozhodnutím Rada na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom; táto úprava môže stanoviť odchýlky, ak je to odôvodnené špecifickými problémami členského štátu.

2. Bez toho, aby bol dotknutý článok 138 ods. 3 a pravidlá prijaté na jeho vykonanie, každý občan únie s bydliskom v členskom štáte, ktorého nie je štátnym príslušníkom, má právo voliť a byť volený vo voľbách do Európskeho parlamentu v členskom štáte, v ktorom má bydlisko, za tých istých podmienok ako štátny príslušník tohto štátu. Výkon tohto práva podlieha podrobnej úprave, ktorú prijme do 31. decembra 1993 Rada jednomyseľným rozhodnutím na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom; táto úprava môže stanoviť odchýlky, ak je to odôvodnené špecifickými problémami niektorého členského štátu.

Článok 8c

Každý občan únie má na území tretej krajiny, v ktorej sa nenachádza diplomatické zastupiteľstvo členského štátu, ktorého je štátnym príslušníkom, právo na poskytnutie ochrany diplomatickými alebo konzulárnymi úradmi ktoréhokolvek iného členského štátu a za tých istých podmienok ako štátni príslušníci daného štátu. Členské štáty dohodnú medzi sebou potrebné pravidlá a začnú medzinárodné rokovania potrebné na zabezpečenie tejto ochrany do 31. decembra 1993.

Článok 8d

Každý občan únie má petičné právo obrátiť sa na Európsky parlament podľa článku 138d.

Každý občan únie sa môže obrátiť na ombudsmana ustanoveného v súlade s článkom 138e.

Článok 8e

Komisia podá do 31. decembra 1993 a potom každé tri roky Európskemu parlamentu, Rade a Hospodárskemu a sociálnemu výboru správu o uplatňovaní ustanovení tejto časti zmluvy. Táto správa bude brať do úvahy rozvoj únie.

Na tomto základe a bez toho, aby boli dotknuté ostatné ustanovenia tejto zmluvy, môže Rada jednomyseľne na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom prijať pravidlá na posilnenie alebo na doplnenie práv zakotvených v tejto časti, ktoré odporučí členským štátom na prijatie v súlade s ich ústavnými predpismi.“.

D. Druhá a tretia časť sa spoja do nasledovnej časti:

„TRETIA ČASŤ

POLITIKY SPOLOČENSTVA“.

a v tejto časti:

10) V článku 49 sa prvá veta nahrádza takto:

„Bezprostredne po nadobudnutí platnosti tejto zmluvy, v súlade s postupom uvedeným v článku 189b a po porade s Hospodárskym a sociálnym výborom Rada vydá smernice alebo nariadenia o opatreniach potrebných na to, aby sa postupne zabezpečil voľný pohyb pracovníkov, ako to vymedzuje článok 48, a to najmä:“.

11) Článok 54 ods. 2 sa nahrádza takto:

„2. Na účel vykonania všeobecného programu alebo ak takýto program neexistuje, na účel dokončenia etapy zavádzania slobody usadiť sa v určitej činnosti Rada vydá smernice v súlade s postupom podľa článku 189b a po porade s Hospodárskym a sociálnym výborom.“.

12) "Článok 56 ods. 2 sa nahrádza takto :

„2. Pred uplynutím prechodného obdobia Rada jednomyselným rozhodnutím prijatým na návrh Komisie a po prerokovaní s Európskym parlamentom vydá smernice na koordináciu vyššie uvedených ustanovení právnych a správnych predpisov. Po ukončení druhej etapy Rada v súlade s postupom uvedeným v článku 189 vydá smernice na koordináciu takých ustanovení, ktoré sú v každom štáte predmetom právnych a správnych predpisov.“.

13) Článok 57 sa nahrádza takto:

„Článok 57

1. S cieľom uľahčiť vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti osôb vydá Rada v súlade s postupom stanoveným v článku 189b smernice na vzájomné uznávanie diplomov, osvedčení a iných dokladov o formálnych kvalifikáciách.

2. Na rovnaký účel vydá Rada pred uplynutím prechodného obdobia smernice na koordináciu ustanovení upravených v členských štátoch zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením vzťahujúcim sa na zriadenie a vykonávanie činností samostatne zárobkovo činných osôb. Na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom Rada jednomyselne rozhodne o vykonávacích smerniciach, na plnenie ktorých je aspoň v jednom členskom štáte potrebné zmeniť a doplniť existujúce zásady stanovené zákonom, ktorý upravuje kvalifikačné a odborné predpoklady, prípravu a podmienky kvalifikácie výkonu povolania fyzickými osobami. V ostatných prípadoch Rada koná v súlade s postupom podľa článku 189b.

3. Pri lekárskom povolaní, zdravotníckych povolaniach a povolaní lekárniky postupné zrušenie obmedzení závisí od koordinácie podmienok pre výkon povolania v jednotlivých členských štátoch.“.

14) Názov kapitoly 4 sa nahrádza takto:

„K A P I T O L A 4

Kapitál a platby“.

15) Vkladajú sa nasledovné články:

„Článok 73a

Články 67 až 73 sa nahradia článkami 73b, c, d, e, f a g k 1. januáru 1994.

Článok 73b

1. V rámci ustanovení tejto kapitoly sú zakázané všetky obmedzenia pohybu kapitálu medzi členskými štátmi a tretími krajinami.

2. V rámci ustanovení tejto kapitoly sú zakázané všetky obmedzenia platieb medzi členskými štátmi a tretími krajinami.

Článok 73c

1. Ustanovenia článku 73b sa prijímú bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie obmedzení vo vzťahu k tretím krajinám, ktoré platia vo vnútroštátnom práve alebo v práve spoločenstva k 31. decembru 1993 z hľadiska pohybu kapitálu do tretích krajín alebo z tretích krajín týkajúcich sa priamych investícií – vrátane investícií do nehnuteľného majetku, usadenia sa, poskytovania finančných služieb alebo vstupu cenných papierov na kapitálové trhy.

2. V úsilí dosiahnuť voľný pohyb kapitálu medzi členskými štátmi a tretími krajinami v čo najväčšom rozsahu a pri rešpektovaní ostatných kapitol tejto zmluvy môže Rada na návrh Komisie kvalifikovanou väčšinou hlasov prijať

opatrenia o pohybe kapitálu do tretích krajín a z tretích krajín v oblasti priamych investícií – vrátane investícií do nehnuteľného majetku, usadenia sa, poskytovania finančných služieb alebo prístupu cenných papierov na kapitálové trhy. Pri opatreniach prijatých podľa tohto odseku, ktoré sú v oblasti liberalizácie pohybu kapitálu do tretích krajín alebo z tretích krajín v práve spoločenstva krokom späť, sa vyžaduje jednomyselnosť.

Článok 73d

1. Ustanovenia článku 73b majú bez toho, aby boli dotknuté práva členských štátov:

- a) uplatňovať príslušné ustanovenia ich daňových zákonov, ktoré rozlišujú daňových poplatníkov podľa miesta bydliska alebo podľa miesta, kde investovali kapitál;
- b) prijať všetky potrebné opatrenia, najmä v oblasti daňového systému a dohľadu nad finančnými inštitúciami, aby sa zabránilo porušovaniu vnútroštátnych predpisov, alebo stanoviť postupy na ohlasovanie kapitálových pohybov na štatistické alebo správne účely, alebo prijať opatrenia, ktoré možno odôvodniť verejným záujmom či verejnou bezpečnosťou.

2. Ustanovenia tejto kapitoly nemajú vplyv na uplatňovanie obmedzení práva usadiť sa zlučiteľných s touto zmluvou.

3. Opatrenia a postupy uvedené v odsekoch 1 a 2 však nesmú byť prostriedkom na svojvoľnú diskrimináciu alebo skryté obmedzovanie voľného pohybu kapitálu a platieb vymedzených v článku 73b.

Článok 73e

Odlišne od článku 73b sú členské štáty, pre ktoré platí výnimka na základe práva spoločenstva k 31. decembru 1993, oprávnené zachovať k tomuto dátumu obmedzenia pohybov kapitálu povolené výnimkami platnými najdlhšie do 31. decembra 1995.

Článok 73f

Ak pohyb kapitálu do tretích krajín alebo z tretích krajín vo výnimočných okolnostiach spôsobí alebo hrozí, že spôsobí vážne ťažkosti fungovaniu hospodárskej a menovej únie, na návrh Komisie a po porade s ECB môže Rada kvalifikovanou väčšinou hlasov prijať voči tretím krajinám ochranné opatrenie na obdobie najviac šiestich mesiacov za predpokladu, že takéto opatrenia sú jednoznačne nevyhnutné.

Článok 73g

1. Ak sa činnosť spoločenstva, ako ju predvída článok 228a, pokladá za nevyhnutnú, môže Rada prijať potrebné naliehavé opatrenia v oblasti pohybu kapitálu a platieb so zreteľom na tretie krajiny, a to postupom vymedzeným v článku 228a.

2. Bez toho, aby bol dotknutý článok 224 a za predpokladu, že Rada neprijme opatrenie podľa odseku 1, členský štát môže z vážnych politických dôvodov a z dôvodov naliehavosti prijať jednostranné opatrenia voči tretej krajine týkajúce sa pohybu kapitálu a platieb. Komisia a ostatné členské štáty musia byť o týchto opatreniach informované najneskôr do dátumu, keď nadobudnú platnosť.

Na návrh Komisie môže Rada kvalifikovanou väčšinou rozhodnúť, že daný členský štát tieto opatrenia musí zmeniť alebo zrušiť. Predseda Rady informuje o každom takom rozhodnutí Európsky parlament.

Článok 73h

Do 1. januára 1994 sa uplatňujú nasledujúce ustanovenia:

- 1) každý členský štát sa zaväzuje povoliť platby súvisiace s pohybom tovaru, služieb alebo kapitálu v mene toho členského štátu, v ktorom má veriteľ alebo iná oprávnená osoba sídlo alebo bydlisko, ako aj prevody kapitálu

a zárobkov v takom rozsahu, v akom bol pohyb tovaru, služieb, kapitálu a osôb medzi členskými štátmi liberalizovaný podľa tejto zmluvy.

Členské štáty prehlasujú, že sú pripravené uskutočniť liberalizáciu platieb nad rámec rozsahu stanoveného v predchádzajúcom pododseku, ak im to dovoľí hospodárska situácia a najmä stav platobnej bilancie.

- 2) Pokiaľ sa pohyb tovaru, služieb a kapitálu obmedzuje na obmedzenia platieb, ktoré s nimi súvisia, tieto obmedzenia sa postupne zrušia analogickým uplatnením príslušných ustanovení tejto kapitoly a kapitol týkajúcich sa odstraňovania množstevných obmedzení a liberalizácie služieb.
- 3) Členské štáty sa zaväzujú, že medzi sebou nezavedú nové obmedzenia prevodov súvisiacich so skrytými obchodnými transakciami uvedenými v prílohe III tejto zmluvy.

Postupné odstraňovanie existujúcich obmedzení sa uskutoční v súlade s ustanoveniami článkov 63 až 65, ak to nevyplýva z ustanovení bodov 1 a 2 alebo z iných ustanovení tejto kapitoly.

- 4) V prípade potreby sa členské štáty navzájom poradia o opatreniach, ktoré sa majú prijať, aby sa mohli uskutočniť platby a prevody uvedené v tomto článku; takéto opatrenia nesmú brániť dosiahnutiu cieľov stanovených touto zmluvou.“.

- 16) Článok 75 sa nahrádza takto:

„Článok 75

1. S cieľom uplatniť článok 74 a so zreteľom na osobitnú povahu dopravy Rada konajúc v súlade s postupom uvedeným v článku 189c a po porade s Hospodárskym a sociálnym výborom stanovuje:

- a) spoločné pravidlá platné pre medzinárodnú dopravu do členského štátu alebo z členského štátu, alebo pri prechode cez územie jedného alebo viacerých členských štátov;
- b) podmienky, za ktorých môže prepravca, ktorý nemá sídlo na území členského štátu, v tomto členskom štáte uskutočňovať dopravu;
- c) opatrenia na zlepšenie bezpečnosti dopravy;
- d) ďalšie potrebné ustanovenia.

2. Opatrenia uvedené v písmene a) alebo b) odseku 1 sa stanovia v priebehu prechodného obdobia.

3. Odlišne od postupu stanoveného v odseku 1 stanoví Rada jednomyseľne na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom a Hospodárskym a sociálnym výborom pravidlá upravujúce zásady systému riadenia dopravy, ktorých uplatnenie by mohlo vážne ovplyvniť životnú úroveň, zamestnanosť a prevádzku dopravných zariadení niektorých oblastí. Pritom zohľadní nevyhnutnosť prispôbiť sa hospodárskemu vývoju dosiahnutému v dôsledku vytvorenia spoločného trhu.“.

- 17) Názov hlavy I v tretej časti sa nahrádza takto:

„HLAVA V

SPOLOČNÉ PRAVIDLÁ PRE HOSPODÁRSKU SÚŤAŽ, ZDAŇOVANIE A APROXIMÁCIU PRÁVA“.

18) V článku 92 ods. 3:

– vkladajú sa nasledovné body:

„d) pomoc na podporu kultúry a zachovania kultúrneho dedičstva, ak takáto pomoc neovplyvňuje podmienky obchodovania a hospodárskej súťaže v spoločenstve v rozsahu, ktorý odporuje spoločným záujmom.“.

– súčasné písmeno d) sa stáva písmenom e).

19) Článok 94 sa nahrádza takto:

„*Článok 94*

Na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom môže Rada kvalifikovanou väčšinou vydať akékoľvek nariadenia potrebné na uplatnenie článkov 92 a 93 a najmä môže stanoviť podmienky uplatnenia článku 93 ods. 3, ako aj uviesť druhy pomoci, ktoré sú vyňaté z tohto postupu.“.

20) Článok 99 sa nahrádza takto:

„*Článok 99*

Rada na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom a Hospodárskym a sociálnym výborom prijme jednomyseľne pravidlá na zosúlad'ovanie právnych predpisov týkajúcich sa dane z obratu, spotrebných daní a iných foriem nepriameho zdaňovania, aby sa tým zabezpečilo vytvorenie a fungovanie vnútorného trhu v lehote uvedenej v článku 7a.“.

21) Článok 100 sa nahrádza takto:

„*Článok 100*

Rada jednomyseľne na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom a Hospodárskym a sociálnym výborom vydá smernice na aproximáciu zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré priamo ovplyvňujú vytvorenie alebo fungovanie spoločného trhu.“.

22) Článok 100a ods. 1 sa nahrádza takto:

„1. Odlišne od článku 100 sa nasledujúce ustanovenia použijú na dosiahnutie cieľov uvedených v článku 7a, pokiaľ táto zmluva neustanoví inak. Rada v súlade s postupom podľa článku 189b a po porade s Hospodárskym a sociálnym výborom prijíma opatrenia na aproximáciu ustanovení zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré smerujú k vytváraniu a fungovaniu vnútorného trhu.“.

23) Vkladá sa nasledovný článok:

„*Článok 100c*

1. Rada jednomyseľne na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom určí tretie krajiny, ktorých štátni príslušníci musia mať pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov víza.

2. V prípade výnimočného stavu v tretej krajine, ktorý predstavuje hrozbu náhleho prílivu jej štátnych príslušníkov do spoločenstva, môže Rada kvalifikovanou väčšinou na návrh Komisie rozhodnúť o zavedení vízovej povinnosti pre štátnych príslušníkov tejto krajiny, a to na obdobie neprekračujúce šesť mesiacov. Vízová povinnosť zavedená podľa tohto odseku môže byť predĺžená postupom podľa odseku 1.

3. Od 1. januára 1996 Rada prijme rozhodnutia uvedené v odseku 1 kvalifikovanou väčšinou. Pred týmto dátumom na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom Rada kvalifikovanou väčšinou prijme opatrenia týkajúce sa jednotného typu víz.
4. Komisia preskúma každú žiadosť, ktorú podá členský štát v záležitostiach uvedených v tomto článku a predloží návrh Rade.
5. Týmto článkom nie je dotknutý výkon zodpovedností členských štátov za dodržiavanie práva a ochrany vnútornej bezpečnosti.
6. Tento článok platí aj v iných oblastiach, ak sa o tom rozhodne podľa ustanovení článku K.9 Zmluvy o Európskej únii, ktoré sa týkajú spolupráce v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí, pričom sa zároveň stanovujú podmienky hlasovania.
7. Ustanovenia dohovorov platných medzi členskými štátmi, ktoré upravujú záležitosti obsiahnuté v tomto článku, sú účinné dovtedy, kým sa ich obsah nenahradí smernicami alebo opatreniami prijatými podľa tohto článku.“.

24) Vkladá sa nasledovný článok:

„Článok 100d

Koordinálny výbor zložený z vysokých úradníkov, ustanovený podľa článku K.4 Zmluvy o Európskej únii, prispeje k prípravám rokovaní Rady v oblastiach uvedených v článku 100c bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 151.“.

25) Hlava II, kapitoly 1, 2 a 3 v tretej časti sa nahrádzajú takto:

„HLAVA VI

HOSPODÁRSKA A MENOVÁ POLITIKA

KAPITOLA 1

Hospodárska politika

Článok 102a

Členské štáty riadia svoje hospodárske politiky so zámerom prispieť k dosiahnutiu cieľov spoločenstva uvedených v článku 2 a v nadväznosti na hlavné smery uvedené v článku 103 ods. 2. Členské štáty a spoločenstvo postupujú v súlade so zásadou otvoreného trhového hospodárstva s voľnou hospodárskou súťažou a podporujú efektívne rozdeľovanie zdrojov pri dodržiavaní zásad stanovených v článku 3a.

Článok 103

1. Členské štáty považujú svoje hospodárske politiky za vec spoločného záujmu a koordinujú ich v rámci Rady v súlade s ustanoveniami článku 102a.

2. Rada na odporúčanie Komisie prijme kvalifikovanou väčšinou návrh hlavných smerov hospodárskych politík členských štátov a spoločenstva a podá o tom správu Európskej Rade.

Európska rada na základe tejto správy prerokuje závery hlavných smerov hospodárskych politík členských štátov a spoločenstva.

Na základe týchto záverov Rada prijme kvalifikovanou väčšinou odporúčanie, ktoré vymedzí tieto hlavné smery. Rada o svojom odporúčaní informuje Európsky parlament.

3. Na zabezpečenie užšej spolupráce v hospodárskych politikách a nepretržitej konvergencie hospodárskej výkonnosti štátov Rada sleduje hospodársky rozvoj v členských štátoch a v spoločenstve, ako aj súlad medzi hospodárskymi politikami a hlavnými smermi uvedenými v odseku 2 a na základe správ predkladaných Komisiou pravidelne uskutočňuje celkové hodnotenie.

Na účel tohto mnohostranného dohľadu členské štáty postúpia Komisii informácie o významných opatreniach, ktoré prijali v oblasti hospodárskej politiky a ďalšie potrebné informácie.

4. Ak sa podľa postupu uvedeného v odseku 3 zistí, že hospodárske politiky určitého členského štátu nie sú v súlade s hlavnými smermi uvedenými v odseku 2 alebo že ohrozujú fungovanie hospodárskej a menovej únie, na odporúčanie Komisie môže Rada kvalifikovanou väčšinou podať tomuto členskému štátu nevyhnutné odporúčania. Na návrh Komisie môže Rada kvalifikovanou väčšinou rozhodnúť, že tieto odporúčania zverejní.

Predseda Rady a predseda Komisie podajú Európskemu parlamentu správu o výsledkoch mnohostranného dohľadu. Ak Rada zverejní svoje odporúčania, možno vyzvať predsedu Rady, aby vystúpil pred príslušným výborom Európskeho parlamentu.

5. V súlade s postupom v článku 189c môže Rada prijať podrobné pravidlá mnohostranného dohľadu podľa odsekov 3 a 4 tohto článku.

Článok 103a

1. Bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek ostatné postupy stanovené v tejto zmluve, môže Rada na návrh Komisie jednomyseľne rozhodnúť o opatreniach primeraných hospodárskej situácii, najmä keď vzniknú ťažkosti v zásobovaní určitými výrobkami.

2. Ak má členský štát ťažkosti alebo mu hrozia vážne problémy spôsobené výnimočnými udalosťami, ktoré sú mimo jeho kontroly, môže Rada na návrh Komisie za určitých podmienok poskytnúť tomuto štátu finančnú pomoc spoločenstva. Ak sú vážne ťažkosti spôsobené prírodnými katastrofami, Rada sa uznáša kvalifikovanou väčšinou. Predseda Rady informuje o takomto rozhodnutí Európsky parlament.

Článok 104

1. Prečerpávanie účtov či získavanie iného druhu úveru v ECB alebo v centrálnych bankách členských štátov (ďalej len „národné centrálné banky“) v prospech inštitúcií a orgánov spoločenstva, ústredných vlád, regionálnych, miestnych alebo iných verejných orgánov, iných subjektov spravovaných verejným právom alebo verejnoprávnym podnikom členských štátov je rovnako zakázané ako priame odkúpenie ich pohľadávok alebo dlhov národnými centrálnymi bankami alebo ECB.

2. Odsek 1 sa nevzťahuje na úverové inštitúcie vo verejnom vlastníctve, s ktorými národné centrálné banky a ECB v oblasti ponuky finančných zdrojov z centrálnych bánk zaobchádzajú rovnako ako so súkromnými úverovými inštitúciami.

Článok 104a

1. Akékoľvek opatrenie, ktoré nie je založené na dôvodoch verejného dohľadu a ktoré umožňuje zvýhodnený prístup inštitúciám alebo orgánom spoločenstva, ústredným vládam, regionálnym, miestnym alebo iným verejným orgánom, iným subjektom spravovaným verejným právom alebo verejnoprávnym podnikom členských štátov k finančným inštitúciám, je zakázané.

2. Rada súlade s postupom uvedeným v článku 189c do 1. januára 1994 spresní definície na uplatnenie zákazu podľa odseku 1.

Článok 104b

1. Spoločenstvo nezodpovedá za záväzky ani nepreberá záväzky ústredných vlád, regionálnych, miestnych a iných verejných orgánov, iných subjektov spravovaných verejným právom alebo verejnoprávnych podnikov ktoréhokoľvek členského štátu bez toho, aby boli dotknuté vzájomné finančné záruky spoločného uskutočnenia určitého projektu. Členský štát nezodpovedá za záväzky ani nepreberá záväzky ústredných vlád, regionálnych, miestnych a iných verejných orgánov, iných spravovaných verejným právom alebo verejnoprávnych podnikov iného členského štátu bez toho, aby boli dotknuté vzájomné finančné záruky spoločného uskutočnenia určitého projektu.

2. Ak je to potrebné, môže Rada v súlade s postupom uvedeným v článku 189c spresniť definície pre uplatnenie zákazu podľa článku 104a tohto článku.

Článok 104c

1. Členské štáty sa vyhýbajú nadmernému štátnemu deficitu.

2. Komisia sleduje vývoj rozpočtovej situácie a výšku štátneho dlhu v členských štátoch s cieľom odhaliť hrubé chyby. Skúma najmä dodržiavanie rozpočtovej disciplíny na základe dvoch nasledujúcich kritérií:

a) či pomer plánovaného alebo skutočného štátneho deficitu k hrubému domácomu produktu neprekračuje referenčnú hodnotu okrem prípadov,

- ak tento pomer podstatne klesol alebo ak sa neustále znižuje a dosahuje úroveň, ktorá sa približuje referenčnej hodnote;
- alebo ak prekročenie nad referenčnú hodnotu je len výnimočné alebo dočasné a tento pomer sa pohybuje tesne pri referenčnej hodnote;

b) či pomer štátneho dlhu k hrubému domácomu produktu neprekračuje referenčnú hodnotu okrem prípadov, keď sa tento pomer dostatočne znižuje a vyhovujúcim tempom sa približuje referenčnej hodnote.

Referenčné hodnoty sú vymedzené v Protokole o postupe pri nadmernom deficite, ktorý je pripojený k tejto zmluve.

3. Ak členský štát nesplní požiadavky vyplývajúce z jedného alebo z oboch uvedených kritérií, Komisia pripraví správu. Správa Komisie prihliadne tiež na to, či štátny deficit prekračuje štátne výdavky na investície a zohľadní všetky ostatné závažné faktory vrátane stavu hospodárskeho a rozpočtového výhľadu členského štátu na stredne dlhé obdobie.

Komisia môže pripraviť správu aj vtedy, ak bez ohľadu na plnenie požiadaviek podľa týchto kritérií je toho názoru, že v členskom štáte je riziko nadmerného deficitu.

4. Výbor zriadený podľa článku 109c vypracuje stanovisko k správe Komisie.

5. Ak Komisia usúdi, že v členskom štáte existuje alebo môže vzniknúť nadmerný deficit, predloží stanovisko Rade.

6. Na odporúčanie Komisie Rada zhodnotí pripomienky, ktoré členský štát prípadne uvedie, a po celkovom zhodnotení kvalifikovanou väčšinou rozhodne, či sa vyskytuje nadmerný deficit.

7. Ak Rada podľa odseku 6 zistí, že nadmerný deficit existuje, predloží členskému štátu odporúčania, aby ho v priebehu stanovenej lehoty odstránil. S výnimkou ustanovení odseku 8 sa tieto odporúčania nezverejňujú.

8. Ak sa Rada presvedčí, že v priebehu stanovenej lehoty sa nedosiahlo nijaké účinné opatrenie, môže tieto odporúčania zverejniť.

9. Ak členský štát ani potom nevyhovie odporúčaniam Rady, Rada sa môže rozhodnúť, že upozorní členský štát, aby v rámci určitej lehoty prijal opatrenia na zníženie deficitu, ktoré Rada pokladá za nevyhnutné na nápravu situácie.

V takom prípade môže Rada od tohto štátu vyžadovať, aby podľa osobitného harmonogramu predkladal správy na posúdenie jeho úsilia o nápravu.

10. Na odseky 1 až 9 tohto článku sa nevzťahuje právo podať žalobu podľa článkov 169 a 170.

11. Ak sa členský štát nepodriadi rozhodnutiu podľa odseku 9, môže Rada rozhodnúť, že použije, prípadne sprísni jedno alebo aj viacero z nasledujúcich opatrení:

- vyžadovať, aby pred vydaním obligácií a cenných papierov daný členský štát uverejnil ďalšie informácie, ktoré určí Rada;
- vyzvať Európsku investičnú banku, aby prehodnotila svoju úverovú politiku voči tomuto členskému štátu;
- žiadať, aby tento členský štát poskytol spoločenstvu bezúročný vklad v primeranej výške, kým sa podľa názoru Rady neupraví nadmerný deficit;
- ukladať primerané pokuty.

Predseda Rady vyrozumie o prijatých rozhodnutiach Európsky parlament.

12. Rada zruší niektoré alebo všetky svoje rozhodnutia uvedené v odsekoch 6 až 9 a 11 v rozsahu, v akom sa podľa názoru Rady upravil deficit členského štátu. Ak Rada svoje odporúčania predtým zverejnila, hneď po zrušení rozhodnutia podľa odseku 8 verejne vyhlási, že nadmerný deficit sa v príslušnom štáte už nevyskytuje.

13. Pri prijímaní rozhodnutí uvedených v odsekoch 7 až 9, 11 a 12 sa Rada na odporúčanie Komisie uznáša dvojtretinovou väčšinou členov vážených hlasov v súlade s článkom 148 ods. 2, s vylúčením hlasov zástupcu príslušného členského štátu.

14. Ďalšie ustanovenia týkajúce sa uskutočnenia postupu uvedeného v tomto článku sú v Protokole o postupe pri nadmernom deficite, ktorý je pripojený k tejto zmluve.

Na návrh Komisie a v nadväznosti na porady s Európskym parlamentom a ECB prijme Rada jednomyseľne potrebné ustanovenia, ktoré potom nahradia uvedený protokol.

S výhradou ostatných ustanovení tohto odseku Rada do 1. januára 1994 na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom prijme kvalifikovanou väčšinou podrobné pravidlá a definície na uplatnenie ustanovení uvedeného protokolu.

KAPITOLA 2

Menová politika

Článok 105

1. Hlavným cieľom ESCB je udržať cenovú stabilitu. Bez toho, aby bola dotknutá cenová stabilita, ESCB podporuje všeobecné hospodárske politiky v spoločenstve so zámerom prispieť k dosiahnutiu cieľov spoločenstva, ako sú vymedzené v článku 2. ESCB koná v súlade so zásadami uvedenými v článku 3a a so zásadou otvoreného trhového hospodárstva s voľnou súťažou, čím sa podporuje efektívne rozdeľovanie zdrojov.

2. Základné úlohy uskutočňované prostredníctvom ESCB sú:

- definovať a uskutočňovať menovú politiku spoločenstva;
- riadiť devízové operácie v súlade s ustanoveniami článku 109;

- udržiavať a spravovať oficiálne devízové rezervy členských štátov;
- podporovať plynulé fungovanie platobných systémov.

3. Tretia zarážka odseku 2 nemá dopad na držbu a správu hotovostných devízových aktív vládami členských štátov.

4. ECB musí byť požiadaná o radu:

- pri všetkých návrhoch aktov spoločenstva v oblasti jej pôsobnosti;
- vnútroštátnymi orgánmi pri návrhoch právnych predpisov v oblasti jej pôsobnosti, ale v medziach a za podmienok stanovených Radou v súlade s postupom podľa článku 106 ods. 6.

ECB predkladá v oblasti svojej pôsobnosti stanoviská príslušným inštitúciám, orgánom spoločenstva alebo vnútroštátnym orgánom.

5. ESCB prispieva k hladkému uskutočňovaniu politík prijatých príslušnými orgánmi, ktoré sa týkajú kontrolného dohľadu nad úverovými inštitúciami a stability finančného systému.

6. Rada môže jednomyseľne na návrh Komisie po porade s ECB a na základe súhlasu Európskeho parlamentu poveriť ECB osobitnými úlohami, ktoré sa týkajú politiky kontrolného dohľadu nad úverovými inštitúciami a ďalšími finančnými inštitúciami s výnimkou poisťovacích podnikov.

Článok 105a

1. ECB má výlučné právo povoľovať vydávanie bankoviek v spoločenstve. Tieto bankovky môžu vydávať ECB a národné centrálné banky. Bankovky vydané ECB a národnými centrálnymi bankami sú jedinými bankovkami, ktoré majú v spoločenstve výlučné postavenie zákonného platidla.

2. Členské štáty môžu vydávať mince v objeme schválenom ECB. Rada môže v súlade s postupom podľa článku 189c a po porade s ECB prijať opatrenia na zosúladenie označovania a technických parametrov všetkých mincí, s ktorými sa ráta do obehu v rozsahu potrebnom na zabezpečenie ich plynulého obehu v spoločenstve.

Článok 106

1. ESCB sa skladá z ECB a národných centrálnych bánk.

2. ECB má právnu subjektivitu.

3. ESCB riadia orgány ECB s rozhodovacími právomocami, ktorými je Rada guvernérov a Výkonná rada;

4. Štatút ESCB je uvedený v protokole, ktorý je pripojený k tejto zmluve.

5. Články 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1 písm. a) a 36 štatútu ESCB môže Rada zmeniť a doplniť, a to buď kvalifikovanou väčšinou na odporúčanie ECB a po porade s Komisiou alebo jednomyseľne na návrh Komisie a po porade s ECB. V oboch prípadoch sa vyžaduje súhlas Európskeho parlamentu.

6. Na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom a ECB alebo na odporúčanie ECB a po porade s Európskym parlamentom a Komisiou prijíma Rada kvalifikovanou väčšinou ustanovenia uvedené v článkoch 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 a 34.3 štatútu ESCB.

Článok 107

Pri uplatňovaní právomoci a plnení úloh a funkcií, ktoré vyplývajú z tejto zmluvy a štatútu ESCB, nesmie ECB, národná centrálna banka ani žiaden člen ich orgánov s rozhodovacími právomocami žiadať alebo prijímať pokyny tak od orgánov spoločenstva, ako ani od žiadnej vlády členského štátu alebo od iného orgánu. Orgány spoločenstva a vlády členských

štátov sa zaväzujú rešpektovať túto zásadu a neovplyvňovať členov orgánov ECB s rozhodovacími právomocami či národných centrálnych bánk pri plnení ich úloh.

Článok 108

Každý členský štát najneskôr k dátumu ustanovenia ESCB zabezpečí, aby vnútroštátne právne predpisy, vrátane štatútu jeho národnej centrálnej banky, boli zlučiteľné s touto zmluvou a štatútom ESCB.

Článok 108a

1. S cieľom plniť úlohy, ktorými je poverená ESCB v súlade s ustanoveniami tejto zmluvy a za podmienok stanovených v štatúte ESCB, sa ECB zaväzuje:

- vydávať nariadenia v rozsahu potrebnom na plnenie úloh definovaných v článku 3.1 prvej zarážke, v článkoch 19.1, 22 a 25.2 štatútu ESCB a v prípadoch, ktoré vymedzia akty Rady uvedené v článku 106 ods. 6;
- prijímať rozhodnutia potrebné na plnenie úloh, ktorými je podľa tejto zmluvy a podľa štatútu ESCB poverená ESCB;

podávať odporúčania a vydávať stanoviská.

2. Nariadenie má všeobecnú platnosť. Je záväzná vo svojej celistvosti a je priamo uplatniteľná vo všetkých členských štátoch.

Odporúčania a stanoviská nie sú záväzné.

Rozhodnutie je záväzná vo svojej celistvosti pre každého, komu je určené.

Články 190 až 192 platia pre nariadenia a rozhodnutia prijaté ECB.

ECB sa môže rozhodnúť, že svoje rozhodnutia, odporúčania a stanoviská uverejní.

3. V medziach a za podmienok prijatých Radou podľa postupu v článku 106 ods. 6 je ECB oprávnená ukladať pokuty alebo pravidelné penále podnikom za neplnenie záväzkov vyplývajúcich z jej nariadení a rozhodnutí.

Článok 109

1. Odlišne od článku 228 môže Rada jednomyselne na odporúčanie ECB alebo na odporúčanie Komisie po porade s ECB v snahe o dosiahnutie konsenzu v súlade s cieľom cenovej stability a po porade s Európskym parlamentom, ako aj v súlade s postupom a podmienkami podľa odseku 3 uzatvárať formálne dohody o systéme menových kurzov ECU vo vzťahu k menám krajín, ktoré nepatria do spoločenstva. Rada môže kvalifikovanou väčšinou na odporúčanie ECB alebo na odporúčanie Komisie a po porade s ECB v snahe o dosiahnutie konsenzu v súlade s cieľom cenovej stability prijať, upraviť alebo upustiť od hlavných kurzov ECU v rámci systému menových kurzov. Predseda Rady informuje Európsky parlament o prijatí, upravení alebo upustení od hlavných kurzov ECU.

2. Ak neexistuje systém výmenných kurzov ECU vo vzťahu k jednému alebo viacerým menám krajín, ktoré nie sú členmi spoločenstva podľa odseku 1, môže Rada kvalifikovanou väčšinou buď na odporúčanie Komisie a po porade s ECB alebo na odporúčanie ECB formulovať všeobecné smery kurzovej politiky vo vzťahu k týmto menám. Tieto všeobecné smery sa nedotýkajú primárneho cieľa ESCB udržiavať cenovú stabilitu.

3. Odlišne od článku 228, ak má spoločenstvo rokovať o dohodách týkajúcich sa menových otázok alebo otázok devízového režimu s jedným alebo viacerými štátmi alebo medzinárodnými organizáciami, rozhodne Rada kvalifikovanou väčšinou na odporúčanie Komisie a po porade s ECB o podmienkach rokovania a uzatvorení týchto dohôd. Týmto podmienkami sa zaručí jednotná pozícia spoločenstva. Komisia sa zúčastní na týchto rokovaníach v plnom rozsahu.

Dohody uzavreté v súlade s týmto odsekom sú záväzné pre orgány spoločenstva, pre ECB a pre členské štáty.

4. S výhradou odseku 1, Rada na návrh Komisie a po porade s ECB rozhodne kvalifikovanou väčšinou o pozícii spoločenstva na medzinárodnej úrovni, pokiaľ ide o otázky osobitne dôležité pre hospodársku a menovú úniu a jednomyseľne rozhodne o zastúpení spoločenstva v súlade s rozdelením právomoci podľa článkov 103 a 105.

5. Bez toho, aby bola dotknutá právomoc spoločenstva a dohody spoločenstva týkajúce sa hospodárskej a menovej únie, môžu členské štáty rokovať s medzinárodnými orgánmi a uzatvárať medzinárodné dohody.

Kapitola 3

Inštitucionálne ustanovenia

Článok 109a

1. Rada guvernérov ECB sa skladá z členov Výkonnej rady ECB a guvernérov národných centrálnych bánk.

2. a) Výkonná rada sa skladá z prezidenta, viceprezidenta a štyroch ďalších členov.

b) Prezident, viceprezident a ostatní členovia Výkonnej rady sú menovaní spomedzi významných, uznávaných a skúsených odborníkov v menovej a bankovej problematike vzájomnou dohodou vlád členských štátov na úrovni hláv štátov alebo predsedov vlád, na odporúčanie Rady a po porade s Európskym parlamentom a s Radou guvernérov ECB.

Ich funkčné obdobie je osemročné a nemožno ich menovať znovu.

Členmi Výkonnej rady môžu byť len štátni príslušníci členských štátov.

Článok 109b

1. Predseda Rady a člen Komisie sa môžu zúčastniť zasadnutia Rady guvernérov ECB bez hlasovacieho práva.

Predseda Rady môže predkladať Rade guvernérov ECB návrhy na rokovanie.

2. Prezident ECB je pozývaný na zasadnutia Rady, keď sa rokuje o veciach súvisiacich s cieľmi a úlohami ESCB.

3. ECB predkladá výročnú správu o činnosti ESCB a o menovej politike za uplynulý a za bežný rok Európskemu parlamentu, Rade a Komisii, ako aj Európskej rade. Prezident ECB predkladá túto správu Rade a Európskemu parlamentu, ktorý na jej základe môže uskutočniť všeobecnú rozpravu.

Prezident ECB a ďalší členovia Výkonnej rady môžu vystúpiť pred príslušnými výbormi Európskeho parlamentu na jeho žiadosť alebo z vlastného podnetu.

Článok 109c

1. Na podporu koordinácie politík členských štátov v rozsahu potrebnom na fungovanie vnútorného trhu sa týmto stanovuje Menový výbor s poradnou funkciou.

Má nasledujúce úlohy:

- kontrolovať menovú a finančnú situáciu členských štátov a spoločenstva, ako aj všeobecný platobný systém členských štátov a pravidelne o tom podávať správu Rade a Komisii;
- vydávať stanoviská na žiadosť Rady, Komisie alebo z vlastného podnetu a predkladať ich týmto orgánom;
- bez toho, aby bol dotknutý článok 151, prispievať k príprave činnosti Rady, ako je uvedené v článkoch 73f, 73g, 103 ods. 2 až 5, 103a, 104a, 104b, 104c, 109e ods. 2, 109f ods. 6, 109h, 109i, 109j ods. 2 a 109k ods. 1;

- minimálne raz do roka preskúmať situáciu týkajúcu sa pohybu kapitálu a slobody platieb, ako to vyplýva z tejto zmluvy a z opatrení prijatých Radou; skúmanie sa týka všetkých opatrení vzťahujúcich sa na pohyb kapitálu a platieb; výbor informuje o výsledkoch tohto skúmania Komisiu a Radu.

Členské štáty a Komisia menujú do Menového výboru po dvoch členoch.

2. Na začiatku tretej etapy sa ustanoví Hospodársky a finančný výbor. Menový výbor ustanovený podľa odseku 1 sa rozpustí.

Hospodársky a finančný výbor má nasledujúce úlohy:

- vydávať stanoviská na žiadosť Rady, Komisie alebo z vlastného podnetu a predkladať ich týmto orgánom;
- kontrolovať hospodársku a finančnú situáciu členských štátov a spoločenstva a pravidelne o tom informovať Radu a Komisiu, najmä o finančných vzťahov s tretími krajinami a s medzinárodnými inštitúciami;
- bez toho, aby bol dotknutý článok 151, prispievať k príprave činnosti Rady, ako je uvedené v článkoch 73f, 73g, 103 ods. 2, 3, 4 a 5, 103a, 104a, 104b, 104c, 105 ods. 6, 105a ods. 2, 106 ods. 5 a 6, 109, 109h, 109i ods. 2 a 3, 109k ods. 2, 109l ods. 4 a 5 a uskutočňovať všetky poradné a prípravné úlohy stanovené Radou;
- minimálne raz do roka preskúmať situáciu týkajúcu sa pohybu kapitálu a slobody platieb, ako to vyplýva z tejto zmluvy a z opatrení prijatých Radou; skúmanie sa týka všetkých opatrení vzťahujúcich sa na pohyb kapitálu a slobody platieb; o výsledkoch tohto skúmania informuje Hospodársky a finančný výbor Komisiu a Radu.

Členské štáty, Komisia a ECB menujú najviac dvoch členov výboru.

3. Na návrh Komisie a po porade s ECB a s Hospodárskym a finančným výborom, ako je to uvedené v tomto článku, stanoví Rada kvalifikovanou väčšinou podrobné pravidlá týkajúce sa zloženia Hospodárskeho a finančného výboru. Predseda Rady o tom informuje Európsky parlament.

4. V členských štátoch, na ktoré sa vzťahuje výnimka uvedená v článkoch 109k a 109l, sleduje výbor okrem úloh vymedzených v odseku 2 ich menovú a finančnú situáciu a všeobecný platobný systém a pravidelne o tom informuje Radu a Komisiu.

Článok 109d

V záležitostiach upravených v článkoch 103 ods. 4, 104c s výnimkou odseku 14, 109, 109j, 109k a 109l ods. 4 a 5 môže Rada alebo členský štát požiadať Komisiu, aby podľa potreby podala odporúčanie alebo návrh. Komisia preskúma žiadosť a bezodkladne predloží Rade svoje závery.

KAPITOLA 4

Prechodné ustanovenia

Článok 109e

1. Druhá etapa dosiahnutia hospodárskej a menovej únie sa začne 1. januára 1994.

2. Pred týmto dátumom

a) každý členský štát:

- prijme, ak je to potrebné, vhodné opatrenia na uplatnenie zákazov stanovených v článku 73b bez toho, aby bol dotknutý článok 73e, a zákazov uvedených v článkoch 104 a 104a ods. 1;

- ak je to potrebné pre hodnotenie podľa pododseku b), prijme viacročné programy na zabezpečenie trvalej konvergencie, nevyhnutnej na dosiahnutie hospodárskej a menovej únie, najmä s ohľadom na cenovú stabilitu a zdravé verejné financie;
- b) Rada na základe správy Komisie zhodnotí pokrok dosiahnutý v oblasti hospodárskej a menovej konvergencie, najmä z hľadiska cenovej stability a zdravého hospodárenia s verejnými finančnými prostriedkami, ako aj pokrok pri uplatňovaní práva spoločenstva v oblasti vnútorného trhu.

3. Ustanovenia článkov 104, 104a ods. 1, 104b ods. 1 a 104c s výnimkou odsekov 1, 9, 11 a 14 sa začnú uplatňovať od začiatku druhej etapy.

Ustanovenia článkov 103a ods. 2, 104c ods. 1, 9 a 11, 105, 105a, 107, 109, 109a, 109b a 109c ods. 2 a 4 sa začnú uplatňovať od začiatku tretej etapy.

4. V druhej etape členské štáty vyvinú úsilie, aby sa vyhli nadmernému štátnemu deficitu.

5. V priebehu druhej etapy každý členský štát vhodným spôsobom začne proces podľa článku 108 vedúci k nezávislosti jeho centrálnej banky.

Článok 109f

1. Na začiatku druhej etapy sa ustanoví Európsky menový inštitút (ďalej len „EMI“) a začne vykonávať svoju činnosť; má právnu subjektivitu a riadi ho a spravuje Rada, ktorá sa skladá z prezidenta a guvernérov národných centrálnych bánk, z ktorých jeden sa stane viceprezidentom.

Prezident je menovaný vzájomnou dohodou vlád členských štátov na úrovni hláv štátov alebo predsedov vlád, a to na odporúčanie Výboru guvernérov centrálnych národných bánk členských štátov (ďalej len „Výbor guvernérov“) alebo Rady EMI a po porade s Európskym parlamentom a Radou. Prezident sa vyberá z uznávaných, skúsených odborníkov v oblasti menových alebo bankových záležitostí. Prezidentom EMI sa môžu stať iba štátni príslušníci členských štátov. Rada EMI menuje viceprezidenta.

Štatút EMI je stanovený v protokole, ktorý je pripojený k tejto zmluve.

Výbor guvernérov sa rozpustí na začiatku druhej etapy.

2. Úlohou EMI je:

- posilňovať spoluprácu medzi národnými centrálnymi bankami;
- posilňovať koordináciu menových politík členských štátov s cieľom zabezpečiť cenovú stabilitu;
- sledovať fungovanie Európskeho menového systému,
- viesť porady o otázkach, ktoré spadajú do pôsobnosti národných centrálnych bánk a ovplyvňujú stabilitu finančných inštitúcií a trhov,
- preberať úlohy Európskeho fondu pre menovú spoluprácu, ktorý sa rozpustí; spôsoby zániku sú stanovené v štatúte EMI,
- uľahčiť používanie ECU a dozerať na jeho vývoj, vrátane hladkého fungovania zúčtovacieho systému ECU.

3. Pri príprave tretej etapy má EMI za úlohu:

- pripraviť nástroje a postupy nevyhnutné na uskutočňovanie jednotnej menovej politiky v tretej etape;
- ak je to potrebné, podporovať zosúladzovanie pravidiel a praktík, ktoré sa uplatnia pri sústredzovaní, zhromažďovaní a rozširovaní štatistických údajov v oblasti jeho pôsobnosti;

- pripraviť pravidlá pre operácie, ktoré majú vykonávať národné centrálné banky v rámci ESCB;
- zvýšiť účinnosť cezhraničného platobného styku;
- dozerat' na technickú prípravu bankoviek ECU.

EMI najneskôr do 31. decembra 1996 spresní normatívny, organizačný a logistický rámec, ktorý je nevyhnutný pre ESCB na plnenie úloh v tretej etape. Tento rámec sa predloží k dátumu jeho ustanovenia na rozhodnutie ECB.

4. EMI môže dvojtretinovou väčšinou hlasov členov svojej rady:

- zaujímať stanoviská alebo odporúčania k celkovej orientácii menovej a kurzovej politiky, ako aj k súvisiacim opatreniam, ktoré sa zavádzajú v každom členskom štáte;
- predkladať stanoviská alebo odporúčania vládam a Rade v otázke politik, ktoré by mohli ovplyvniť vnútornú alebo vonkajšiu menovú situáciu v spoločenstve a najmä fungovanie Európskeho menového systému;
- podávať odporúčania menovým orgánom členských štátov týkajúce sa uskutočňovania ich menovej politiky.

5. EMI môže jednomyseľne rozhodnúť, že uverejní svoje stanoviská a odporúčania.

6. Rada sa poradí s EMI o každom navrhovanom akte spoločenstva v oblasti jeho pôsobnosti.

Orgány členských štátov sa poradia s EMI o všetkých návrhoch právnych predpisov v oblasti jeho pôsobnosti v medziach a za podmienok, ktoré stanoví Rada kvalifikovanou väčšinou na návrh Komisie a v nadväznosti na porady s Európskym parlamentom a EMI.

7. Na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom a s EMI môže Rada jednomyseľne poveriť EMI aj ďalšími úlohami v súvislosti s prípravou tretej etapy.

8. V prípadoch, kde táto zmluva stanovuje ECB poradnú funkciu, až do ustanovenia ECB odkazy na ECB znamenajú odkazy na EMI.

V prípadoch, keď táto zmluva stanovuje poradnú funkciu EMI, odkazy na EMI pred 1. januárom 1994 znamenajú odkazy na Výbor guvernérov.

9. Počas druhej etapy sa pod pojmom „ECB“ použitým v článkoch 173, 175, 176, 177, 180 a 215 rozumie EMI.

Článok 109g

Zloženie menového koša ECU sa nemení.

Na začiatku tretej etapy sa v súlade s článkom 109 ods. 4 neodvolateľne stanoví hodnota ECU.

Článok 109h

1. Ak má členský štát v platobnej bilancii ťažkosti alebo mu v tejto súvislosti hrozia vážne ťažkosti v dôsledku celkovej nerovnováhy jeho platobnej bilancie alebo druhov meny, ktoré má k dispozícii, a ak by takéto ťažkosti mohli ohroziť fungovanie spoločného trhu alebo postupné uskutočňovanie spoločnej obchodnej politiky, Komisia okamžite preskúma situáciu príslušného štátu, ako aj opatrenia, ktoré s využitím všetkých dostupných prostriedkov štát vykonal alebo vykoná v súlade s ustanoveniami tejto zmluvy. Komisia uvedie, ktoré opatrenia tomuto štátu odporúča.

Ak sa ukáže, že opatrenie prijaté členským štátom a opatrenia navrhnuté Komisiou nie sú účinné na prekonanie ťažkostí, ktoré vznikli alebo ktoré hrozia, Komisia po porade s výborom uvedeným v článku 109c odporučí Rade vhodné formy poskytnutia vzájomnej pomoci.

Komisia pravidelne informuje Radu o situácii a jej vývoji.

2. Rada rozhodne kvalifikovanou väčšinou o poskytnutí vzájomnej pomoci; prijme smernice alebo rozhodnutia, ktoré stanovujú podmienky a podrobnosti tejto pomoci, ktorá môže mať formu:

- a) dohodnutého postupu vo vzťahu k medzinárodným organizáciám, na ktoré sa členské štáty môžu obrátiť;
- b) opatrení potrebných na zamedzenie odklonu obchodu, ak štát, ktorý má ťažkosti, udržiava alebo znovu zavádza množstevné obmedzenia voči tretím krajinám;
- c) obmedzených úverov poskytnutých inými členskými štátmi za predpokladu, že s tým súhlasia.

3. Ak Rada neposkytne vzájomnú pomoc odporúčanú Komisiou alebo ak sa vzájomná pomoc poskytne, ale prijaté opatrenia nie sú účinné, Komisia zmocní štát, ktorý má ťažkosti, aby prijal ochranné opatrenia, ktorých podmienky a podrobnosti určí Komisia.

Rada môže kvalifikovanou väčšinou toto zmocnenie odvolať a zmeniť podmienky a podrobnosti týchto opatrení.

4. Tento článok sa prestane uplatňovať od začiatku tretej etapy bez toho, aby bol dotknutý článok 109k ods. 6.

Článok 109i

1. Ak v platobnej bilancii vznikne náhla kríza a okamžite sa nevykoná rozhodnutie podľa článku 109h ods. 2, príslušný členský štát môže preventívne prijať nevyhnutné ochranné opatrenia. Tieto opatrenia môžu len minimálne narušiť fungovanie spoločného trhu, a to v nevyhnutnom rozsahu na nápravu ťažkostí, ktoré náhle vznikli.

2. Komisia a ostatné členské štáty musia byť informované o týchto ochranných opatreniach najneskôr po nadobudnutí ich platnosti. Komisia môže odporučiť Rade, aby poskytla vzájomnú pomoc podľa článku 109h.

3. Ak Komisia zaujme stanovisko po porade s výborom uvedeným v článku 109c, môže Rada kvalifikovanou väčšinou rozhodnúť, aby tento štát zmenil a doplnil, pozastavil alebo zrušil ochranné opatrenia uvedené v predchádzajúcich odsekoch.

4. Tento článok sa prestane uplatňovať od začiatku tretej etapy bez toho, aby bol dotknutý článok 109k ods. 6.

Článok 109j

1. Komisia a EMI informujú Radu o pokroku, ktorý členské štáty dosiahli pri plnení záväzkov týkajúcich sa dosiahnutia hospodárskej a menovej únie. Tieto správy zahŕňujú preskúmanie zlučiteľnosti vnútroštátnych právnych predpisov jednotlivých členských štátov vrátane štatútov ich národných centrálnych bánk s článkami 107 a 108 tejto zmluvy a so štatútom ESCB. Správy posúdia aj to, či sa dosiahol vysoký stupeň konvergenzie, a to posúdením nasledujúcich kritérií plnenia záväzkov členských štátov:

- dosiahnutie vysokého stupňa cenovej stability, ktorý vychádza z miery inflácie, ktorá sa približuje k miere inflácie najviac troch členských štátov, ktoré v cenovej stabilite dosahujú najlepšie výsledky;
- udržanie stability stavu štátnych finančných prostriedkov, ktorý vychádza zo stavu štátneho rozpočtu, ktorý nevykazuje nadmerný deficit v zmysle článku 104c ods. 6;
- sledovanie normálneho fluktuálneho rozpätia stanoveného mechanizmom výmenných kurzov Európskeho menového systému minimálne počas dvoch rokov bez devalvácie voči mene iného členského štátu;
- stálosť konvergenzie dosiahnutej členskými štátmi a jeho účasti v mechanizme výmenných kurzov Európskeho menového systému, ktorá sa odráža v dlhodobých úrovniach úrokovej miery.

Tieto štyri kritériá a príslušné obdobia, počas ktorých sa majú rešpektovať, sú ďalej rozpracované v protokole pripojenom k tejto zmluve. Správy Komisie a EMI zohľadnia aj vývoj ECU, výsledky integrácie trhov, situáciu a vývoj platobných bilancií na bežných účtoch a zväžia vývoj nákladov na jednotku pracovnej sily a iných cenových indexov.

2. Na základe týchto správ a na odporúčanie Komisie Rada kvalifikovanou väčšinou zhodnotí:

- či jednotlivé členské štáty spĺňajú podmienky nevyhnutné na zavedenie jednotnej meny;
- či väčšina členských štátov spĺňa podmienky nevyhnutné na zavedenie jednotnej meny,

a svoje posudky odporučí Rade zasadajúcej v zložení hláv štátov alebo predsedov vlád. Uskutočnia sa porady s Európskym parlamentom, ktorý predloží svoje stanovisko Rade zasadajúcej v zložení hláv štátov alebo predsedov vlád.

3. Rada zasadajúca v zložení hláv štátov alebo predsedov vlád náležite zväží správy uvedené v odseku 1 a stanovisko Európskeho parlamentu uvedené v odseku 2 a kvalifikovanou väčšinou najneskôr do 31. decembra 1996:

- rozhodne na základe odporúčaní Rady uvedených v odseku 2, či väčšina členských štátov spĺňa potrebné podmienky na prijatie jednotnej meny;
- rozhodne, či je vhodné, aby spoločenstvo vstúpilo do tretej etapy,

a za týchto predpokladov

- stanoví dátum začiatku tretej etapy.

4. Ak sa do konca roku 1997 nestanoví dátum začiatku tretej etapy, tretia etapa sa začne 1. januára 1999. Pred 1. júlom 1998 Rada zasadajúca v zložení hláv štátov alebo predsedov vlád po zopakovaní postupu stanoveného v odsekoch 1 a 2 s výnimkou druhého bodu odseku 2, po zvážení správ uvedených v odseku 1 a stanoviska Európskeho parlamentu potvrdí kvalifikovanou väčšinou a na základe odporúčaní Rady uvedených v odseku 2, ktoré členské štáty spĺňajú nevyhnutné podmienky na zavedenie jednotnej meny.

Článok 109k

1. Ak sa prijalo rozhodnutie stanoviť dátum podľa článku 109j ods. 3, Rada na odporúčanie Komisie a na základe svojich odporúčaní uvedených v článku 109j ods. 2 kvalifikovanou väčšinou rozhodne, či a pre ktoré členské štáty platí výnimka podľa odseku 3 tohto článku. Tieto členské štáty sa potom v tejto zmluve označujú ako „členské štáty, pre ktoré platí výnimka“.

Ak Rada potvrdí, ktoré členské štáty spĺňajú nevyhnutné podmienky na zavedenie jednotnej meny v súlade s článkom 109j ods. 4, pre tie členské štáty, ktoré podmienky nespĺňajú, platí výnimka podľa odseku 3 tohto článku. Tieto členské štáty sa v tejto zmluve označujú ako „členské štáty, pre ktoré platí výnimka“.

2. Minimálne raz za dva roky alebo na žiadosť členského štátu, pre ktorý platí výnimka, podá Komisia a ECB Rade správu v súlade s postupom uvedeným v článku 109j ods. 1. Po porade s Európskym parlamentom a po rokovaníach v Rade zasadajúcej v zložení hláv štátov alebo predsedov vlád Rada kvalifikovanou väčšinou na návrh Komisie rozhodne, či členské štáty, pre ktoré platí výnimka, spĺňajú nevyhnutné podmienky na základe kritérií stanovených v článku 109j ods. 1 a zruší výnimky týchto členských štátov.

3. V dôsledku výnimky uvedenej v odseku 1 sa na taký členský štát nevzťahujú články 104c ods. 9 a 11, 105 ods. 1 až 3 a ods. 5, 105a, 108a, 109 a 109a ods. 2 písm. b). Vyňatie takého členského štátu a jeho národnej centrálnej banky z práv a povinností v rámci ESCB je stanovené v kapitole IX štatútu ESCB.

4. V článkoch 105 ods. 1 až 3, 105a, 108a, 109 a 109a ods. 2 písm. b) sa „členské štáty“ ponímajú ako „členské štáty, pre ktoré neplatí výnimka“.

5. Hlasovacie právo členských štátov, pre ktoré platí výnimka, sa pozastavuje pri rozhodovaní Rady podľa článkov tejto zmluvy uvedených v odseku 3. V takom prípade odlišne od článkov 148 a 189a ods. 1 sa kvalifikovaná väčšina definuje ako dve tretiny hlasov členských štátov vážených podľa článku 148 ods. 2, pre ktoré neplatí výnimka, pričom pre akt vyžadujúci jednomyselnosť je potrebná jednomyselnosť týchto členských štátov.

6. Články 109h a 109i sa aj naďalej vzťahujú na členský štát, pre ktorý platí výnimka.

Článok 109l

1. Bezprostredne po prijatí rozhodnutia podľa článku 109j ods. 3 o dátume začiatku tretej etapy alebo bezprostredne po 1. júli 1998:

- rada prijme ustanovenia uvedené v článku 106 ods. 6;
- vlády členských štátov, pre ktoré neplatí výnimka, menujú podľa postupu uvedeného v článku 50 štatútu ESCB prezidenta, viceprezidenta a ostatných členov Výkonnej rady ECB. Ak sa jedná o členské štáty, pre ktoré platí výnimka, tieto môžu mať počet členov Výkonnej rady nižší, ako je stanovené v článku 11.1 štatútu ESCB, ale v žiadnom prípade tento výbor nesmie mať menej ako štyroch členov.

Ihneď po vymenovaní Výkonnej rady sa zriadi ESCB a ECB a pripraví sa v plnom rozsahu na činnosť, ktorá je vymedzená v tejto zmluve a v štatúte ESCB. Plný výkon ich právomocí sa začne od prvého dňa tretej etapy.

2. Ak to bude potrebné, ECB preberie okamžite po svojom zriadení úlohy EMI. Po vytvorení ECB vstúpi EMI do likvidácie; spôsoby likvidácie sú uvedené v štatúte EMI.

3. Pokiaľ existujú členské štáty, pre ktoré platí výnimka, bez toho, aby bol dotknutý článok 106 ods. 3 tejto zmluvy, ako tretí orgán ECB s rozhodovacou právomocou sa zriadi Generálna rada ECB uvedená v článku 45 štatútu ESCB.

4. Rada k dátumu začiatku tretej etapy na návrh Komisie a po porade s ECB jednomyselným rozhodnutím členských štátov, pre ktoré neplatí výnimka, prijme neodvolateľné výmenné kurzy svojich mien a neodvolateľné pevné kurzy, podľa ktorých sa tieto meny nahradia ECU a ECU sa stane právoplatnou menou. Toto opatrenie samo osebe nezmení vonkajšiu hodnotu ECU. Rovnakým postupom prijme Rada aj ďalšie opatrenia nevyhnutné na rýchle zavedenie ECU ako jednotnej meny týchto členských štátov.

5. Ak sa v súlade s postupom uvedeným v článku 109k ods. 2 rozhodne o zrušení výnimky, Rada na návrh Komisie a po porade s ECB jednomyselným rozhodnutím členských štátov, pre ktoré neplatí výnimka, a príslušného členského štátu prijme kurz, podľa ktorého ECU nahradí menu tohto členského štátu a prijme ďalšie opatrenia nevyhnutné na zavedenie ECU ako jednotnej meny v tomto členskom štáte.

Článok 109m

1. Do začiatku tretej etapy každý členský štát pokladá svoju politiku menového kurzu za vec spoločného záujmu. Pritom členské štáty prihliadnu na skúsenosti získané pri spolupráci v rámci Európskeho menového systému (EMS) a pri vývoji ECU a rešpektujú existujúce právomoci v tejto oblasti.

2. Od začiatku tretej etapy sa na politiku menového kurzu členského štátu, pre ktorý platí výnimka, počas obdobia jej platnosti analogicky uplatňujú ustanovenia odseku 1.“.

26) V hlave II tretej časti sa názov kapitoly 4 nahrádza takto:

„HLAVA VII

SPOLOČNÁ OBCHODNÁ POLITIKA“.

27) Článok 111 sa zrušuje.

28) Článok 113 sa nahrádza takto:

„Článok 113

1. Spoločná obchodná politika vychádza z jednotných zásad, najmä vo vzťahu k úpravám colných sadzieb, uzatváraniu colných a obchodných dohôd, zjednocovaniu liberalizačných opatrení, vývoznjej politike a z opatrení na ochranu obchodu, ako sú opatrenia v prípade dumpingu alebo subvencií.

2. Komisia predkladá Rade návrhy na uskutočňovanie spoločnej obchodnej politiky.

3. Ak sú potrebné rokovania o dohode s jedným alebo viacerými štátmi alebo medzinárodnými organizáciami, Komisia podá odporúčania Rade a tá splnomocní Komisiu na začatie potrebných rokovaní.

Komisia sa pri vedení týchto rokovaní radí s osobitným výborom ustanoveným Radou na jej pomoc a riadi sa smernicami, ktoré Rada na tieto účely môže vydať.

Použijú sa príslušné ustanovenia článku 228.

4. Pri uplatňovaní právomocí, ako ich vymedzuje tento článok, sa Rada uznáva kvalifikovanou väčšinou.“.

29) Článok 114 sa zrušuje.

30) Článok 115 sa nahrádza takto:

„Článok 115

S cieľom zabezpečiť, aby sa výkon opatrení obchodnej politiky prijatých v súlade s touto zmluvou niektorým členským štátom nezamedzil odklonením obchodu alebo aby rozdielnosti medzi týmito opatreniami nevedli k hospodárskym ťažkostiam v jednom alebo vo viacerých členských štátoch, Komisia odporučí metódy potrebnej spolupráce medzi členskými štátmi. Ak to nepostačí, Komisia môže zmocniť členské štáty, aby prijali potrebné ochranné opatrenia, ktorých podmienky a podrobnosti určí.

V naliehavom prípade členské štáty požiadajú Komisiu, ktorá rozhodne čo najskôr, o zmocnenie na to, aby samy mohli prijať nevyhnutné opatrenia; dotknuté členské štáty potom vyrozumejú o týchto opatreniach ostatné členské štáty. Komisia môže kedykoľvek rozhodnúť, aby dotknuté členské štáty príslušné opatrenia zmenili alebo zrušili.

Pri voľbe týchto opatrení treba dať prednosť tým, ktoré spôsobia minimálne poruchy vo fungovaní spoločného trhu.“.

31) Článok 116 sa zrušuje.

32) V tretej časti sa názov hlavy III nahrádza takto:

„HLAVA VIII

SOCIÁLNA POLITIKA, VŠEOBECNÉ A ODBORNÉ VZDELÁVANIE A MLÁDEŽ“.

33) Prvý pododsek článku 118a ods. 2 sa nahrádza takto:

„2. Rada v snahe pomôcť dosiahnuť cieľ uvedený v odseku 1 v súlade s postupom v článku 189c a povporade s Hospodárskym a sociálnym výborom vydáva smernice určujúce minimálne požiadavky, ktoré sa postupne zavedú, a to so zreteľom na podmienky a technické normy platné v každom členskom štáte.“.

34) Článok 123 sa nahrádza takto:

„Článok 123

S cieľom zlepšiť pracovné príležitosti na vnútornom trhu a tým prispieť k zvýšeniu životnej úrovne sa podľa nasledujúcich ustanovení zriaďuje Európsky sociálny fond; jeho zámerom je rozširovať možnosti zamestnania a zvyšovať geografickú a profesijnú mobilitu pracovníkov v rámci spoločenstva a uľahčovať ich adaptáciu na priemyselné zmeny a zmeny vo výrobných systémoch najmä odborným vzdelávaním a rekvalifikáciou.“

35) Článok 125 sa nahrádza takto:

„Článok 125

Rada postupom podľa článku 189c a po porade s Hospodárskym a sociálnym výborom prijme vykonávacie rozhodnutia týkajúce sa Európskeho sociálneho fondu.“

36) Články 126, 127 a 128 sa nahrádzajú takto:

„Kapitola 3

Všeobecné a odborné vzdelávanie a mládež

Článok 126

1. Spoločenstvo prispieva k rozvoju kvalitného vzdelávania podporovaním spolupráce medzi členskými štátmi a, ak je to potrebné, podporovaním a doplňovaním činnosti členských štátov pri plnom rešpektovaní ich zodpovednosti za obsah výučby a organizácie vzdelávacích systémov a za ich kultúrnu a jazykovú rozmanitosť.

2. Činnosť spoločenstva sa zameriava na:

- rozvoj európskej dimenzie vo vzdelávaní, najmä výučbou a šírením jazykov členských štátov;
- podporu mobility študentov a učiteľov, medzi iným podporou akademického uznávania diplomov a započítaním času štúdia;
- podporu spolupráce medzi vzdelávacími inštitúciami;
- rozvoj výmeny informácií a skúseností v otázkach, ktoré sú spoločné vzdelávacím systémom členských štátov;
- podporu rozvoja výmeny mládeže a výmeny sociálnych a výchovno-vzdelávacích pracovníkov;
- podporu rozvoja diaľkového vzdelávania.

3. Spoločenstvo a členské štáty podporujú na poli vzdelania spoluprácu s tretími krajinami a príslušnými medzinárodnými organizáciami, najmä s Radou Európy.

4. Rada s cieľom prispieť k dosiahnutiu cieľov uvedených v tomto článku:

- v súlade s postupom podľa článku 189b a po porade s Hospodárskym a sociálnym výborom a Výborom regiónov prijíma podporné opatrenia bez toho, aby zosúladovala zákony a iné právne predpisy členských štátov;
- na návrh Komisie prijíma odporúčania kvalifikovanou väčšinou.

Článok 127

1. Spoločenstvo uskutočňuje politiku odborného vzdelávania, ktorá podporuje a dopĺňa činnosť členských štátov pri plnom rešpektovaní ich zodpovednosti za obsah a organizáciu odborného vzdelávania.

2. Činnosť spoločenstva sa zameriava na:

- uľahčenie adaptácie na priemyselné zmeny, najmä odborným vzdelávaním a rekvalifikáciou;
- zlepšenie základného a ďalšieho odborného vzdelávania za účelom uľahčenia profesijného začlenenia a opätovného začlenenia do trhu práce;
- uľahčenie prístupu k odbornému vzdelávaniu a podporu mobility inštruktorov a štážistov, najmä mladých ľudí;
- stimulovanie spolupráce v oblasti odborného vzdelávania medzi vzdelávacími a školiacimi zariadeniami a podnikmi;

rozdvíjanie výmeny informácií a skúseností v spoločných otázkach, ktoré sa týkajú systémov odborného vzdelávania členských štátov.

3. Spoločenstvo a členské štáty podporujú spoluprácu s tretími krajinami a s príslušnými medzinárodnými organizáciami v oblasti odborného vzdelávania.

4. Rada postupom podľa článku 189c a po porade s Hospodárskym a sociálnym výborom prijme opatrenia prispievajúce k dosiahnutiu cieľov uvedených v tomto článku bez toho, aby zosúladovala zákony a iné právne predpisy členských štátov.“.

37) Vkladá sa nasledovné:

„HLAVA IX

KULTÚRA

Článok 128

1. Spoločenstvo prispieva k rozkvetu kultúr členských štátov, pričom rešpektuje ich národnú a regionálnu rozmanitosť a zároveň zdôrazňuje spoločné kultúrne dedičstvo.

2. Činnosť spoločenstva sa zameriava na podporu spolupráce medzi členskými štátmi a v prípade potreby na podporu a dopĺňovanie ich činnosti v nasledujúcich oblastiach:

- zlepšovanie vedomostí a šírenie kultúry a histórie európskych národov;
- zachovanie a ochrana kultúrneho dedičstva európskeho významu;

nekomerčné kultúrne výmeny;

- umelecká a literárna tvorba vrátane audiovizuálnej oblasti.

3. Spoločenstvo a členské štáty podporujú kultúrnu spoluprácu s tretími krajinami a s príslušnými medzinárodnými organizáciami, najmä s Radou Európy.

4. Spoločenstvo zohľadní kultúrne aspekty vo svojej činnosti podľa iných ustanovení tejto zmluvy.

5. Rada s cieľom prispieť k dosiahnutiu cieľov uvedených v tomto článku:

- postupom podľa článku 189b a po porade s Výborom regiónov prijme podporné opatrenia, ktorých účelom nie je zosúladovať zákony a iné právne predpisy členských štátov. Rada koná jednomyselne pri všetkých postupoch podľa článku 189b;
- prijíma odporúčania jednomyselne na návrh Komisie.“.

38) Hlavy IV, V, VI a VII sa nahrádzajú takto:

„HLAVA X

VEREJNÉ ZDRAVIE

Článok 129

1. Spoločenstvo prispieva k zabezpečeniu vysokej úrovne ochrany ľudského zdravia podporovaním spolupráce medzi členskými štátmi a ak je to potrebné, poskytnutím podpory ich činnosti.

Činnosť spoločenstva sa zameriava na prevenciu chorôb, najmä najvážnejších ochorení, vrátane drogovej závislosti, podporovaním výskumu ich príčin a prenosu, ako aj na zdravotnícku výchovu a osvetu.

Požiadavky na ochranu zdravia sú neoddeliteľnou súčasťou ostatných politík spoločenstva.

2. Členské štáty v spolupráci s Komisiou koordinujú medzi sebou svoje politiky a programy v oblastiach uvedených v odseku 1. Komisia v úzkom kontakte s členskými štátmi môže vyvinúť akékoľvek užitočné podnety na podporu tejto koordinácie.

3. Spoločenstvo a členské štáty podporujú spoluprácu v oblasti verejného zdravia s tretími krajinami a s príslušnými medzinárodnými organizáciami.

4. Rada v snahe prispieť k dosiahnutiu cieľov uvedených v tomto článku:

- postupom podľa článku 189b a po porade s Hospodárskym a sociálnym výborom a Výborom regiónov prijíma stimulačné opatrenia bez toho, aby zosúladovala zákony a iné právne predpisy členských štátov;
- na návrh Komisie prijíma odporúčania kvalifikovanou väčšinou.

HLAVA XI

OCHRANA SPOTREBITEĽA

Článok 129a

1. Spoločenstvo prispieva k dosiahnutiu vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa prostredníctvom:

- a) opatrení prijatých podľa článku 100a v súvislosti s vytvorením vnútorného trhu;
- b) špecifických činností, ktoré podporujú a dopĺňajú politiku členských štátov na ochranu zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov a poskytovania adekvátnych informácií spotrebiteľom.

2. Rada postupom podľa článku 189b a po porade s Hospodárskym a sociálnym výborom rozhodne o špecifických činnostiach uvedených v odseku 1 písm. b).

3. Činnosť, o ktorej sa rozhodne podľa odseku 2, nebráni členskému štátu zachovať alebo zavádzať prísnejšie ochranné opatrenia. Také opatrenia musia byť zlučiteľné s touto zmluvou a musia byť oznámené Komisii.

HLAVA XII

TRANSEURÓPSKE SIETE

Článok 129b

1. Spoločenstvo v snahe pomôcť dosiahnuť ciele uvedené v článkoch 7a a 130a a umožniť občanom únie, hospodárskym subjektom, regionálnym a miestnym spoločenstvám, aby plne využili priestor bez vnútorných hraníc prispieva k zriadeniu a rozvoju transeurópskych sietí v oblastiach dopravných, telekomunikačných a energetických infraštruktúr.
2. V rámci systému otvorených a konkurenčných trhov sa činnosť spoločenstva zameria na podporu vzájomného prepojenia a súčinnosti národných sietí, ako aj prístupu do týchto sietí. Zváži sa najmä potreba prepojiť centrálné regióny spoločenstva s ostrovnými, vo vnútrozemí uzavretými a okrajovými regiónmi.

Článok 129c

1. Spoločenstvo na dosiahnutie cieľov uvedených v článku 129b:

- stanoví usmernenia zahŕňajúce ciele, priority a trendy opatrení, ktoré sa predpokladajú v oblasti transeurópskych sietí; tieto usmernenia vymedzia projekty spoločného záujmu;
- uskutoční všetky opatrenia, ktoré sú potrebné na zabezpečenie vzájomnej súčinnosti sietí, najmä v oblasti technických noriem;
- môže podporovať finančné úsilie členských štátov pri projektoch spoločného záujmu, ktoré sú financované členskými štátmi a vymedzené usmerneniami, ako sú uvedené v prvej zarážke, najmä prostredníctvom realizačných štúdií, záruk na pôžičky alebo subvencií úrokovej sadzby; spoločenstvo môže prispieť aj na financovanie špecifických projektov v členských štátoch v oblasti dopravnej infraštruktúry prostredníctvom kohézneho fondu zriadeného podľa článku 130d najneskôr do 31. decembra 1993.

Spoločenstvo pritom zväží potenciálnu hospodársku životaschopnosť projektov.

2. Členské štáty v spojení s Komisiou koordinujú medzi sebou politiky uskutočňované na vnútroštátnej úrovni, ktoré môžu významne ovplyvniť dosiahnutie cieľov uvedených v článku 129b. Komisia v úzkej spolupráci s členskými štátmi môže vyvíjať akékoľvek užitočné podnety na podporu tejto koordinácie.
3. Spoločenstvo sa môže rozhodnúť spolupracovať s tretími krajinami, podporovať projekty vzájomného záujmu a zabezpečiť vzájomnú súčinnosť sietí.

Článok 129d

Rada prijme usmernenia uvedené v článku 129c ods. 1 postupom podľa článku 189b a po porade s Hospodárskym a sociálnym výborom a Výborom regiónov.

Usmernenia a projekty spoločného záujmu, ktoré sa týkajú územia členského štátu, si vyžadujú schválenie členského štátu.

Rada v súlade s postupom podľa článku 189c a po porade s Hospodárskym a sociálnym výborom a Výborom regiónov prijme ďalšie opatrenia vyplývajúce z článku 129c ods. 1.

HLAVA XIII

PRIEMYSEL

Článok 130

1. Spoločenstvo a členské štáty zabezpečia podmienky potrebné na existenciu konkurencieschopnosti priemyslu spoločenstva.

V súlade so systémom otvorených a konkurenčných trhov sa preto ich činnosť zameria na:

- urýchlenie adaptácie priemyslu na štrukturálne zmeny;
- podporu prostredia, ktoré je priaznivé pre vytváranie a rozvoj podnikov v celom spoločenstve, najmä malých a stredných podnikov;
- podporu prostredia priaznivého pre spoluprácu medzi podnikmi;
- pomoc pri lepšom využívaní priemyselného potenciálu, inovačného, výskumného a technického rozvoja.

2. Členské štáty sa v spolupráci s Komisiou medzi sebou navzájom poradia a ak je to potrebné, koordinujú svoju činnosť. Komisia môže vyvinúť akékoľvek užitočné podnety na podporu tejto koordinácie.

3. Spoločenstvo prispieva k dosiahnutiu cieľov stanovených v odseku 1 prostredníctvom politik a činností, ktoré uskutočňuje podľa ďalších ustanovení tejto zmluvy. Rada na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom a Hospodárskym a sociálnym výborom môže jednomyselne rozhodnúť o špecifických opatreniach na podporu činnosti, ktorú vyvíjajú členské štáty na dosiahnutie cieľov uvedených v odseku 1.

Táto hlava neposkytuje spoločenstvu základ na zavedenie akéhokoľvek opatrenia, ktoré by mohlo viesť k narušeniu hospodárskej súťaže.

HLAVA XIV

HOSPODÁRSKA A SOCIÁLNA SÚDRŽNOSŤ

Článok 130a

Na podporu celkového harmonického rozvoja spoločenstvo rozvíja a uskutočňuje činnosti vedúce k posilneniu hospodárskej a sociálnej súdržnosti.

Spoločenstvo sa usiluje najmä znižovať rozdiely medzi úrovňami rozvoja v jednotlivých oblastiach a zaostalosť v najviac znevýhodnených regiónoch vrátane vidieckych oblastí.

Článok 130b

Členské štáty riadia a koordinujú svoje hospodárske politiky tak, aby dosiahli aj ciele uvedené v článku 130a.

Formulovanie a uskutočňovanie politik a činností spoločenstva a uplatňovanie vnútorného trhu prihliada na ciele uvedené v článku 130a a prispieva k ich dosiahnutiu. Spoločenstvo podporuje dosiahnutie týchto cieľov aj prostredníctvom štrukturálnych fondov (Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu - sekcie usmerňovania, Európskeho sociálneho fondu, Európskeho fondu pre regionálny rozvoj), Európskej investičnej banky a ďalších finančných nástrojov.

Komisia predkladá každé tri roky správu Európskemu parlamentu, Rade, Hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o pokroku pri dosahovaní hospodárskej a sociálnej súdržnosti a o spôsobe, akým k tomu prispeli prostriedky uvedené v tomto článku. Ak je to potrebné, k správe sú priložené aj vhodné návrhy.

Ak sa ukáže, že pri rešpektovaní opatrení, o ktorých sa rozhodlo v rámci iných politík spoločenstva, sú nevyhnutné aj iné činnosti okrem fondov, môže ich Rada prijať jednomyseľným rozhodnutím na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom, Hospodárskym a sociálnym výborom a Výborom regiónov.

Článok 130c

Zámerom Európskeho fondu pre regionálny rozvoj je, aby svojou účasťou na rozvoji a štrukturálnych zmenách v zaostávajúcich regiónoch a pri premene upadajúcich priemyselných oblastí pomohol odstraňovať hlavné regionálne rozdiely v spoločenstve.

Článok 130d

Bez toho, aby bol dotknutý článok 130e, Rada na návrh Komisie, so súhlasom Európskeho parlamentu a po porade s Hospodárskym a sociálnym výborom a Výborom regiónov jednomyseľne definuje úlohy, prioritné ciele a organizáciu štrukturálnych fondov, ktoré môžu zahŕňať zoskupovanie fondov. Rovnakým postupom definuje Rada aj všeobecné pravidlá, ktoré sa na ne vzťahujú, a pravidlá nevyhnutné na zabezpečenie ich efektívnosti a na koordináciu fondov navzájom a s ďalšími existujúcimi finančnými nástrojmi.

Rovnakým postupom zriadi Rada do 31. decembra 1993 kohézny fond na poskytovanie finančných príspevkov na projekty z oblasti životného prostredia a transeurópskych sietí týkajúcich sa dopravnej infraštruktúry.

Článok 130e

Vykonávacie rozhodnutia týkajúce sa Európskeho fondu pre regionálny rozvoj prijíma Rada postupom podľa článku 189c a po porade s Hospodárskym a sociálnym výborom a Výborom regiónov.

Na Európsky poľnohospodársky usmerňovací a záručný fond - sekciu usmerňovania a na Európsky sociálny fond sa aj naďalej vzťahujú články 43 a 125.

HLAVA XV

VÝSKUM A TECHNOLOGICKÝ ROZVOJ

Článok 130f

1. Cieľom spoločenstva je posilňovať vedeckú a technologickú základňu priemyslu spoločenstva a podporovať rozvoj jeho konkurencieschopnosti na medzinárodnej úrovni, pri podpore všetkých výskumných činností, ktoré sa pokladajú za nevyhnutné v iných kapitolách tejto zmluvy.
2. Spoločenstvo preto vo všetkých členských štátoch podporuje podniky vrátane malých a stredných podnikov, výskumné strediská a univerzity v oblasti ich výskumnej činnosti a technologického rozvoja na vysokej úrovni; podporuje ich úsilie o vzájomnú spoluprácu najmä tým, že umožňuje podnikom plne využiť potenciál vnútorného trhu, a to najmä otváraním vnútroštátnych verejných zákaziek, stanovením spoločných noriem a odstránením právnych a daňových prekážok spolupráce.
3. O všetkých činnostiach spoločenstva v oblasti výskumu a technologického rozvoja vrátane pilotných projektov, sa podľa tejto zmluvy rozhoduje v súlade s ustanoveniami tejto hlavy.

Článok 130g

Pri plnení týchto cieľov spoločenstvo uskutočňuje nasledujúce činnosti, ktoré dopĺňajú činnosti členských štátov:

- a) plní programy rozvoja výskumu, technologického rozvoja a pilotných programov podporou spolupráce s podnikmi, výskumnými strediskami, univerzitami a medzi nimi navzájom;
- b) podporuje spoluprácu s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami v oblasti výskumu, technologického rozvoja a pilotných projektov spoločenstva;
- c) šíri a využíva výsledky činnosti výskumu, technologického rozvoja a pilotných projektov spoločenstva;
- d) stimuluje prípravu a mobilitu výskumných pracovníkov v spoločenstve.

Článok 130h

1. Spoločenstvo a členské štáty koordinujú svoje činnosti v oblasti výskumu a technologického rozvoja s cieľom zabezpečiť vzájomný súlad vnútroštátnych politík a politiky spoločenstva.

2. Komisia v úzkej spolupráci s členskými štátmi môže vyvinúť akékoľvek užitočné podnety na podporu koordinácie uvedenej v odseku 1.

Článok 130i

1. Rada postupom podľa článku 189b po porade s Hospodárskym a sociálnym výborom prijme viacročný rámcový program vymedzujúci všetky činnosti spoločenstva. Pri postupe podľa článku 189b sa Rada uznáva jednomyselne.

Rámcový program:

- stanoví vedecké a technologické ciele, ktoré sa majú dosiahnuť činnosťami stanovenými v článku 130g a určí príslušné priority;
- naznačí hlavnú orientáciu týchto činností;
- určí maximálnu celkovú sumu a podrobné pravidlá finančnej účasti spoločenstva na rámcovom programe a príslušný podiel na každej z vymedzených činností.

2. Rámcový program sa prispôbuje alebo dopĺňa podľa vývoja situácie.

3. Rámcový program sa uskutočňuje osobitnými programami stanovenými pre každú z činností. Každý osobitný program vymedzí podrobné pravidlá vykonania, dĺžku trvania a potrebné prostriedky. Súhrn potrebných čiastok vymedzených na osobitné programy nesmie prekročiť maximálnu celkovú sumu určenú pre rámcový program a každú z činností.

4. Osobitné programy Rada prijme kvalifikovanou väčšinou na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom a Hospodárskym a sociálnym výborom.

Článok 130j

Na uskutočnenie viacročného rámcového programu Rada stanoví:

- pravidlá účasti podnikov, výskumných stredísk a univerzít,
- pravidlá pre šírenie výsledkov výskumu.

Článok 130k

Pri uskutočňovaní viacročného rámcového programu možno rozhodnúť o doplnkových programoch, na ktorých sa zúčastnia len niektoré členské štáty, ktoré ich financujú aj s prípadnou účasťou spoločenstva.

Rada prijme pravidlá týkajúce sa týchto doplnkových programov, najmä so zreteľom na šírenie poznatkov a na prístup iných členských štátov k týmto poznatkom.

Článok 130l

Pri uskutočňovaní viacročného rámcového programu môže spoločenstvo so súhlasom príslušných členských štátov vydať ustanovenie pre účasť na výskumných a rozvojových programoch, ktoré uskutočňujú niektoré členské štáty, vrátane účasti v štruktúrach vytvorených na vykonanie týchto programov.

Článok 130m

Pri uskutočňovaní viacročného rámcového programu môže spoločenstvo vydať ustanovenie pre spoluprácu spoločenstva s tretími krajinami alebo s medzinárodnými organizáciami v oblasti výskumu, technologického rozvoja a pilotných projektov.

Podrobné podmienky tejto spolupráce môžu byť predmetom zmlúv medzi spoločenstvom a príslušnými tretími stranami, ktoré sa môžu prerokovať a uzavrieť v súlade s článkom 228.

Článok 130n

Spoločenstvo môže zakladať spoločné podniky alebo iné štruktúry potrebné pre účinné vykonanie programov spoločenstva v oblasti výskumných a pilotných programov a programov technologického rozvoja.

Článok 130o

Rada na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom a Hospodárskym a sociálnym výborom jednomyseľne prijme opatrenia uvedené v článku 130n.

V súlade s postupom podľa článku 189c a po porade s Hospodárskym a sociálnym výborom Rada prijme ustanovenia uvedené v článkoch 130j až 130l. Prijatie doplnkových programov si vyžaduje súhlas príslušných členských štátov.

Článok 130p

Komisia na začiatku každého roku zašle správu Európskemu parlamentu a Rade. Správa obsahuje informácie o činnostiach v oblasti výskumu a technologického rozvoja a o šírení výsledkov za uplynulý rok a o pracovnom programe na bežný rok.

HLAVA XVI

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Článok 130r

1. Politika spoločenstva v oblasti životného prostredia prispieva k uskutočňovaniu nasledujúcich cieľov:

- udržiavanie, ochrana a zlepšovanie kvality životného prostredia;
- ochrana ľudského zdravia;
- rozvážne a racionálne využívanie prírodných zdrojov;
- podpora opatrení na medzinárodnej úrovni pri riešení regionálnych alebo celosvetových problémov životného prostredia.

2. Politika spoločenstva sa v oblasti životného prostredia zameriava na vysokú úroveň jeho ochrany, pričom prihliada na odlišné situácie v rôznych regiónoch spoločenstva. Vychádza z princípov starostlivosti, prevencie a opatrení, pomocou

ktorých sa náprava škôd na životnom prostredí sústreďuje na zdroj znečisťovania tak, aby ich uhradil znečisťovateľ. Požiadavky na ochranu životného prostredia sa musia začleniť do formulovania a uskutočňovania iných politík spoločensva.

V tejto súvislosti opatrenia zosúlad'ovania zodpovedajúce týmto požiadavkám obsahujú v prípadoch, ak je to vhodné, ochrannú doložku, ktorá umožní členským štátom prijať z ekologických ekonomikou nepodmienených dôvodov dočasné opatrenia podliehajúce kontrole spoločensva.

3. Pri príprave politiky v oblasti životného prostredia spoločensvo prihliadne na:

- dostupné vedecké a technické údaje;
- podmienky životného prostredia v rôznych regiónoch spoločensva,
- potenciálne výhody a náklady v súvislosti s činnosťou alebo nečinnosťou,
- hospodársky a sociálny rozvoj spoločensva ako celku a vyrovnaný rozvoj jeho regiónov.

4. Spoločensvo a členské štáty spolupracujú v oblasti svojich právomocí s tretími krajinami a s príslušnými medzinárodnými organizáciami. Podmienky spolupráce spoločensva sa môžu stať predmetom dohody medzi spoločensvom a dotknutými tretími stranami, ktorá sa prerokuje a uzavrie v súlade s článkom 228.

Predchádzajúci pododsek nemá dopad na právomoc členských štátov viesť rokovania s medzinárodnými orgánmi a uzatvárať medzinárodné zmluvy.

Článok 130s

1. Rada v súlade s postupom podľa článku 189c a po porade s Hospodárskym a sociálnym výborom rozhodne, akú činnosť bude spoločensvo vyvíjať, aby sa dosiahli ciele uvedené v článku 130r.

2. Ako výnimka z postupu pri rozhodovaní podľa odseku 1 a bez toho, aby bol dotknutý článok 100a, Rada na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom a Hospodárskym a sociálnym výborom jednomyseľne prijíma:

- ustanovenia predovšetkým fiškálnej povahy;
- opatrenia týkajúce sa územného plánovania a využívania pôdy, s výnimkou hospodárenia s odpadom a opatrení všeobecnej povahy, ako aj hospodárenia s vodnými zdrojmi;

opatrenia významne ovplyvňujúce členský štát pri výbere alternatív medzi energetickými zdrojmi a základnú skladbu zásobovania energiou.

Za podmienok stanovených v predchádzajúcom pododseku môže Rada stanoviť, o ktorých záležitostiach podľa tohto odseku rozhodne kvalifikovanou väčšinou.

3. V ostatných oblastiach Rada prijíma všeobecné programy činností stanovujúce prioritné ciele, ktoré sa majú dosiahnuť v súlade s postupom podľa článku 189b a po porade s Hospodárskym a sociálnym výborom.

Rada podľa podmienok odseku 1 alebo 2 a so zreteľom na konkrétny prípad prijme opatrenia, ktoré sú nevyhnutné pre uskutočňovanie týchto programov.

4. Bez toho, aby boli dotknuté určité opatrenia vnútornej povahy v rámci spoločensva politiku v oblasti životného prostredia financujú a uskutočňujú členské štáty.

5. Bez toho, aby bola dotknutá zásada o nahradení škody znečisťovateľom, opatrenie vychádzajúce z ustanovení odseku 1 zahŕňa náklady, ktoré verejná správa členského štátu pokladá za neúmerné, Rada v akte prijímajúcom toto opatrenie stanoví primerané ustanovenia vo forme:

- dočasnej odchýlky a/alebo
- finančnej podpory od kohézneho fondu, ktorý sa zriadi najneskôr do 31. decembra 1993 podľa článku 130d.

Článok 130t

Ochranné opatrenia podľa článku 130s nebránia členskému štátu udržiavať alebo zavádzať prísnejšie ochranné opatrenia. Tieto opatrenia musia byť zlučiteľné s touto zmluvou. Oznamujú sa Komisii.

HLAVA XVII

ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCA

Článok 130u

1. Politika spoločenstva v oblasti rozvojovej spolupráce, ktorá dopĺňa politiky uskutočňované členskými štátmi, podporuje:

- trvalo udržateľný hospodársky a sociálny rozvoj rozvojových krajín a osobitne krajiny, ktoré sú v najviac znevýhodnených regiónoch najnevýhodnejšej situácii;
- harmonickú a postupnú integráciu rozvojových krajín do svetovej ekonomiky;
- boj proti chudobe v rozvojových krajinách.

2. Politika spoločenstva v tejto oblasti prispieva k všeobecnému cieľu rozvoja a upevnenia demokracie a právneho štátu a k rešpektovaniu ľudských práv a základných slobôd.

3. Spoločenstvo a členské štáty plnia záväzky a majú na zreteli ciele, ktoré schválili v rámci Organizácie spojených národov a v iných príslušných medzinárodných organizáciách.

Článok 130v

Spoločenstvo má na zreteli ciele podľa článku 130u v politikách, ktoré uskutočňuje a ktoré môžu mať pravdepodobne vplyv na rozvojové krajiny.

Článok 130w

1. Bez toho, aby boli dotknuté iné ustanovenia tejto zmluvy, Rada prijme v súlade s postupom podľa článku 189c opatrenia nevyhnutné pre ďalšie uskutočňovanie cieľov uvedených v článku 130u. Takéto opatrenia môžu mať formu viacročných programov.

2. Európska investičná banka prispeje za podmienok stanovených v jej štatúte k uskutočňovaniu opatrení uvedených v odseku 1.

3. Ustanovenia tohto článku neovplyvnia spoluprácu so štátmi africkej, karibskej a tichomorskej oblasti v rámci Dohovoru medzi AKT a EHS.

Článok 130x

1. Spoločenstvo a členské štáty koordinujú svoje politiky rozvojovej spolupráce a navzájom sa poradia o programoch pomoci vrátane pôsobenia v medzinárodných organizáciách a na medzinárodných konferenciách. Môžu uskutočniť jednotnú akciu. V prípade potreby členské štáty prispievajú k vykonávaniu programov pomoci spoločenstva.
2. Komisia môže vyvinúť akékoľvek užitočné podnety na podporu koordinácie uvedenej v odseku 1.

Článok 130y

Spoločenstvo a členské štáty v rámci svojej pôsobnosti spolupracujú s tretími krajinami a s príslušnými medzinárodnými organizáciami. Podrobnosti spolupráce spoločenstva môžu byť predmetom dohôd medzi spoločenstvom a príslušnými tretími stranami, ktoré sa prerokujú a uzavrú v súlade s článkom 228.

Predchádzajúci odsek platí bez toho, aby boli dotknuté právomoci členských štátov viesť rokovania v medzinárodných orgánoch a uzatvárať medzinárodné dohody.“.

E. V piatej časti „Orgány spoločenstva“

- 39) Článok 137 sa nahrádza takto:

„Článok 137

Európsky parlament sa skladá zo zástupcov ľudu štátov, ktoré sú členmi spoločenstva a vykonáva právomoci, ktorými ho poveruje táto zmluva.“.

- 40) Odsek 3 článku 138 sa nahrádza takto:

„3. Európsky parlament vypracuje návrhy na priame a všeobecné voľby konané jednotným postupom vo všetkých členských štátoch.

Rada so súhlasom Európskeho parlamentu vyjadreným väčšinou hlasov svojich členov jednomyselne prijme zodpovedajúce pravidlá a odporučí členským štátom prijať ich v súlade s príslušnými vnútroštátnymi ústavnými predpismi.“.

- 41) Vkladajú sa nasledovné články:

„Článok 138a

Politické strany na európskej úrovni sú dôležitým faktorom integrácie v rámci spoločenstva. Prispievajú k utváraniu európskeho povedomia a k vyjadreniu politickej vôle občanov únie.

Článok 138b

Tak, ako je to v tejto zmluve stanovené, Európsky parlament sa zúčastňuje na procese prijímania aktov spoločenstva výkonom svojich právomocí podľa postupov upravených v článkoch 189b a 189c a vyslovením súhlasu alebo podávaním poradných stanovísk.

Rozhodnutím väčšiny hlasov členov môže Európsky parlament požiadať Komisiu o predloženie vhodného návrhu vo veciach, o ktorých sa domnieva, že pre plnenie tejto zmluvy je potrebné vydať akt spoločenstva.

Článok 138c

Európsky parlament na žiadosť štvrtiny členov môže v rámci svojich funkcií ustanoviť dočasný vyšetrovací výbor, ktorý bez toho, aby boli dotknuté právomoci vymedzené touto zmluvou iným inštitúciám a orgánom, preskúma prípady porušenia alebo nesprávneho úradného postupu pri uplatňovaní práva spoločenstva okrem prípadov, keď takéto skutočnosti skúma súd a súdne konanie sa ešte neskončilo.

Dočasný vyšetrovací výbor zaniká predložením správy.

Podrobné ustanovenia upravujúce výkon vyšetrovacieho práva sa stanovujú vzájomnou dohodou Európskeho parlamentu, Rady a Komisie.

Článok 138d

Akýkoľvek občan únie a akákoľvek fyzická či právnická osoba s bydliskom alebo sídlom zaregistrovaným v členskom štáte má právo individuálne alebo spoločne s ďalšími občanmi alebo osobami predložiť Európskemu parlamentu petíciu vo veci, ktorá sa ich priamo dotýka a ktorá spadá do pôsobnosti spoločenstva.

Článok 138e

1. Európsky parlament vymenuje ombudsmana zmocneného prijímať od občanov únie alebo od fyzických osôb či právnických osôb s bydliskom alebo zaregistrovaným sídlom v členskom štáte sťažnosti týkajúce sa prípadov nesprávneho úradného postupu inštitúcií alebo orgánov spoločenstva s výnimkou Súdneho dvora a Súdu prvého stupňa pri výkone ich súdnych funkcií.

V súlade so svojimi povinnosťami sa ombudsman najprv presvedčí o opodstatnenosti šetrenia, ktoré začne z vlastného podnetu alebo na základe sťažnosti predloženej priamo jemu alebo prostredníctvom člena Európskeho parlamentu, okrem prípadu, keď uvádzané skutočnosti sú alebo boli predmetom súdneho konania. Ak ombudsman zistí prípad nesprávneho úradného postupu, postúpi záležitosť príslušnému orgánu, ktorý ho o svojom stanovisku vyrozumie v lehote troch mesiacov. Ombudsman potom odovzdá správu Európskemu parlamentu a príslušnému orgánu. O výsledku takého šetrenia musí byť osoba, ktorá podala sťažnosť, vyrozumená.

Ombudsman podáva o výsledkoch svojho šetrenia výročnú správu Európskemu parlamentu.

2. Ombudsman je menovaný po každých voľbách Európskeho parlamentu na čas funkčného obdobia parlamentu. Ombudsman môže byť menovaný znova.

Na žiadosť Európskeho parlamentu môže Súdny dvor ombudsmana odvolať, ak nespĺňa podmienky predpísané pre výkon jeho funkcie alebo ak sa dopustil závažného pochybenia.

3. Ombudsman vykonáva svoje funkcie úplne nezávisle. Pri výkone svojich povinností nesmie požadovať ani prijímať pokyny od žiadneho orgánu. Počas svojho funkčného obdobia nesmie vykonávať iné platené ani neplatené povolanie.

4. Európsky parlament na základe stanoviska Komisie a so súhlasom Rady vyjadreným kvalifikovanou väčšinou prijme štatút a všeobecné podmienky výkonu funkcií ombudsmana.“.

42) V druhom pododseku článku 144 sa dopĺňa táto veta:

„V takom prípade sa funkčné obdobie novovymenovaných členov, ktorí majú nahradiť pôvodných členov Komisie, skončí dňom, ktorým by sa skončilo funkčné obdobie odstupujúcich členov Komisie.“.

43) Vkladá sa nasledovný článok:

„Článok 146

Rada pozostáva zo zástupcov každého členského štátu na ministerskej úrovni splnomocnených zaväzovať vládu tohto členského štátu.

Rade predsedá postupne každý členský štát počas šiestich mesiacov podľa nasledujúceho poradia:

- v prvom šesťročnom cykle: Belgicko, Dánsko, Nemecko, Grécko, Španielsko, Francúzsko, Írsko, Taliansko, Luxembursko, Holandsko, Portugalsko, Spojené Kráľovstvo;
- v ďalšom šesťročnom cykle: Dánsko, Belgicko, Grécko, Nemecko, Francúzsko, Španielsko, Taliansko, Írsko, Holandsko, Luxembursko, Spojené Kráľovstvo, Portugalsko.“

44) Vkladá sa nasledovný článok.

„Článok 147

Zasadnutie Rady zvoláva predseda z vlastného podnetu alebo na žiadosť jedného z jej členov alebo na žiadosť Komisie.“

45) Článok 149 sa zrušuje.

46) Vkladá sa nasledovný článok:

„Článok 151

1. Výbor zložený zo stálych zástupcov členských štátov zodpovedá za prípravu činnosti Rady a za plnenie úloh, ktoré mu Rada uloží.

2. Rade pomáha Generálny sekretariát pod vedením generálneho tajomníka. Generálneho tajomníka menuje jednomyseľne Rada.

Rada rozhoduje o organizácii Generálneho sekretariátu.

3. Rada prijme svoj rokovací poriadok.“

47) Vkladá sa nasledovný článok:

„Článok 154

Rada kvalifikovanou väčšinou stanoví platy, príspevky a dôchodky predsedu a členov Komisie, ako aj predsedu Súdneho dvora, sudcov, generálnych advokátov a tajomníka Súdneho dvora. Kvalifikovanou väčšinou stanoví aj akékoľvek náhrady poskytované namiesto odmien.“

48) Vkladajú sa nasledovné články:

„Článok 156

Komisia každoročne najneskôr mesiac pred začiatkom zasadnutia Európskeho parlamentu uverejní súhrnnú správu o činnosti spoločenstva.

Článok 157

1. Komisia sa skladá zo sedemnástich členov vybraných podľa celkových schopností a poskytujúcich záruku úplnej nezávislosti.

Počet členov Komisie možno zmeniť jednomyselným rozhodnutím Rady.

Členmi Komisie môžu byť len štátni príslušníci členských štátov.

V Komisii musí byť zastúpený aspoň jeden štátny príslušník z každého členského štátu, pričom jeden členský štát môže byť zastúpený najviac dvoma členmi tej istej štátnej príslušnosti.

2. Členovia Komisie vykonávajú svoje funkcie úplne nezávisle a vo všeobecnom záujme spoločenstva.

Pri plnení svojich povinností nesmú žiadať ani prijímať pokyny od žiadnej vlády ani od iného orgánu. Musia sa zdržať akéhokoľvek konania, ktoré sa nezlučuje s ich povinnosťami. Každý členský štát sa zaväzuje rešpektovať túto zásadu a neovplyvňovať členov Komisie pri plnení ich úloh.

Počas svojho funkčného obdobia členovia Komisie nesmú vykonávať inú platenú ani neplatenú pracovnú činnosť. Pri nástupe do funkcie sa slávnostne zaviazujú, že počas svojho funkčného obdobia aj po jeho skončení budú rešpektovať povinnosti vyplývajúce z tejto funkcie, najmä povinnosť konať čestne a zdržanlivo pri prijímaní určitých funkcií alebo výhod po skončení funkčného obdobia. V prípade porušenia tejto povinnosti môže Súdny dvor na žiadosť Rady alebo Komisie, podľa okolností prípadu, rozhodnúť o odvolaní príslušného člena podľa článku 160 alebo o odňatí práva na dôchodok alebo iné dávky vyplácané namiesto dôchodku.

Článok 158

1. Členovia Komisie sú vymenovaní v súlade s postupom uvedeným v odseku 2 na obdobie piatich rokov, ak článok 144 nestanoví inak.

Možno ich vymenovať znova.

2. Vlády členských štátov určia vzájomnou dohodou po porade s Európskym parlamentom kandidáta, ktorý má byť vymenovaný za predsedu Komisie.

Vlády členských štátov po porade s navrhnutým predsedom určia ostatných kandidátov, ktorí majú byť vymenovaní za členov Komisie.

Predseda a ostatných členov Komisie navrhnutých týmto spôsobom schvaľuje ako celok Európsky parlament. Po schválení Európskym parlamentom sú predseda a ostatní členovia Komisie vymenovaní vzájomnou dohodou vlád členských štátov.

3. Odseky 1 a 2 sa po prvý raz uplatnia na predsedu a ostatných členov Komisie, ktorých funkčné obdobie sa začína 7. januára 1995.

Predseda a ostatní členovia Komisie, ktorých funkčné obdobie sa začína 7. januára 1993, sú vymenovaní vzájomnou dohodou vlád členských štátov. Funkčné obdobie im uplynie 6. januára 1995.

Článok 159

Funkcia člena Komisie zaniká okrem uplynutia funkčného obdobia alebo smrti odstúpením alebo odvolaním.

Takto uvoľnená funkcia sa na zvyšný čas obsadí novým členom vymenovaným vzájomnou dohodou vlád členských štátov. Rada môže jednomyselne rozhodnúť, že uvoľnená funkcia sa neobsadí.

V prípade odstúpenia, odvolania alebo smrti predsedu sa na obdobie do konca funkčného obdobia vymenuje náhradník. Pri nahradení predsedu sa uplatní postup stanovený v článku 158 ods. 2.

S výnimkou odvolania podľa článku 160 zostávajú členovia Komisie vo funkcii, až kým ich nahradia noví členovia.

Článok 160

Ak niektorý člen Komisie nespĺňa podmienky predpísané pre výkon funkcie alebo sa dopustil závažného pochybenia, môže ho Súdny dvor na žiadosť Rady alebo Komisie odvolať.

Článok 161

Komisia môže z radov svojich členov vymenovať jedného alebo dvoch podpredsedov.

Článok 162

1. Rada a Komisia sa navzájom poradia o metódach spolupráce a riešia ich vzájomnou dohodou.
2. Komisia prijme svoj rokovací poriadok tak, aby sama i jej odbory fungovali v súlade s ustanoveniami tejto zmluvy. Komisia zabezpečí uverejnenie tohto poriadku.

Článok 163

Komisia sa uznáša rozhodnutím väčšiny členov, ako je uvedené v článku 157.

Komisia je uznášaniashopná, len ak je na schôdzi prítomný počet členov stanovený jej rokovacím poriadkom.“.

- 49) Článok 165 sa nahrádza takto:

„Článok 165

Súdny dvor sa skladá z trinástich sudcov.

Súdny dvor zasadá v pléne. Môže však vytvárať komory zložené z troch alebo piatich sudcov na vykonanie určitých prípravných šetrení alebo na rozhodovanie určitých druhov vecí v súlade s pravidlami stanovenými na tieto účely.

Súdny dvor zasadá v pléne, ak o to požiada členský štát alebo orgán spoločenstva vystupujúci ako strana súdneho sporu.

Ak o to Súdny dvor požiada, môže Rada jednomyseľným rozhodnutím zvýšiť počet sudcov a vykonať potrebné úpravy druhého a tretieho odseku tohto článku a druhého odseku článku 167.“.

- 50) Článok 168a sa nahrádza takto:

„Článok 168a

1. K Súdnemu dvoru je pričlenený Súd prvého stupňa s právomocou na vybavovanie a rozhodovanie vecí v prvom stupni vymedzených podmienkami stanovenými v odseku 2, proti ktorého rozhodnutiam sa možno odvolať na Súdny dvor len v právnych otázkach a podľa podmienok stanovených štatútom. Súd prvého stupňa nie je príslušný na vybavovanie a rozhodovanie otázok predložených na vydanie predbežných nálezov podľa článku 177.

2. Na žiadosť Súdneho dvora a po porade s Európskym parlamentom a Komisiou Rada jednomyseľne určí druhy vecí a sporov uvedených v odseku 1 a zloženie Súdu prvého stupňa a prijme nevyhnutné úpravy a dodatočné ustanovenia štatútu Súdneho dvora. Ak Rada nerozhodne inak, ustanovenia tejto zmluvy týkajúce sa Súdneho dvora, najmä ustanovenia protokolu o štatúte Súdneho dvora sa vzťahujú aj na Súd prvého stupňa.

3. Členovia Súdu prvého stupňa sa vyberajú z osobností, ktoré zaručujú úplnú nezávislosť a sú spôsobilé na výkon sudcovskej funkcie; sú vymenovaní vzájomnou dohodou vlád členských štátov na obdobie šiestich rokov. Každé tri roky sa uskutočňuje čiastočná obmena sudcov. Sudcov, ktorým sa skončilo funkčné obdobie, možno vymenovať znova.

4. Súd prvého stupňa si stanoví rokovací poriadok dohodou so Súdny dvorom. Tento poriadok podlieha jednomyseľnému schváleniu Rady.“.

51) Článok 171 sa nahrádza takto:

„*Článok 171*

1. Ak Súdny dvor zistí, že členský štát nesplnil povinnosť, ktorá vyplýva z tejto zmluvy, tento štát je povinný urobiť potrebné opatrenia, aby vyhovel rozsudku Súdneho dvora.

2. Ak sa Komisia domnieva, že členský štát neprijal takéto opatrenia, umožní tomuto štátu predložiť pripomienky a potom vydá stanovisko s odôvodnením a uvedie tie časti, v ktorých tento členský štát nevyhovel rozsudku Súdneho dvora.

Ak príslušný členský štát neprijme potrebné opatrenia podľa rozsudku Súdneho dvora v lehote stanovenej Komisiou, Komisia môže predložiť vec Súdnemu dvoru. Pritom navrhne aj výšku paušálnej pokuty alebo penále, ktorá sa má zaplatiť a ktorú pokladá v daných podmienkach za primeranú.

Ak Súdny dvor zistí, že tento členský štát nevyhovel rozsudku, môže mu uložiť paušálnu pokutu alebo penále.

Tento postup nemá dopad na článok 170.“.

52) Článok 172 sa nahrádza takto:

„*Článok 172*

Nariadenia prijaté spoločne Európskym parlamentom a Radou alebo Radou podľa ustanovení tejto zmluvy môžu Súdnemu dvoru priznať neobmedzenú právomoc vo veci ukladania sankcií podľa týchto nariadení.“.

53) Článok 173 sa nahrádza takto:

„*Článok 173*

Súdny dvor preskúmava zákonnosť aktov prijatých spoločne Európskym parlamentom a Radou, aktov Rady, Komisie a ECB okrem odporúčaní a preskúmava aj zákonnosť aktov Európskeho parlamentu, ktoré majú právne účinky vo vzťahu k tretím stranám.

Na tento účel má právomoc rozhodovať o žalobách podaných členskými štátmi, Radou alebo Komisiou z dôvodov nepríslušnosti, porušenia podstatných formálnych náležitostí, porušenia tejto zmluvy alebo právneho pravidla týkajúceho sa jej uplatňovania alebo na základe zneužitia právomoci.

Súdny dvor má právomoc rozhodovať za rovnakých podmienok v žalobách podaných Európskym parlamentom a ECB na ochranu ich výsadných práv.

Každá fyzická osoba alebo právnická osoba môže za rovnakých podmienok podať žalobu proti rozhodnutiu, ktoré je jej určené, alebo proti rozhodnutiu, ktoré sa jej priamo a osobne týka, hoci je vydané formou nariadenia alebo rozhodnutia určeného inej osobe.

Súdne konanie uvedené v tomto článku sa začne do dvoch mesiacov od zverejnenia daného opatrenia alebo jeho oznámenia žalobcovi, alebo ak toto chýba, odo dňa, keď sa o ňom žalobca dozvedel.“.

54) Článok 175 sa nahrádza takto:

„Článok 175

Ak Európsky parlament, Rada alebo Komisia porušia túto zmluvu svojou nečinnosťou, môžu členské štáty a ostatné orgány spoločenstva podať Súdnemu dvoru žalobu, aby potvrdil, že došlo k takému porušeniu.

Táto žaloba je prípustná, len ak bol príslušný orgán vyzvaný, aby konal. Ak sa tento orgán do dvoch mesiacov po takejto výzve nevyjadrí, možno v lehote ďalších dvoch mesiacov začať súdne konanie.

Každá fyzická osoba alebo právnická osoba môže podať sťažnosť Súdnemu dvoru za rovnakých podmienok uvedených v predchádzajúcich odsekoch na niektorý orgán spoločenstva z dôvodu, že jej neadresoval akt iný ako odporúčanie alebo stanovisko.

Súdny dvor má právomoc rozhodovať za rovnakých podmienok o žalobách podaných ECB v oblastiach, ktoré patria do pôsobnosti ECB a o žalobách podaných proti ECB.“.

55) Článok 176 sa nahrádza takto:

„Článok 176

Orgán alebo orgány, ktorých akt bol vyhlásený za neplatný alebo ktorých nečinnosť bola vyhlásená za odporujúcu tejto zmluve, sú povinné urobiť nevyhnutné opatrenia, aby vyhověli rozsudku Súdneho dvora.

Táto povinnosť nemá vplyv na povinnosti, ktoré môžu vyplývať z článku 215.

Tento článok sa vzťahuje aj na ECB.“.

56) Článok 177 sa nahrádza takto:

„Článok 177

Súdny dvor má právomoc vydať predbežný nález o otázkach, ktoré sa týkajú:

- a) výkladu tejto zmluvy;
- b) platnosti a výkladu aktov orgánov spoločenstva a ECB;
- c) výkladu štatútov orgánov zriadených aktom Rady, ak to tak tieto štatúty stanovujú.

Ak je takáto otázka predložená niektorému súdu členského štátu a tento súd usúdi, že rozhodnutie o tejto otázke je nevyhnutné pre vydanie rozhodnutia, môže požiadať Súdny dvor, aby o nej vydal nález.

Ak je takáto otázka predložená v priebehu súdneho konania na súde členského štátu, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, tento súd postúpi vec Súdnemu dvoru.“.

57) Článok 180 sa nahrádza takto:

„Článok 180

Súdny dvor má právomoc v rámci uvedených medzí rozhodovať spory, ktoré sa týkajú:

- a) plnenia záväzkov členských štátov vyplývajúcich zo Štatútu Európskej investičnej banky. V tejto súvislosti má jej Správna rada právomoci, ktoré článok 169 vymedzuje Komisii;
- b) opatrení prijatých Radou guvernérov Európskej investičnej banky. V tejto súvislosti môže každý členský štát, Komisia alebo Správna rada Európskej investičnej banky začať konanie za podmienok stanovených v článku 173;

- c) opatrení prijatých Správnou radou Európskej investičnej banky. Konanie proti takýmto opatreniam môžu začať len členské štáty alebo Komisia, a to za podmienok stanovených v článku 173 a výlučne len za porušenie postupu, ako je vymedzené v článku 21 ods. 2, 5, 6 a 7 Štatútu Európskej investičnej banky;
- d) plnenia povinností národných centrálnych bánk, ako vyplývajú z tejto zmluvy a štatútu ESCB. V tejto súvislosti má Rada ECB vo vzťahu k národným centrálnym bankám rovnaké právomoci, aké priznáva Komisii článok 169 vo vzťahu k členským štátom. Ak Súdny dvor zistí, že niektorá národná centrálna banka nesplnila povinnosť vyplývajúcu z tejto zmluvy, táto banka je povinná urobiť potrebné opatrenia, aby vyhověla rozsudku Súdneho dvora.“.

58) Článok 184 sa nahrádza takto:

„Článok 184

Každý účastník konania, v ktorom sa rozhoduje o nariadení vydanom spoločne Európskym parlamentom a Radou alebo o nariadení Rady, Komisie alebo ECB, môže sa pred Súdnym dvorom bez ohľadu na to, či už uplynula lehota stanovená v článku 173 ods. 5, odvolávať na dôvody vymedzené v článku 173 ods. 2 a domáhať sa, aby sa toto nariadenie neuplatnilo.“.

59) Vkladá sa nasledovný oddiel:

„Oddiel 5

Dvor audítorov

Článok 188a

Dvor audítorov vykonáva audit.

Článok 188b

1. Dvor audítorov sa skladá z dvanástich členov.

2. Členovia Dvora audítorov sa vyberajú z osobností, ktoré vo svojich krajinách pracujú alebo pracovali v externých audítorských orgánoch alebo ktoré sú na túto funkciu osobitne kvalifikované. Musia byť úplne nezávislí.

3. Členov Dvora audítorov vymenuje Rada na obdobie šiestich rokov jednomyselne po porade s Európskym parlamentom.

Pri prvom vymenovaní sú však štyria členovia Dvora audítorov, ktorých určí žreb, vymenovaní len na štyri roky.

Členov Dvora audítorov možno vymenovať znova.

Predseda Dvora audítorov si volia z vlastných radov na trojročné obdobie. Môže byť zvolený znova.

4. Členovia Dvora audítorov vykonávajú svoje povinnosti v záujme spoločenstva úplne nezávisle.

Pri vykonávaní svojej funkcie nesmú požadovať ani prijímať pokyny od žiadnej vlády ani od iného orgánu. Musia sa zdržať akéhokoľvek konania nezlučiteľného s ich funkciou.

5. Členovia Dvora audítorov nesmú počas výkonu svojej funkcie vykonávať inú platenú ani neplatenú pracovnú činnosť. Pri nástupe do funkcie sa slávnostne zaviazu, že počas svojho funkčného obdobia aj po jeho skončení budú rešpektovať povinnosti vyplývajúce z tejto funkcie, najmä povinnosť konať čestne a zdržanlivo pri prijímaní určitých funkcií alebo výhod po skončení funkčného obdobia.

6. Okrem uplynutia funkčného obdobia alebo smrti sa funkcia člena Dvora audítorov končí aj odstúpením alebo odvolaním na základe rozhodnutia Súdneho dvora podľa odseku 7.

Takto uvoľnená funkcia sa obsadí do konca funkčného obdobia dotknutého člena náhradníkom.

S výnimkou odvolania zotrávajú členovia Dvora audítorov vo funkcii, kým ich nahradia noví členovia.

7. Člena Dvora audítorov možno odvolať z funkcie alebo zbaviť nároku na dôchodok alebo iné požitky poskytované namiesto dôchodku, len ak sa Súdny dvor na žiadosť Dvora audítorov presvedčí, že tento člen nespĺňa požadované podmienky alebo si neplní povinnosti vyplývajúce z jeho funkcie.

8. Rada kvalifikovanou väčšinou stanoví pracovné podmienky predsedu a členov Dvora audítorov, najmä ich platy, príspevky a dôchodky. Kvalifikovanou väčšinou stanoví aj akékoľvek náhrady poskytované namiesto odmien.

9. Ustanovenia Protokolu o výsadách a imunitách Európskych spoločenstiev, ktoré sa vzťahujú na sudcov Súdneho dvora, sa vzťahujú aj na členov Dvora audítorov.

Článok 188c

1. Dvor audítorov preskúmava účty všetkých príjmov a výdavkov spoločenstva. Preskúmava aj všetky príjmy a výdavky všetkých orgánov zriadených spoločenstvom, ak to nevyklučuje ich zriaďujúci akt.

Dvor audítorov poskytuje Európskemu parlamentu a Rade vyhlásenie o vierohodnosti účtov, zákonnosti a riadnosti príslušných operácií.

2. Dvor audítorov preskúmava, či sa všetky príjmy a úhrady výdavkov uskutočnili zákonným a riadnym spôsobom a či sa uskutočňuje riadne finančné hospodárenie.

Audit príjmov sa uskutočňuje porovnaním splatných pohľadávok a čiastok, ktoré boli spoločenstvu skutočne uhradené.

Audit výdavkov sa uskutočňuje porovnaním prijatých záväzkov a poskytnutých úhrad.

Tieto audity sa môžu vykonávať pred účtovnou uzávierkou príslušného rozpočtového roka.

3. Audit sa vykonáva na základe účtovných dokladov a v prípade potreby priamo v ostatných orgánoch spoločenstva a priamo v členských štátoch. V členských štátoch sa audit vykonáva v súčinnosti s vnútroštátnymi audítorskými orgánmi a ak tieto orgány nemajú potrebné právomoci, v súčinnosti s príslušnými vnútroštátnymi úradmi štátnej správy. Tieto orgány alebo úrady vyzývajú Dvor audítorov, či sa zúčastnia na audite.

Ostatné orgány spoločenstva a vnútroštátne audítorské orgány alebo príslušné vnútroštátne úrady štátnej správy, pokiaľ nemajú potrebné právomoci, predložia Dvoru audítorov, ak o to požiada, všetky doklady a informácie, ktoré sú potrebné na splnenie jeho úlohy.

4. Dvor audítorov vypracuje výročnú správu po uzavretí každého rozpočtového roka. Táto správa sa predloží ostatným orgánom spoločenstva a uverejní v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev spolu s odpoveďami orgánov na zistenia Dvora audítorov.

Dvor audítorov môže tiež kedykoľvek predložiť svoje zistenia, najmä formou osobitných správ o jednotlivých otázkach, a na základe žiadosti niektorého orgánu spoločenstva vydávať stanoviská.

Dvor audítorov prijíma výročné správy, osobitné správy alebo stanoviská väčšinou hlasov svojich členov.

Dvor audítorov pomáha Európskemu parlamentu a Rade pri výkone kontrolných právomocí nad plnením rozpočtu.“.

60) Článok 189 sa nahrádza takto:

„Článok 189

S cieľom splniť svoje úlohy a v súlade s ustanoveniami tejto zmluvy Európsky parlament spoločne s Radou, Rada a Komisia vydávajú nariadenia, smernice a prijímajú rozhodnutia a podávajú odporúčania alebo zaujímajú stanoviská.

Nariadenie má všeobecnú platnosť. Je záväzná vo svojej celistvosti a je priamo uplatniteľná vo všetkých členských štátoch.

Smernica je záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom.

Rozhodnutie je vo svojej celistvosti záväzná pre toho, komu je určené.

Odporúčania a stanoviská nie sú záväzná.“

61) Vkladajú sa nasledovné články:

„Článok 189a

1. Ak podľa tejto zmluvy Rada prijíma akt na návrh Komisie, môže tento návrh zmeniť jednomyseľne, ak článok 189b ods. 4 a 5 neustanoví inak.

2. Komisia môže zmeniť svoj návrh kedykoľvek v priebehu postupu, ktorý vedie k prijatiu aktu spoločenstva až do uznesenia Rady.

Článok 189b

1. Ak táto zmluva pri prijímaní aktu odkazuje na tento článok, uplatní sa nasledujúci postup.

2. Komisia predloží návrh Európskemu parlamentu a Rade.

Na základe stanoviska Európskeho parlamentu Rada kvalifikovanou väčšinou prijme spoločnú pozíciu. Spoločná pozícia sa oznámi Európskemu parlamentu. Rada vyrozumie Európsky parlament v plnom rozsahu o dôvodoch, ktoré viedli k prijatiu tejto spoločnej pozície. Komisia podrobne vyrozumie o svojom stanovisku Európsky parlament.

Ak do troch mesiacov od tohto oznámenia Európsky parlament:

- a) schváli spoločnú pozíciu, Rada prijme tento akt s konečnou platnosťou v súlade so spoločnou pozíciou;
- b) o ňom nerozhodne, Rada prijme tento akt v súlade so spoločnou pozíciou;
- c) absolútnou väčšinou svojich členov naznačí úmysel zamietnuť spoločnú pozíciu, okamžite o tom vyrozumie Radu. Rada môže zvolať Zmierovací výbor uvedený v odseku 4, aby vysvetlila svoju pozíciu. Európsky parlament potom absolútnou väčšinou hlasov svojich členov buď potvrdí odmietnutie spoločnej pozície, čím sa navrhovaný akt pokladá za neprijatý, alebo navrhne zmeny a doplnky v súlade s pododsekom d) tohto odseku;
- d) navrhne zmeny a doplnky k spoločnej pozícii absolútnou väčšinou hlasov svojich členov, postúpi zmenený text Rade a Komisii, ktoré zaujmú k týmto zmenám stanovisko.

3. Ak Rada do troch mesiacov od predloženia celej záležitosti kvalifikovanou väčšinou hlasov schváli všetky zmeny a doplnky navrhnuté Európskym parlamentom, v súlade s tým zmení a doplní svoju spoločnú pozíciu a prijme navrhovaný akt; avšak o návrhoch zmien a doplnkov, ku ktorým zaujme Komisia negatívne stanovisko, sa Rada uznáša jednomyseľne. Ak Rada navrhovaný akt neschváli, predseda Rady v zhode s predsedom Európskeho parlamentu hneď zvolá Zmierovací výbor.

4. Zmierovací výbor, ktorý sa skladá z členov Rady alebo ich zástupcov a z rovnakého počtu zástupcov Európskeho parlamentu, má za úlohu dosiahnuť dohodu o spoločnom texte návrhu kvalifikovanou väčšinou hlasov členov Rady alebo ich zástupcov a väčšinou zástupcov Európskeho parlamentu. Na rokovaníach Zmierovacieho výboru sa zúčastní Komisia, ktorá vyvinie akékoľvek užitočné podnety na zblíženie stanovísk Európskeho parlamentu a Rady.
5. Ak Zmierovací výbor do šiestich týždňov po svojom zvolaní schváli spoločný text návrhu, Európsky parlament, ktorý sa uznáša absolútnou väčšinou odovzdaných hlasov, a Rada, ktorá sa uznáša kvalifikovanou väčšinou, majú šesť týždňov na to, aby prijali navrhovaný akt v súlade so spoločným textom. Ak jeden z týchto dvoch orgánov navrhovaný akt neschváli, pokladá sa za neprijatý.
6. Ak Zmierovací výbor neschváli spoločný text, navrhovaný akt sa pokladá za neprijatý, iba ak Rada do šiestich týždňov od uplynutia lehoty poskytnutej Zmierovaciemu výboru kvalifikovanou väčšinou potvrdí spoločnú pozíciu aj s prípadnými zmenami a doplnkami navrhnutými Európskym parlamentom, na ktorom sa zhodla pred začatím zmierovacieho konania. V takom prípade sa navrhovaný akt prijme s konečnou platnosťou, iba ak Európsky parlament do šiestich týždňov od dátumu potvrdenia Radou odmietne text absolútnou väčšinou hlasov svojich členov, v takom prípade sa akt pokladá za neprijatý.
7. Lehoty troch mesiacov a prípadne šiestich týždňov uvádzané v tomto článku sa môžu predĺžiť maximálne o jeden mesiac prípadne o dva týždne, a to vzájomnou dohodou Európskeho parlamentu a Rady. Lehota troch mesiacov uvedená v odseku 2 sa automaticky predĺži o dva mesiace v prípade použitia odseku 2 písm. c).
8. Uplatnenie postupu podľa tohto článku sa môže rozšíriť v súlade s postupom uvedeným v článku N (2) Zmluvy o Európskej únii na základe správy, ktorú Komisia predloží Rade najneskôr do roku 1996.

Článok 189c

Ak táto zmluva odkazuje pri prijímaní aktu na tento článok, použije sa nasledujúci postup:

- a) Na návrh Komisie a na základe stanoviska Európskeho parlamentu Rada kvalifikovanou väčšinou prijme spoločnú pozíciu.
- b) Spoločná pozícia Rady sa oznámi Európskemu parlamentu. Rada a Komisia v plnom rozsahu vyrozumejú Európsky parlament o dôvodoch, ktoré viedli Radu k prijatiu spoločnej pozície, ako aj o stanovisku Komisie. Ak Európsky parlament do troch mesiacov od tohto vyrozumenia schváli spoločnú pozíciu alebo o nej v tejto lehote nerozhodne, Rada prijme s konečnou platnosťou navrhovaný akt v súlade so spoločnou pozíciou.
- a) Európsky parlament môže v trojmesačnej lehote uvedenej v písmene b) navrhnúť absolútnou väčšinou hlasov svojich členov zmeny a doplnky k spoločnej pozícii Rady. Európsky parlament môže rovnakou väčšinou spoločnú pozíciu Rady odmietnuť. Výsledok rokovaní sa oznámi Rade a Komisii.
- b) Ak Európsky parlament odmietne spoločnú pozíciu Rady, pri druhom čítaní sa vyžaduje jednomyseľné rozhodnutie Rady.
- c) Komisia do jedného mesiaca znova preskúma návrh, na základe ktorého Rada prijala spoločnú pozíciu, pričom zohľadní zmeny a doplnky navrhnuté Európskym parlamentom.
- d) Komisia postúpi Rade spolu s preskúmaným návrhom aj tie zmeny a doplnky navrhované Európskym parlamentom, ktoré neprijala, a zaujme k nim stanovisko. Rada môže tieto zmeny a doplnky prijať jednomyseľne.
- e) Rada návrh preskúmaný Komisiou prijme kvalifikovanou väčšinou.
- f) Návrh preskúmaný Komisiou môže Rada zmeniť a doplniť len jednomyseľne.

- e) V prípadoch uvedených v písmenách c), d) a e) sa od Rady vyžaduje, aby sa uznášala v trojmeseačnej lehote. Ak sa v tejto lehote neuznesie, návrh Komisie sa pokladá za neprijatý.
- f) Lehoty uvedené v písmenách b) a f) možno predĺžiť maximálne o jeden mesiac vzájomnou dohodou Rady a Európskeho parlamentu.“.

62) Článok 190 sa nahrádza takto:

„*Článok 190*

Nariadenia, smernice a rozhodnutia prijaté spoločne Európskym parlamentom a Radou, ako aj akty prijaté Radou alebo Komisiou musia byť odôvodnené a musia obsahovať odkaz na návrhy alebo stanoviská, ktoré im mali byť podľa tejto zmluvy predložené.“.

63) Článok 191 sa nahrádza takto:

„*Článok 191*

1. Nariadenia, smernice a rozhodnutia prijaté v súlade s postupom podľa článku 189b podpisuje predseda Európskeho parlamentu a predseda Rady a uverejňujú sa v Úradnom vestníku Európskeho spoločenstva. Nadobúdajú účinnosť v deň, ktorý je v nich stanovený, alebo ak takýto deň nie je stanovený, v dvadsiaty deň po uverejnení.

2. Nariadenia Rady a Komisie a smernice orgánov určené všetkým členským štátom sa uverejňujú v Úradnom vestníku spoločenstva. Nadobúdajú účinnosť v deň, ktorý je v nich stanovený, alebo ak takýto deň nie je stanovený, v dvadsiaty deň po uverejnení.

3. Ostatné smernice a rozhodnutia sa oznamujú tomu, komu sú určené a týmto oznámením nadobúdajú účinnosť.“.

64) Článok 194 sa nahrádza takto:

„*Článok 194*

Počet členov Hospodárskeho a sociálneho výboru sa stanovuje takto:

Belgicko	12
Dánsko	9
Nemecko	24
Grécko	12
Španielsko	21
Francúzsko	24
Írsko	9
Taliansko	24
Luxembursko	6
Holandsko	12
Portugalsko	12
Spojené kráľovstvo	24

Členov výboru vymenuje Rada jednomyseľný rozhodnutím na obdobie štyroch rokov. Možno ich vymenovať znova.

Členovia výboru nie sú viazaní žiadnymi záväznými pokynmi. Svoje funkcie vykonávajú úplne nezávisle vo všeobecnom záujme spoločenstva.

Rada rozhodnutím kvalifikovanej väčšiny stanoví náhrady členov výboru.“.

65) Článok 196 sa nahrádza takto:

„Článok 196

Výbor zo svojich radov volí predsedu a ďalších členov predsedníctva na obdobie dvoch rokov.

Výbor prijme svoj rokovací poriadok.

Výbor zvoláva predseda na žiadosť Rady alebo Komisie. Môže sa schádzať aj z vlastného podnetu.“.

66) Článok 198 sa nahrádza takto:

„Článok 198

Rada alebo Komisia je povinná poradiť sa s výborom v prípadoch, ktoré stanovuje táto zmluva. Tieto orgány sa môžu poradiť s výborom vo všetkých otázkach, v ktorých to pokladajú za vhodné. Výbor môže vydať stanovisko z vlastného podnetu vždy, keď to uzná za vhodné.

Ak to Rada alebo Komisia uzná za vhodné, stanoví sa výboru na predloženie stanoviska lehota, ktorá nesmie byť kratšia ako mesiac odo dňa, keď táto lehota bola oznámená predsedovi. Ak nebude v stanovenej lehote predložené stanovisko, môže Rada a Komisia konať aj bez neho.

Stanovisko výboru a špecializovanej sekcie sa spolu so záznamom o rokovaní predkladajú Rade a Komisii.“.

67) Vkladá sa nasledovná kapitola:

„Kapitola 4

Výbor regiónov

Článok 198a

Zriaďuje sa výbor zložený zo zástupcov regionálnych a miestnych orgánov s poradnou funkciou (ďalej len „Výbor regiónov“).

Počet členov Výboru regiónov sa stanovuje takto:

Belgicko	12
Dánsko	9
Nemecko	24
Grécko	12
Španielsko	21
Francúzsko	24
Írsko	9
Taliansko	24
Luxembursko	6
Holandsko	12
Portugalsko	12
Spojené kráľovstvo	24

Členov výboru a rovnaký počet náhradníkov vymenuje na štyri roky Rada jednomyselne na návrh príslušných členských štátov. Možno ich vymenovať znova.

Členov výboru nesmú viazať žiadne záväzné pokyny. Svoje funkcie vykonávajú úplne nezávisle vo všeobecnom záujme spoločenstva.

Článok 198b

Výbor regiónov si volí predsedu a predsedníctvo na obdobie dvoch rokov.

Prijme svoj rokovací poriadok a predloží ho na jednomyseľné schválenie Rade.

Výbor zvoláva predseda na žiadosť Rady alebo Komisie. Môže sa schádzať aj z vlastného podnetu.

Článok 198c

Rada alebo Komisia sa poradí s Výborom regiónov v prípadoch, keď to stanovuje táto zmluva, a vo všetkých ostatných prípadoch, v ktorých to uzná za vhodné jeden z týchto dvoch orgánov.

Ak to Rada alebo Komisia uzná za potrebné, stanoví sa výboru na predloženie stanoviska lehota, ktorá nesmie byť kratšia ako jeden mesiac odo dňa, keď bola oznámená predsedovi. Po uplynutí tejto lehoty môže Rada a Komisia konať aj bez neho.

Ak sa uskutočnia porady s Hospodárskym a sociálnym výborom podľa článku 198, Rada alebo Komisia informuje Výbor regiónov o tejto žiadosti o stanovisko. Ak výbor usúdi, že sa to týka špecifických regionálnych záujmov, môže k tejto záležitosti vydať stanovisko. Výbor môže vyjadriť svoje stanovisko z vlastného podnetu v prípadoch, keď to uzná za vhodné.

Stanovisko výboru spolu so záznamom o rokovaní sa predkladá Rade a Komisii.“.

68) Vkladá sa nasledovná kapitola:

„Kapitola 5

Európska investičná banka

Článok 198d

Európska investičná banka má právnu subjektivitu.

Členmi Európskej investičnej banky sú členské štáty.

Štatút Európskej investičnej banky je uvedený v protokole, ktorý je pripojený k tejto zmluve.

Článok 198e

Úlohou Európskej investičnej banky je prispievať k vyváženému a vyrovnanému rozvoju spoločného trhu v záujme spoločenstva, na čo banka využíva prostriedky kapitálového trhu a vlastné prostriedky. Na tento účel poskytuje pôžičky a záruky na neziskovom základe, a tým uľahčuje financovanie nasledujúcich projektov vo všetkých hospodárskych oblastiach:

- a) projekty na rozvoj menej rozvinutých regiónov;
- b) projekty určené na modernizáciu alebo konverziu podnikov, alebo na vytváranie príležitostí potrebných na postupný vznik spoločného trhu, ktoré pre svoj rozsah alebo povahu nemôžu byť plne financované prostriedkami, ktoré sú k dispozícii v jednotlivých členských štátoch;

projekty spoločného záujmu niekoľkých členských štátov, ktoré sú takého rozsahu alebo takej povahy, že nemôžu byť plne financované prostriedkami, ktoré sú k dispozícii v jednotlivých členských štátoch.

Pri uskutočňovaní svojej úlohy uľahčuje EIB financovanie investičných programov v súčinnosti a s pomocou štrukturálnych fondov a iných finančných nástrojov spoločenstva.“.

- 69) Článok 199 sa nahrádza takto:

„*Článok 199*

Pre každý rozpočtový rok sa predbežne vyčíslia všetky príjmy a výdavky spoločenstva vrátane tých, ktoré sa týkajú Európskeho sociálneho fondu, a zahrnú sa do rozpočtu.

V rozpočte sa vykazujú správne výdavky orgánov vyplývajúce z ustanovení Zmluvy o Európskej únii, ktoré sa týkajú spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky a spolupráce v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí. Prevádzkové náklady vyplývajúce z vykonávania týchto ustanovení sa môžu zahrnúť do rozpočtu za podmienok vymedzených touto zmluvou.

Rozpočtové príjmy a výdavky musia byť v rovnováhe.“.

- 70) Článok 200 sa zrušuje.

- 71) Článok 201 sa nahrádza takto:

„*Článok 201*

Rozpočet je plne financovaný z vlastných zdrojov bez toho, aby boli dotknuté iné príjmy.

Rada na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom stanoví jednomyselne ustanovenia týkajúce sa systému vlastných zdrojov spoločenstva, ktoré odporučí členským štátom na prijatie v súlade s ich ústavnými predpismi.“.

- 72) Vkladá sa nasledovný článok:

„*Článok 201a*

Komisia so zreteľom na dodržiavanie rozpočtovej disciplíny nepredloží spoločenstvu žiaden návrh aktu, nezmení svoje návrhy, ani neprijme žiadne vykonávacie opatrenie, ktoré by mohlo závažne ovplyvniť rozpočet bez toho, aby neposkytla záruku, že takýto návrh alebo opatrenie možno financovať v medziach vlastných zdrojov spoločenstva, vyplývajúcich z ustanovení vydaných Radou podľa článku 201.“.

- 73) Článok 205 sa nahrádza takto:

„*Článok 205*

Komisia plní rozpočet v súlade s ustanoveniami nariadení vydaných v zmysle článku 209 na vlastnú zodpovednosť a v medziach určených prostriedkov, a to podľa zásad riadneho finančného hospodárenia.

Nariadenia ustanovia podrobné pravidlá účasti každého orgánu pri uskutočňovaní výdavkov.

V medziach a za podmienok stanovených v nariadeniach vydaných v zmysle článku 209 môže Komisia v rámci rozpočtu presunúť prostriedky z jednej kapitoly do druhej alebo z jednej časti do druhej.“.

74) Článok 206 sa nahrádza takto:

„Článok 206

1. Európsky parlament na odporúčanie Rady, ktoré je prijaté kvalifikovanou väčšinou, udeľuje Komisii absolútorium vo veci plnenia rozpočtu. Na tento účel Rada a potom Európsky parlament preskúmajú účet a účtovnú závierku, ako je uvedené v článku 205a, a výročnú správu Dvora audítorov, ku ktorej sú pripojené odpovede kontrolovaných orgánov na zistenia a na všetky príslušné osobitné správy Dvora audítorov.

2. Pred udelením absolútoría Komisii alebo z iného dôvodu v súvislosti s výkonom svojich rozpočtových právomocí si Európsky parlament môže vyžiadať dôkazy Komisie o uskutočnených výdavkoch alebo o fungovaní systémov finančnej kontroly. Na žiadosť Európskeho parlamentu mu Komisia predloží všetky potrebné informácie.

3. Komisia urobí všetky vhodné opatrenia, aby vyhovela zisteniam uvedeným v rozhodnutiach o udelení absolútoría a ďalším zisteniam Európskeho parlamentu v súvislosti s uskutočnenými výdavkami, ako aj pripomienkam sprevádzajúcim odporúčania Rady o schválenom udelení absolútoría.

Komisia na žiadosť Európskeho parlamentu alebo Rady podáva správy o opatreniach prijatých v súvislosti s týmito zisteniami a pripomienkami, najmä o pokynoch daných úradom, ktoré sú zodpovedné za plnenie rozpočtu. Tieto správy sa tiež predkladajú Dvoru audítorov.“.

75) Články 206a a 206b sa zrušujú.

76) Článok 209 sa nahrádza takto:

„Článok 209

Na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom a na základe stanoviska predloženého Dvorom audítorov Rada jednomyselne:

- a) vydá rozpočtové nariadenia upravujúce najmä postup zostavovania a plnenia rozpočtu a predkladania účtov a ich audit;
- b) určí metódy a postup, podľa ktorých sa rozpočtové príjmy z vlastných zdrojov spoločenstva dajú k dispozícii Komisii, a stanoví opatrenia, ktoré treba v prípade potreby použiť na zabezpečenie pokladničnej hotovosti;
- c) stanoví pravidlá zodpovednosti finančných kontrolórov, povoľujúcich úradníkov a účtovníkov, ako aj zodpovedajúce kontrolné opatrenia.“.

77) Vkladá sa nasledovný článok:

„Článok 209a

Členské štáty prijímú rovnaké opatrenia na zamedzenie podvodov poškodzujúcich finančné záujmy spoločenstva, aké prijímajú na zamedzenie podvodov poškodzujúcich ich vlastné finančné záujmy.

Bez toho, aby boli dotknuté iné ustanovenia tejto zmluvy, členské štáty koordinujú svoju činnosť zameranú na ochranu finančných záujmov spoločenstva proti podvodom. Na tento účel organizujú s pomocou Komisie úzku a pravidelnú spoluprácu medzi príslušnými úradmi štátnej správy.“.

78) Článok 215 sa nahrádza takto:

„Článok 215

Zmluvná zodpovednosť spoločstva sa spravuje právom, ktorým sa spravuje príslušná zmluva.

V prípade nezmluvnej zodpovednosti spoločstvo, v súlade so zásadami spoločnými pre právne poriadky členských štátov, napraví akékoľvek škody spôsobené vlastnými orgánmi alebo pracovníkmi pri výkone ich funkcií.

Predchádzajúci odsek sa za rovnakých podmienok vzťahuje na škody spôsobené ECB alebo pracovníkmi pri výkone ich služobných povinností.

Osobná zodpovednosť vlastných zamestnancov voči spoločstvu sa riadi ustanoveniami stanovenými v ich služobnom poriadku alebo v podmienkach zamestnávania, ktoré sa na nich vzťahujú.“.

79) Článok 227 sa mení a dopĺňa takto:

a) odsek 2 sa nahrádza takto:

„2. So zreteľom na francúzske zámorské departementy, všeobecné a konkrétne ustanovenia tejto zmluvy týkajúce sa:

- voľného pohybu tovaru;
- poľnohospodárstva okrem článku 40 ods. 4;
- liberalizácie služieb;
- pravidiel hospodárskej súťaže;
- ochranných opatrení stanovených v článkoch 109h, 109i a 226;
- orgánov,

platia bezprostredne po tom, ako táto zmluva nadobudne platnosť.

Podmienky, za ktorých sa iné ustanovenia tejto zmluvy majú uplatňovať, budú určené do dvoch rokov od nadobudnutia platnosti tejto zmluvy rozhodnutiami Rady prijatými jednomyseľne na návrh Komisie.

Orgány spoločstva v rámci postupov stanovených v zmluve, najmä v článku 226, budú dohliadať, aby sa umožnil hospodársky a sociálny rozvoj týchto oblastí.“;

b) v odseku 5 sa pododsek a) nahrádza takto:

„a) táto zmluva sa nevzťahuje na Faerské ostrovy.“.

80) Článok 228 sa nahrádza takto:

„Článok 228

1. Ak sa podľa tejto zmluvy predpokladá uzavretie dohôd medzi spoločstvom a jedným alebo viacerými štátmi alebo medzinárodnými organizáciami, Komisia predloží odporúčania Rade, ktorá oprávni Komisiu, aby začala nevyhnutné rokovania. Komisia vedie tieto rokovania poradami s osobitnými výbormi menovanými Radou, aby pomáhali v tejto úlohe v rámci smerníc, ktoré jej Rada môže vydať.

Rada pri výkone svojich právomocí podľa tohto odseku rozhoduje kvalifikovanou väčšinou okrem prípadov uvedených v druhej vete odseku 2, keď rozhoduje jednomyseľne.

2. S výhradou právomocí Komisie v tejto oblasti Rada na návrh Komisie kvalifikovanou väčšinou uzavrie dohody. Rada koná jednomyseľne tam, kde sa jednomyseľnosť vyžaduje v oblasti pokrytej touto dohodou v záujme prijatia vnútorných predpisov a dohôd uvedených v článku 238.

3. Rada uzatvára dohody po porade a Európskym parlamentom okrem dohôd uvedených v článku 113 ods. 3 vrátane prípadov, keď dohody pokrývajú oblasť, v ktorej sa na prijatie vnútorných predpisov vyžadujú postupy uvedené v článku 189b alebo 189c. Európsky parlament poskytne svoje stanovisko v lehote, ktorú môže Rada stanoviť podľa naliehavosti. V prípade, že stanovisko nie je poskytnuté v tejto lehote, Rada môže konať.

Odlíšne od predchádzajúceho pododseku dohody uvedené v článku 238, iné dohody o zriadení špecifického inštitucionálneho rámca postupmi spolupráce, dohody s významnými dopadmi na rozpočet spoločenstva a dohody, ktoré majú za následok zmenu a doplnenie aktu prijatého podľa postupu v článku 189b, sa uzavrujú so súhlasom Európskeho parlamentu.

V nalievavých prípadoch sa Rada a Európsky parlament môžu dohodnúť na lehote pre vyslovenie tohto súhlasu.

4. Pri uzatváraní dohody môže Rada, odlíšne od odseku 2, oprávniť Komisiu, aby schválila zmeny v mene spoločenstva tam, kde dohoda stanovuje ich prijatie zjednodušeným postupom alebo orgánom zriadeným podľa dohody; k tomuto oprávneniu môžu byť pripojené špecifické podmienky.

5. Ak Rada zamýšľa uzatvorenie dohody, ktorá vyžaduje zmeny tejto zmluvy, zmeny sa musia prijať ako prvé v súlade s postupom stanoveným v článku N Zmluvy o Európskej únii.

6. Rada, Komisia alebo členský štát si najprv môžu vyžiadať stanovisko Súdneho dvora o zlučiteľnosti predpokladanej dohody s ustanoveniami tejto zmluvy. Ak je stanovisko Súdneho dvora nesúhlasné, dohoda môže nadobudnúť platnosť iba v súlade s článkom N Zmluvy o Európskej únii.

7. Dohody uzavreté podľa podmienok stanovených v tomto článku sú záväzné pre orgány spoločenstva a členské štáty.“.

81) Vkladá sa nasledovný článok:

„Článok 228a

Ak je v spoločnej pozícii alebo jednotnej akcii prijatej podľa ustanovení Zmluvy o Európskej únii týkajúcej sa spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky stanovený určitý postup, aby spoločenstvo prerušilo alebo obmedzilo čiastočne alebo úplne hospodárske vzťahy s jednou alebo viacerými tretími krajinami, Rada prijme nevyhnutné nalievavé opatrenia. Rada koná kvalifikovanou väčšinou na návrh Komisie.“.

82) Článok 231 sa nahrádza takto:

„Článok 231

Spoločenstvo nadviaže úzku spoluprácu s Organizáciou pre hospodársku spoluprácu a rozvoj, podrobnosti ktorej sa určia vzájomnou dohodou.“.

83) Články 236 a 237 sa zrušujú.

84) Článok 238 sa nahrádza takto:

„Článok 238

Spoločenstvo môže uzavrieť s jedným alebo s viacerými štátmi alebo s medzinárodnými organizáciami dohody o pridružení, ktoré stanovujú vzájomné práva a povinnosti, spoločné postupy a osobitné postupy.“.

F. V prílohe III

85) Názov sa nahrádza takto:

„Zoznam skrytých obchodných transakcií uvedených v článku 73h tejto zmluvy“.

G. V Protokole o štatúte Európskej investičnej banky:

86) Odkaz na články 129 a 130 sa nahrádza odkazom na články 198d a 198e.

HLAVA III

USTANOVENIA, KTORÝMI SA POZMEŇUJE ZMLUVA O ZALOŽENÍ EURÓPSKEHO SPOLOČENSTVA UHLIA A OCELE

Článok H

Zmluva o založení Európskeho spoločenstva uhlia a ocele sa mení a dopĺňa v súlade s ustanoveniami tohto článku.

1) Článok 7 sa nahrádza takto:

„Článok 7

Orgánmi spoločenstva sú:

- VYSOKÝ ÚRAD (ďalej len „komisia“);
- SPOLOČNÉ ZHROMAŽDENIE (ďalej len „Európsky parlament“);
- SOBITNÁ RADA MINISTROV (ďalej len „rada“);
- SÚDNY DVOR;
- DVOR AUDÍTOROV.

Komisii pomáha Poradný výbor.“.

2) Vkladajú sa nasledujúce články:

„Článok 9

1. Komisia sa skladá zo sedemnástich členov vybraných podľa celkových schopností a poskytujúcich záruku úplnej nezávislosti.

Počet členov Komisie možno zmeniť jednomyseľne rozhodnutím Rady.

Členmi Komisie môžu byť len štátni príslušníci členských štátov.

V Komisii musí byť zastúpený aspoň jeden štátny príslušník z každého členského štátu, pričom jeden členský štát môže byť zastúpený najviac dvoma členmi tej istej štátnej príslušnosti.

2. Členovia Komisie vykonávajú svoje funkcie úplne nezávisle a vo všeobecnom záujme spoločenstva.

Pri plnení svojich povinností nesmú žiadať ani prijímať pokyny od žiadnej vlády ani od iného orgánu. Musia sa zdržať akéhokoľvek konania, ktoré sa nezlučuje s ich povinnosťami. Každý členský štát sa zaväzuje rešpektovať túto zásadu a neovplyvňovať členov Komisie pri plnení ich úloh.

Počas svojho funkčného obdobia členovia Komisie nesmú vykonávať inú platenú ani neplatenú pracovnú činnosť. Pri nástupe do funkcie sa slávnostne zaviazujú, že počas svojho funkčného obdobia aj po jeho skončení budú rešpektovať povinnosti vyplývajúce z tejto funkcie, najmä povinnosť konať čestne a zdržanlivo pri prijímaní určitých funkcií alebo výhod po skončení funkčného obdobia. V prípade porušenia tejto povinnosti môže Súdny dvor na žiadosť Rady alebo Komisie, podľa okolností prípadu, rozhodnúť o odvolaní príslušného člena podľa článku 12a alebo o odňatí práva na dôchodok alebo iné dávky vyplácané namiesto dôchodku.

Článok 10

1. Členovia Komisie sú vymenovaní v súlade s postupom uvedeným v odseku 2 na obdobie piatich rokov, ak článok 24 nestanoví inak.

Možno ich vymenovať znova.

2. Vlády členských štátov sa dohodnú po porade s Európskym parlamentom na osobe kandidáta na vymenovanie za predsedu Komisie.

Členské štáty určujú po porade s kandidátom na predsedu Komisie ostatných kandidátov na vymenovanie za členov Komisie.

Predsedu a ostatných členov Komisie navrhnutých týmto spôsobom schvaľuje Európsky parlament hlasovaním ako celok. Po schválení Európskym parlamentom sú predseda a ostatní členovia Komisie vymenovaní vzájomnou dohodou vlád členských štátov.

3. Odseky 1 a 2 sa prvý raz uplatnia pri vymenovaní predsedu a ostatných členov Komisie na funkčné obdobie, ktoré sa začína 7. januára 1995.

Predseda a ostatní členovia Komisie, ktorých funkčné obdobie sa začína 7. januára 1993, sú vymenovaní vzájomnou dohodou vlád členských štátov. Funkčné obdobie im uplynie 6. januára 1995.

Článok 11

Komisia môže z radov svojich členov vymenovať jedného alebo dvoch podpredsedov.

Článok 12

Funkcia člena Komisie zaniká okrem uplynutia funkčného obdobia alebo smrti odstúpením alebo odvolaním.

Takto uvoľnená funkcia sa na zvyšný čas obsadí novým členom vymenovaným vzájomnou dohodou vlád členských štátov. Rada môže jednomyselne rozhodnúť, že uvoľnená funkcia sa neobsadí.

V prípade odstúpenia, odvolania alebo smrti predsedu sa na obdobie do konca jeho funkčného obdobia vymenuje náhradník. Pri nahradení predsedu sa uplatňuje postup stanovený v článku 10 ods. 2.

S výnimkou odvolania podľa článku 12a zostávajú členovia Komisie vo funkcii, až kým ich nahradia noví členovia.

Článok 12a

Akéhokol'vek člena Komisie, ktorý nespĺňa podmienky predpísané pre výkon funkcie alebo ktorý sa dopustil závažného pochybenia, môže Súdny dvor na žiadosť Rady alebo Komisie odvolať.

Článok 13

Komisia sa uznáša rozhodnutím väčšiny členov, ako je uvedený v článku 9.

Komisia je uznášaniashopná, len ak je na schôdzi prítomný počet členov stanovený jej rokovacím poriadkom.“.

3) Článok 16 sa nahrádza takto:

„Článok 16

Komisia prijme príslušné správne opatrenia na fungovanie svojich odborov.

Môže zriadiť študijné výbory vrátane Výboru pre hospodárske štúdiá.

Rada a Komisia sa navzájom poradia o metódach spolupráce a riešia ich vzájomnou dohodou.

Komisia prijme svoj rokovací poriadok tak, aby sama i jej orgány fungovali v súlade s ustanoveniami tejto zmluvy.

Komisia zabezpečí uverejnenie tohto poriadku.“.

4) Vkladá sa nasledovný článok:

„Článok 17

Komisia každoročne najneskôr mesiac pred začiatkom zasadnutia Európskeho parlamentu zverejní súhrnnú správu o činnosti spoločenstva.“.

5) K článku 18 sa pridáva nasledovný pododsek:

„Rada kvalifikovanou väčšinou stanoví akúkoľvek náhradu, ktorá sa poskytuje namiesto odmeny.“.

6) Vkladajú sa nasledovné články:

„Článok 20a

Rozhodnutím väčšiny hlasov poslancov môže Európsky parlament požiadať Komisiu o predloženie vhodného návrhu vo veciach, o ktorých sa domnieva, že pre plnenie tejto zmluvy sa vyžaduje akt spoločenstva.

Článok 20b

Európsky parlament na žiadosť štvrtiny poslancov môže v rámci svojich funkcií ustanoviť dočasný vyšetrovací výbor, ktorý pri rešpektovaní právomocí vymedzených touto zmluvou iným inštitúciám a orgánom preskúma prípady porušenia alebo nesprávneho úradného postupu spoločenstva s výnimkou prípadu, keď takéto skutočnosti skúma súd a súdne konanie sa ešte neskončilo.

Dočasný vyšetrovací výbor zaniká predložením správy.

Podrobné ustanovenia o výkone vyšetrovacieho práva sa stanovia vzájomnou dohodou Európskeho parlamentu, Rady a Komisie.

Článok 20c

Akýkoľvek občan únie a každá fyzická osoba alebo právnická osoba s bydliskom alebo so zaregistrovaným sídlom v členskom štáte má právo individuálne alebo spoločne s ďalšími občanmi alebo osobami predložiť Európskemu parlamentu petíciu vo veci, ktorá sa ich priamo dotýka a ktorá spadá do pôsobnosti spoločenstva.

Článok 20d

1. Európsky parlament vymenuje ombudsmana zmocneného prijímať od občanov únie alebo od fyzických osôb alebo právnických osôb s pobytom alebo so zaregistrovaným sídlom v členskom štáte sťažnosti týkajúceho prípadu nesprávneho úradného postupu inštitúcií alebo orgánov spoločenstva s výnimkou Súdneho dvora a Súdu prvého stupňa pri výkone ich súdnych funkcií.

V súlade so svojimi povinnosťami sa ombudsman najprv presvedčí o opodstatnenosti šetrenia, ktoré začne z vlastného podnetu alebo na základe sťažnosti predloženej priamo jemu alebo prostredníctvom poslanca Európskeho parlamentu, okrem prípadu, keď uvádzané skutočnosti sú alebo boli predmetom súdneho konania. Ak ombudsman zistí prípad nesprávneho úradného postupu, postúpi záležitosť príslušnému orgánu, ktorý ho o svojom stanovisku vyrozumie v lehote troch mesiacov. Ombudsman potom odovzdá správu Európskemu parlamentu a príslušnému orgánu. O výsledku takého šetrenia sa musí vyrozumieť osoba podávajúca sťažnosť.

Ombudsman podáva o výsledkoch takého šetrenia výročnú správu Európskemu parlamentu.

2. Ombudsman je menovaný po každej voľbe Európskeho parlamentu na čas funkčného obdobia parlamentu. Ombudsmana možno do funkcie vymenovať znova.

Na žiadosť Európskeho parlamentu môže Súdny dvor ombudsmana odvolať, ak nespĺňa podmienky predpísané pre výkon jeho funkcie alebo ak sa dopustil závažného pochybenia.

3. Ombudsman vykonáva svoje funkcie úplne nezávisle. Pri výkone svojej funkcie nesmie požadovať ani prijímať pokyny od žiadneho orgánu. Počas svojho funkčného obdobia nesmie vykonávať iné platené ani neplatené povolanie.

4. Európsky parlament na základe stanoviska Komisie a so súhlasom Rady vyjadreným kvalifikovanou väčšinou prijme pravidlá a všeobecné podmienky výkonu funkcie ombudsmana.“.

7) Odsek 3 článku 21 sa nahrádza takto:

„3. Európsky parlament vypracuje návrhy na priame a všeobecné voľby konané jednotným postupom vo všetkých členských štátoch.

Rada na základe súhlasu Európskeho parlamentu vyjadreného väčšinou hlasov poslancov jednomyselným uznesením prijme zodpovedajúce pravidlá a odporučí členským štátom prijať ich v súlade s príslušnými vnútroštátnymi ústavnými predpismi.“.

8) Článok 24 sa nahrádza takto:

„Európsky parlament prerokuje na verejnom zasadnutí súhrnnú správu predloženú Komisiou.

Ak bol návrh na vyslovenie nedôvery Komisii podaný pred tým, Európsky parlament o ňom nesmie hlasovať skôr, než tri dni po jeho podaní a to iba verejným hlasovaním.

Ak návrh o vyslovení nedôvery prejde dvojtretinovou väčšinou hlasov reprezentujúcou väčšinu členov Európskeho parlamentu, členovia Komisie odstúpia ako celok. Vybavujú však ďalej bežné záležitosti, až kým nie sú nahradení

v súlade s článkom 10. V tomto prípade sa funkčné obdobie novymenovaných členov, ktorí majú nahradiť pôvodných členov Komisie, skončí dňom, ktorým by sa skončilo funkčné obdobie odstupujúcich členov.“.

9) Vkladajú sa nasledovné články:

„Článok 27

Rada pozostáva zo zástupcov každého členského štátu na ministerskej úrovni splnomocnených zaväzovať vládu tohto členského štátu.

Predsedníctvo Rady vykonáva postupne každý členský štát po dobu šiestich mesiacov podľa nasledujúceho poradia:

- v prvom šesťročnom cykle: Belgicko, Dánsko, Nemecko, Grécko, Španielsko, Francúzsko, Írsko, Taliansko, Luxembursko, Holandsko, Portugalsko, Spojené kráľovstvo;
- v ďalšom šesťročnom cykle: Dánsko, Belgicko, Grécko, Nemecko, Francúzsko, Španielsko, Taliansko, Írsko, Holandsko, Luxembursko, Spojené kráľovstvo, Portugalsko.

Článok 27a

Zasadnutie Rady zvoláva predseda z vlastného podnetu alebo na žiadosť jedného z jej členov alebo na žiadosť Komisie.“.

10) Vkladajú sa nasledovné články:

„Článok 29

Rada kvalifikovanou väčšinou stanoví platy, príspevky a dôchodky predsedu a členov Komisie, ako aj predsedu Súdneho dvora, sudcov, generálnych advokátov a kancelára Súdneho dvora. Kvalifikovanou väčšinou stanoví aj akékoľvek náhrady poskytované namiesto odmien.

Článok 30

1. Výbor zložený zo stálych zástupcov členských štátov zodpovedá za prípravu činnosti Rady a za plnenie úloh, ktoré mu Rada uloží.

2. Rade pomáha Generálny sekretariát pod vedením generálneho tajomníka. Generálny tajomník je menovaný jednomyseľným rozhodnutím Rady.

Rada rozhoduje o organizácii Generálneho sekretariátu.

3. Rada prijme svoj rokovací poriadok.“.

11) Článok 32 sa nahrádza takto:

„Článok 32

Súdny dvor sa skladá z trinástich sudcov.

Súdny dvor zasadá v pléne. Môže však vytvárať komory zložené z troch alebo piatich sudcov na vykonanie určitých prípravných šetrení alebo na rozhodovanie určitých druhov vecí, a to v súlade so stanovenými pravidlami.

Súdny dvor zasadá v pléne, ak o to požiada členský štát alebo orgán spoločenstva vystupujúci ako strana súdneho sporu.

Ak o to Súdny dvor požiada, môže Rada jednomyseľne zvýšiť počet sudcov a vykonať potrebné úpravy druhého a tretieho odseku tohto článku a druhého odseku článku 32b.“.

12) Článok 32d nahrádza takto:

„Článok 32d

1. K Súdnemu dvoru je pričlenený Súd prvého stupňa s právomocou na vybavovanie a rozhodovanie určitých druhov žalôb alebo vecí v prvom stupni vymedzených podmienkami v odseku 2, proti ktorého rozhodnutiam sa možno odvolať na Súdny dvor len v právnych otázkach a podľa podmienok stanovených štatútom. Súd prvého stupňa nie je príslušný pojednávať a rozhodovať veci týkajúce sa otázok na predbežný nález podľa článku 150.

2. Na žiadosť Súdneho dvora a po porade s Európskym parlamentom a Komisiou Rada jednomyseľne určí druhy žalôb alebo vecí uvedených v odseku 1 a zloženie Súdu prvého stupňa a prijme nevyhnutné úpravy a dodatočné ustanovenia štatútu Súdneho dvora. Ak Rada nerozhodne inak, ustanovenia tejto zmluvy týkajúce sa Súdneho dvora, najmä ustanovenia protokolu o štatúte Súdneho dvora, sa vzťahujú aj na Súd prvého stupňa.

3. Sudcovia Súdu prvého stupňa sa vyberajú z osobností, ktoré zaručujú úplnú nezávislosť a sú spôsobilé na výkon sudcovskej funkcie; sú vymenovaní vzájomnou dohodou vlád členských štátov na obdobie šiestich rokov. Každé tri roky sa uskutočňuje čiastočná obmena sudcov. Sudcov, ktorým sa končí funkčné obdobie, možno vymenovať znova.

4. Súd prvého stupňa si stanoví rokovací poriadok dohodou so Súdny dvorom. Tento poriadok musí Rada schváliť jednomyseľne.“.

13) Článok 33 sa nahrádza takto:

„Článok 33

Súdny dvor má právomoc rozhodovať o žalobách podaných členskými štátmi, Radou alebo Komisiou z dôvodov nepríslušnosti, porušenia podstatných formálnych náležitostí, porušenia tejto zmluvy alebo právneho pravidla týkajúceho sa jej uplatňovania alebo na základe zneužitia právomoci. Súdny dvor však nesmie preskúmať vyhodnotenie situácie vyplývajúcej z hospodárskych faktov a okolností, na základe ktorých Komisia prijala rozhodnutia alebo poskytla odporúčania, okrem prípadov, keď je Komisii vytýkané zneužitie jej právomoci alebo zjavne nevzala na vedomie ustanovenia tejto zmluvy alebo akékoľvek právne pravidlo týkajúceho sa jej plnenia.

Podniky alebo združenia uvedené v článku 48 môžu za rovnakých podmienok začať súdne konanie proti rozhodnutiam a odporúčaniam, ktoré sa ich týkajú a ktoré majú individuálnu povahu, alebo proti všeobecným rozhodnutiam alebo odporúčaniam, pri ktorých sa domnievajú, že obsahujú zneužitie právomoci, ktoré sa ich dotýka.

Súdne konanie stanovené v prvých dvoch odsekoch tohto článku sa začne do jedného mesiaca od oznámenia alebo uverejnenia od rozhodnutia alebo odporúčania.

Súdny dvor má za rovnakých podmienok právomoc rozhodovať o žalobách podaných Európskym parlamentom na účel ochrany jeho výhradných práv.“.

14) Vkladá sa nasledovná kapitola:

„KAPITOLA V

Dvor audítorov

Článok 45a

Dvor audítorov vykonáva audit.

Článok 45b

1. Dvor audítorov sa skladá z dvanástich členov.
2. Členovia Dvora audítorov sa vyberajú z osobností, ktoré vo svojich krajinách pracujú alebo pracovali v externých audítorských orgánoch alebo ktoré sú na túto funkciu osobitne kvalifikované. Musia byť úplne nezávislí.
3. Členov Dvora audítorov vymenuje Rada na obdobie šiestich rokov jednomyselne po porade s Európskym parlamentom.

Pri prvom vymenovaní sú však štyria členovia Dvora audítorov, ktorých určí žreb, vymenovaní len na štyri roky.

Členov Dvora audítorov možno vymenovať znova.

Členovia si spomedzi seba zvolia predsedu Dvora audítorov na obdobie troch rokov. Predsedu možno zvoliť znova.

4. Členovia Dvora audítorov vykonávajú svoje funkcie v záujme spoločenstva úplne nezávisle.

Pri vykonávaní svojej funkcie nesmú žiadať ani prijímať pokyny od vlád ani od iných orgánov. Musia sa zdržať akéhokoľvek konania nezlučiteľného s ich funkciou.

5. Členovia Dvora audítorov nesmú počas výkonu svojej funkcie vykonávať inú platenú ani neplatenú pracovnú činnosť. Pri nástupe do funkcie sa slávnostne zaviazajú, že počas svojho funkčného obdobia aj po jeho skončení budú rešpektovať povinnosti vyplývajúce z tejto funkcie, najmä povinnosť konať čestne a zdržanlivo pri prijímaní určitých funkcií alebo výhod po skončení funkčného obdobia.

6. Okrem uplynutia funkčného obdobia alebo smrti sa funkcia člena Dvora audítorov končí aj jeho odstúpením alebo odvolaním na základe nálezu Súdneho dvora jeho odvolaním podľa odseku 7.

Takto uvoľnená funkcia sa obsadí do konca funkčného obdobia daného člena náhradníkom.

S výnimkou odvolania zotrávajú členovia Dvora audítorov vo funkcii, pokiaľ ich nahradia noví členovia.

7. Člena Dvora audítorov možno odvolať z funkcie alebo zbaviť nároku na dôchodok alebo iných dávok poskytovaných namiesto dôchodku, len ak sa Súdny dvor na žiadosť Dvora audítorov presvedčí, že tento člen nespĺňa požadované podmienky alebo si neplní povinnosti vyplývajúce z jeho funkcie.

8. Rada rozhodnutím kvalifikovanej väčšiny stanoví pracovné podmienky predsedu a členov Dvora audítorov, najmä ich plat, príspevky a dôchodok. Kvalifikovanou väčšinou stanoví aj akúkoľvek náhrady poskytované namiesto odmien.

9. Ustanovenia Protokolu o výsadách a imunitách Európskych spoločenstiev, ktoré sa vzťahujú na sudcov Súdneho dvora, vzťahujú sa aj na členov Dvora audítorov.

Článok 45c

1. Dvor audítorov preskúmava účty všetkých príjmov a výdavkov spoločenstva. Preskúmava aj všetky príjmy a výdavky všetkých orgánov zriadených spoločenstvom, ak to nevyklučuje ich ustanovujúci zakladajúci akt.

Dvor audítorov poskytuje Európskemu parlamentu a Rade vyhlásenie o vierohodnosti účtov, zákonnosti a riadnosti príslušných operácií.

2. Dvor audítorov preskúmava, či sa všetky príjmy uvedené v odseku 1 a úhrady výdavkov uvedené v tom istom odseku uskutočnili zákonným a riadnym spôsobom a či sa uskutočňuje riadne finančné hospodárenie.

Audit príjmov sa uskutočňuje porovnaním splatných pohľadávok a čiastok, ktoré boli spoločenstvu skutočne uhradené.

Audit výdavkov sa uskutočňuje porovnaním prijatých záväzkov a poskytnutých úhrad.

Tieto audity sa môžu konať pred účtovnou uzávierkou príslušného rozpočtového roka.

3. Audit sa vykonáva na základe účtovných dokladov a v prípade potreby priamo v ostatných orgánoch spoločenstva a priamo v členských štátoch. V členských štátoch sa audit vykonáva v súčinnosti s vnútroštátnymi audítorskými orgánmi, a ak tieto orgány nemajú potrebné právomoci, v súčinnosti s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi štátnej správy. Tieto orgány alebo úrady vyzovujú Dvor audítorov, či sa na audite zúčastnia.

Ostatné orgány spoločenstva a vnútroštátne audítorské orgány alebo príslušné vnútroštátne orgány štátnej správy, pokiaľ tieto orgány nemajú potrebné právomoci, predložia Dvoru audítorov, ak o to požiadajú, všetky doklady a informácie, ktoré sú potrebné pre splnenie jeho úlohy.

4. Dvor audítorov vypracuje výročnú správu po uzavretí každého rozpočtového roka. Táto správa sa predloží ostatným orgánom spoločenstva a zverejní v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev spolu s reakciou orgánov na zistenia Dvora audítorov.

Dvor audítorov môže tiež kedykoľvek predložiť svoje zistenia, najmä formou osobitných správ o jednotlivých otázkach a na základe žiadosti niektorého orgánu spoločenstva vydávať stanoviská.

Dvor audítorov prijíma výročné správy, osobitné správy alebo stanoviská väčšinou hlasov svojich členov.

Dvor audítorov pomáha Európskemu parlamentu a Rade pri výkone kontrolných právomocí v oblasti rozpočtu.

5. Dvor audítorov vypracúva aj ďalšiu výročnú správu, v ktorej uvedie, či sa správne viedlo aj ostatné účtovníctvo, okrem účtovania výdavkov a príjmov uvedených v odseku 1 finančného hospodárenia Komisie v jej pôsobnosti. Túto správu vypracuje do šiestich mesiacov od ukončenia rozpočtového roka, ktorého sa tieto účty týkajú, a predloží ju Komisii a Rade. Komisia ju predloží Európskemu parlamentu.“.

15) Článok 78c sa nahrádza takto:

„Článok 78c

Komisia plní správny rozpočet v súlade s ustanoveniami nariadení vydaných v zmysle článku 78h na vlastnú zodpovednosť a v medziach určených prostriedkov, v súlade so zásadami riadneho finančného hospodárenia.

Nariadenia stanovujú podrobné pravidlá účasti každého orgánu pri uplatňovaní výdavkov.

V rámci správneho rozpočtu a za podmienok stanovených v nariadeniach vydaných v zmysle článku 78h môže Komisia presunúť prostriedky z jednej kapitoly do druhej alebo z jednej časti do druhej.“.

16) Články 78e a 78f sa zrušujú.

17) Článok 78g sa nahrádza takto:

„Článok 78g

1. Európsky parlament na odporúčanie Rady, ktoré je prijaté kvalifikovanou väčšinou, udeľuje Komisii absolútorium na plnenie správneho rozpočtu. Na tento účel Rada a potom Európsky parlament preskúmajú účty a účtovnú závierku, ako je uvedené v článku 78d, a výročnú správu Dvora audítorov, ku ktorej sú pripojené odpovede auditovaných orgánov na zistenia a na všetky príslušné osobitné správy Dvora audítorov.

2. Pred udelením absolútoriumu Komisii alebo z iného dôvodu v súvislosti s výkonom svojich rozpočtových právomocí si Európsky parlament môže vyžiadať dôkazy Komisie o uskutočnených výdavkoch alebo o fungovaní systémov finančnej kontroly. Na žiadosť Európskeho parlamentu mu Komisia predloží všetky potrebné informácie.

3. Komisia urobí všetky vhodné opatrenia, aby vyhovela zisteniam uvedeným v rozhodnutiach o udelení absolútoría a ďalším zisteniam Európskeho parlamentu v súvislosti s uskutočnenými výdavkami, ako aj pripomienkam sprevádzajúcim odporúčania Rady o udelení absolútoría.

Komisia na žiadosť Európskeho parlamentu alebo Rady podáva správy o opatreniach prijatých v súvislosti s týmito zisteniami a pripomienkami a najmä o pokynoch daných orgánom zodpovedným za spravovanie rozpočtu, ktoré sú zodpovedné za plnenie rozpočtu. Tieto správy sa tiež predkladajú Dvoru audítorov.“.

18) Článok 78h sa nahrádza takto:

„*Článok 78h*

Na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom a na základe stanoviska predloženého Dvorom audítorov Rada jednomyseľne:

- a) vydá rozpočtové nariadenia upravujúce najmä postup zostavovania a plnenia administratívneho rozpočtu a predkladania účtov a ich audit;
- b) určí metódy a postup, podľa ktorých sa rozpočtové príjmy z vlastných zdrojov spoločenstva dajú k dispozícii Komisii, a stanoví opatrenia, ktoré treba v prípade potreby použiť na zabezpečenie pokladničnej hotovosti;
- c) stanoví pravidlá zodpovednosti finančných kontrolórov, povoľujúcich úradníkov a účtovníkov, ako aj zodpovedajúce kontrolné opatrenia.“.

19) Vkladá sa nasledovný článok:

„*Článok 78i*

Členské štáty prijímú rovnaké opatrenia na zamedzenie podvodov poškodzujúcich finančné záujmy spoločenstva, aké prijímajú na zamedzenie podvodov poškodzujúcich ich vlastné finančné záujmy.

Členské štáty, bez toho, aby boli dotknuté iné ustanovenia tejto zmluvy, koordinujú svoju činnosť zameranú na ochranu finančných záujmov spoločenstva proti podvodom. Na tento účel organizujú s pomocou Komisie úzku a pravidelnú spoluprácu medzi príslušnými orgánmi štátnej správy.“.

20) Článok 79 písm. a) sa nahrádza takto:

„a) Táto Zmluva sa nevzťahuje na Faerské ostrovy.“.

21) Články 96 a 98 sa zrušujú.

HLAVA IV

USTANOVENIA, KTORÝMI SA MENÍ A DOPŔŇA ZMLUVA O ZALOŽENÍ EURÓPSKEHO SPOLOČENSTVA PRE ATÓMOVÚ ENERGIU

Článok 1

Zmluva o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu sa mení a dopŕňa v súlade s ustanoveniami tohto článku.

1) Článok 3 sa nahrádza takto:

„Článok 3

1. Úlohy zverené spoločenstvu vykonávajú tieto orgány:

- EURÓPSKY PARLAMENT,
- RADA,
- KOMISIA,
- SÚDNY DVOR,
- DVOR AUDÍTOROV.

Každý orgán koná v rámci právomocí, ktoré mu zveruje táto zmluva.

2. Rade a Komisii pomáha Hospodársky a sociálny výbor s poradnou funkciou.“.

2) Vkladajú sa nasledujúce články:

„Článok 107a

Rozhodnutím väčšiny hlasov poslancov môže Európsky parlament požiadať Komisiu o predloženie vhodného návrhu vo veciach, o ktorých sa domnieva, že na plnenie tejto zmluvy sa vyžaduje akt spoločenstva.

Článok 107b

Európsky parlament na žiadosť štvrtiny poslancov môže v rámci svojich funkcií ustanoviť dočasný vyšetrovací výbor, ktorý bez toho, aby boli dotknuté právomoci vymedzené touto zmluvou iným inštitúciám a orgánom preskúma prípady porušenia alebo nesprávneho úradného postupu spoločenstva s výnimkou prípadu, keď takéto skutočnosti skúma súd a súdne konanie sa ešte neskončilo.

Dočasný vyšetrovací výbor prestane existovať predložením správy.

Podrobné ustanovenia o výkone vyšetrovacieho práva sa stanovujú vzájomnou dohodou Európskeho parlamentu, Rady a Komisie.

Článok 107c

Akýkoľvek občan únie a každá fyzická osoba alebo právnická osoba s pobytom alebo so zaregistrovaným sídlom v členskom štáte má právo individuálne alebo spoločne s ďalšími občanmi alebo osobami predložiť Európskemu parlamentu petíciu vo veci, ktorá sa ich priamo dotýka a ktorá spadá do pôsobnosti spoločenstva.

Článok 107d

1. Európsky parlament vymenuje ombudsmana zmocneného prijímať od občanov únie alebo od fyzických osôb alebo právnických osôb s pobytom alebo so zaregistrovaným sídlom v členskom štáte sťažnosti týkajúceho prípadu nesprávneho úradného postupu inštitúcií alebo orgánov spoločenstva s výnimkou Súdneho dvora a Súdu prvého stupňa pri výkone ich súdnych funkcií.

V súlade so svojimi povinnosťami sa ombudsman najprv presvedčí o opodstatnenosti šetrenia, ktoré začne z vlastného podnetu alebo na základe sťažnosti predloženej priamo jemu alebo prostredníctvom poslanca Európskeho parlamentu, okrem prípadu, keď uvádzané skutočnosti sú alebo boli predmetom súdneho konania. Ak ombudsman zistí prípad nesprávneho úradného postupu, postúpi záležitosť príslušnému orgánu, ktorý ho o svojom stanovisku vyrozumie v lehote

troch mesiacov. Ombudsman potom odovzdá správu Európskemu parlamentu a príslušnému orgánu. O výsledku takého šetrenia musí byť osoba podávajúca sťažnosť vyrozumená.

Ombudsman podáva o výsledkoch svojho šetrenia výročnú správu Európskemu parlamentu.

2. Ombudsman je menovaný po každých voľbách Európskeho parlamentu na čas funkčného obdobia parlamentu.

Ombudsmana možno do funkcie vymenovať znova.

Na žiadosť Európskeho parlamentu môže Súdny dvor ombudsmana odvolať, ak nespĺňa podmienky predpísané pre výkon jeho funkcie alebo ak sa dopustil závažného pochybenia.

3. Ombudsman vykonáva svoje funkcie úplne nezávisle. Pri výkone svojich povinností nesmie požadovať ani prijímať pokyny od žiadneho orgánu. Počas svojho funkčného obdobia nesmie vykonávať iné platené ani neplatené povolanie.

4. Európsky parlament na základe stanoviska Komisie a so súhlasom Rady vyjadreným kvalifikovanou väčšinou prijme pravidlá a všeobecné podmienky výkonu funkcie ombudsmana.“.

3) Odsek 3 článku 108 sa nahrádza takto:

„3. Európsky parlament vypracuje návrhy na priame a všeobecné voľby konané jednotným postupom vo všetkých členských štátoch.

Rada na základe súhlasu Európskeho parlamentu vyjadreného väčšinou hlasov poslancov jednomyselným uznesením prijme zodpovedajúce pravidlá a odporučí členským štátom prijať ich v súlade s príslušnými vnútroštátnymi ústavnými predpismi.“.

4) Druhý pododsek článku 114 sa dopĺňa nasledujúcou vetou:

„V tomto prípade sa funkčné obdobie novymenovaných členov, ktorí majú nahradiť pôvodných členov Komisie, skončí dňom, ktorým by sa skončilo funkčné obdobie odstupujúcich členov.“.

5) Vkladajú sa nasledovné články:

„Článok 116

Rada pozostáva zo zástupcov každého členského štátu na ministerskej úrovni splnomocnených zaväzovať vládu tohto členského štátu.

Predsedníctvo Rady vykonáva postupne každý členský štát počas šiestich mesiacov podľa nasledujúceho poradia:

- v prvom šesťročnom cykle: Belgicko, Dánsko, Nemecko, Grécko, Španielsko, Francúzsko, Írsko, Taliansko, Luxembursko, Holandsko, Portugalsko, Spojené kráľovstvo;
- v ďalšom šesťročnom cykle: Dánsko, Belgicko, Grécko, Nemecko, Francúzsko, Španielsko, Taliansko, Írsko, Holandsko, Luxembursko, Spojené kráľovstvo, Portugalsko.

Článok 117

Zasadnutie Rady zvoláva predseda z vlastného podnetu alebo na žiadosť jedného z jej členov alebo na žiadosť Komisie.“.

6) Vkladá sa nasledovný článok:

„Článok 121

1. Výbor zložený zo stálych zástupcov členských štátov zodpovedá za prípravu činnosti Rady a za plnenie úloh, ktoré mu Rada uloží.

2. Rade pomáha Generálny sekretariát pod vedením generálneho tajomníka. Generálny tajomník je menovaný jednomyseľne Radou.

Rada rozhoduje o organizácii Generálneho sekretariátu.

3. Rada prijme svoj rokovací poriadok.“

7) Vkladá sa nasledovný článok:

„Článok 123

Rada kvalifikovanou väčšinou stanoví platy, príspevky a dôchodky predsedu a členov Komisie, ako aj predsedu Súdneho dvora, sudcov, generálnych advokátov a tajomníka Súdneho dvora. Kvalifikovanou väčšinou stanoví aj akékoľvek náhrady poskytované namiesto odmeny.“

8) Vkladajú sa nasledovné články:

„Článok 125

Komisia každoročne najneskôr mesiac pred začiatkom zasadnutia Európskeho parlamentu zverejní súhrnnú správu o činnosti spoločenstva.

Článok 126

1. Komisia sa skladá zo sedemnástich členov vybraných podľa celkových schopností a poskytujúcich záruku úplnej nezávislosti. Počet členov Komisie môže zmeniť jednomyseľne Rada.

Členmi Komisie môžu byť len štátni príslušníci členských štátov.

V Komisii musí byť zastúpený aspoň jeden štátny príslušník z každého členského štátu, pričom jeden členský štát môže byť zastúpený najviac dvoma členmi tej istej štátnej príslušnosti.

2. Členovia Komisie vykonávajú svoje funkcie úplne nezávisle a vo všeobecnom záujme spoločenstva.

Pri plnení svojich funkcií nesmú žiadať ani prijímať pokyny od žiadnej vlády ani od iného orgánu. Musia sa zdržať akéhokoľvek konania, ktoré sa nezlučuje s ich povinnosťami. Každý členský štát sa zaväzuje rešpektovať túto zásadu a neovplyvňovať členov Komisie pri plnení ich úloh.

Počas svojho funkčného obdobia členovia Komisie nesmú vykonávať inú platenú ani neplatenú pracovnú činnosť. Pri nástupe do funkcie sa slávnostne zaviazujú, že počas svojho funkčného obdobia aj po jeho skončení budú rešpektovať povinnosti vyplývajúce z tejto funkcie, najmä povinnosť konať čestne a zdržanlivo pri prijímaní určitých funkcií alebo výhod po skončení funkčného obdobia. V prípade porušenia tejto povinnosti môže Súdny dvor na žiadosť Rady alebo Komisie, podľa okolností prípadu, rozhodnúť o odvolaní príslušného člena podľa článku 129 alebo o odňatí práva na dôchodok alebo iné dávky vyplácané namiesto dôchodku.

Článok 127

1. Členovia Komisie sú menovaní v súlade s postupom uvedeným v odseku 2 na obdobie piatich rokov, ak článok 114 nestanoví inak.

Možno ich vymenovať znova.

2. Vlády členských štátov určia vzájomnou dohodou po porade s Európskym parlamentom kandidáta, ktorý má byť vymenovaný za predsedu Komisie.

Členské štáty určia po porade s kandidátom na predsedu Komisie ostatných kandidátov na vymenovanie za členov Komisie.

Predseda a ostatných členov Komisie navrhnutých týmto spôsobom schvaľuje Európsky parlament hlasovaním ako celok. Po schválení Európskym parlamentom predseda a ostatní členovia Komisie sú vymenovaní vzájomnou dohodou vlád členských štátov.

3. Odseky 1 a 2 sa prvý raz uplatnia pri vymenovaní predsedu a ostatných členov Komisie na funkčné obdobie, ktoré sa začína 7. januára 1995.

Predseda a ostatní členovia Komisie, ktorých funkčné obdobie sa začína 7. januára 1993, sú vymenovaní vzájomnou dohodou vlád členských štátov. Funkčné obdobie im uplynie 6. januára 1995.

Článok 128

Funkcia člena Komisie zaniká okrem uplynutia funkčného obdobia alebo smrti odstúpením alebo odvolaním.

Takto uvoľnená funkcia sa na zvyšný čas obsadí novým členom vymenovaným vzájomnou dohodou vlád členských štátov. Rada môže jednomyselne rozhodnúť, že uvoľnená funkcia sa neobsadí.

V prípade odstúpenia, odvolania alebo smrti predsedu sa na obdobie do konca jeho funkčného obdobia vymenuje náhradník. Pri nahradení predsedu sa uplatní postup stanovený v článku 127 ods. 2

S výnimkou odvolania podľa článku 129 zostávajú členovia Komisie vo funkcii, až kým ich nahradia noví členovia.

Článok 129

Akéhokoľvek člena Komisie, ktorý nespĺňa podmienky predpísané pre výkon funkcie alebo ktorý sa dopustil závažného pochybenia, môže Súdny dvor na žiadosť Rady alebo Komisie odvolať.

Článok 130

Komisia môže z radov svojich členov vymenovať jedného alebo dvoch podpredsedov.

Článok 131

Rada a Komisia sa navzájom poradia o metódach spolupráce a riešia ich vzájomnou dohodou.

Komisia prijme svoj rokovací poriadok tak, aby sama i jej odbory fungovali v súlade s ustanoveniami tejto zmluvy. Komisia zabezpečí uverejnenie tohto poriadku.

Článok 132

Komisia sa uznáva rozhodnutím väčšiny členov, ako je uvedený v článku 126.

Komisia je uznášaniaschopná, len ak je na schôdzi prítomný počet členov stanovený jej rokovacím poriadkom.“.

9) Článok 133 sa zrušuje.

10) Článok 137 sa nahrádza takto:

„Článok 137

Súdny dvor sa skladá z trinástich sudcov.

Súdny dvor zasadá v pléne. Môže však vytvárať komory zložené z troch alebo piatich sudcov na vykonanie určitých prípravných šetrení alebo na rozhodovanie určitých druhov vecí v súlade s pravidlami stanovenými na tieto účely.

Súdny dvor zasadá v pléne, ak o to požiada členský štát alebo orgán spoločenstva vystupujúci ako strana súdneho sporu.

Ak o to Súdny dvor požiada, môže Rada jednomyseľne zvýšiť počet sudcov a vykonať potrebné úpravy druhého a tretieho odseku tohto článku a druhého odseku článku 139.“.

11) Článok 140a nahrádza takto:

„Článok 140a

1. K Súdnu dvoru je pričlenený Súd prvého stupňa na vybavovanie a rozhodovanie určitých druhov žalôb alebo vecí v prvom stupni vymedzených podmienkami stanovenými v odseku 2. Proti jeho rozhodnutiam sa možno odvolať na Súdny dvor len v právnych otázkach a podľa podmienok stanovených štatútom. Súd prvého stupňa nie je príslušný vybavovať a rozhodovať veci týkajúce sa otázok predložených na predbežný nález podľa článku 150.

2. Na žiadosť Súdneho dvora a po porade s Európskym parlamentom a Komisiou Rada jednomyseľne určí druhy žalôb alebo vecí uvedených v odseku 1 a zloženie Súdu prvého stupňa a prijme nevyhnutné úpravy a dodatočné ustanovenia štatútu Súdneho dvora. Ak Rada nerozhodne inak, ustanovenia tejto zmluvy týkajúce sa Súdneho dvora, najmä ustanovenia protokolu o štatúte Súdneho dvora, sa vzťahujú aj na Súd prvého stupňa.

3. Sudcovia Súdu prvého stupňa sa vyberajú z osobností, ktoré zaručujú úplnú nezávislosť a sú spôsobilé na výkon sudcovskej funkcie; sú vymenovaní vzájomnou dohodou vlád členských štátov na obdobie šiestich rokov. Každé tri roky sa uskutočňuje čiastočná obmena sudcov. Sudcov, ktorým sa končí funkčné obdobie, možno vymenovať znova.

4. Súd prvého stupňa si stanoví rokovací poriadok dohodou so Súdny dvorom. Tento poriadok musí Rada schváliť jednomyseľne.“.

12) Článok 143 sa nahrádza takto:

„Článok 143

1. Ak Súdny dvor zistí, že členský štát nesplnil povinnosť, ktorá vyplýva z tejto zmluvy, tento štát je povinný urobiť opatrenia, aby vyhovel rozsudku Súdneho dvora.

2. Ak sa Komisia domnieva, že členský štát neurobil takéto opatrenia, umožní tomuto štátu predložiť pripomienky a potom vydá stanovisko s odôvodnením a uvedie tie časti, v ktorých tento členský štát nevyhovel rozsudku Súdneho dvora.

Ak príslušný členský štát neurobí potrebné opatrenia podľa rozsudku Súdneho dvora v lehote stanovenej Komisiou, Komisia môže predložiť vec Súdnu dvoru. Pritom navrhne aj výšku paušálnej pokuty alebo penále, ktorú pokladá v daných podmienkach za primeranú.

Ak Súdny dvor zistí, že tento členský štát nevyhovel rozsudku, môže mu uložiť paušálnu pokutu alebo penále.

Tento postup sa nedotýka článku 142.“.

- 13) Článok 146 sa nahrádza takto:

„Článok 146

Súdny dvor preskúmava zákonnosť aktov prijatých Radou a aktov prijatých Komisiou s výnimkou odporúčaní a stanovísk, ako aj aktov Európskeho parlamentu, ktoré majú právne účinky vo vzťahu k tretím stranám.

Na tento účel má právomoc rozhodovať o žalobách podaných členskými štátmi, Radou alebo Komisiou z dôvodov nepríslušnosti, porušenia podstatných formálnych náležitostí, porušenia tejto zmluvy alebo právneho pravidla týkajúceho sa jej uplatňovania alebo na základe zneužitia právomoci.

Súdny dvor má právomoc rozhodovať za rovnakých podmienok o žalobách podaných Európskym parlamentom na ochranu svojich výhradných práv.

Každá fyzická osoba alebo právnická osoba môže za rovnakých podmienok podať žalobu proti rozhodnutiu, ktoré je jej určené, alebo proti rozhodnutiu, ktoré sa jej priamo a osobne týka, hoci je vydané formou nariadenia alebo rozhodnutia určeného inej osobe.

Súdne konanie uvedené v tomto článku sa začne do dvoch mesiacov od zverejnenia daného opatrenia alebo jeho oznámenia žalobcovi, alebo ak toto chýba, odo dňa, keď sa o ňom žalobca dozvedel.*

* Ďalej bol zmenený a doplnený článok 156, a to protokolom z 26. júla 1999:

Každý účastník konania, v ktorom sa rozhoduje o nariadení vydanom Radou alebo Komisiou, môže sa pred Súdnym dvorom bez ohľadu na to, či už uplynula lehota stanovená v článku 146 ods. 5, odvolávať na dôvody vymedzené článkom 146 ods. 2 a domáhať sa, aby sa toto nariadenie neuplatnilo.¹⁾“.

- 14) Vkladá sa nasledovný oddiel:

„Oddiel 5

Dvor audítorov

Článok 160a

Dvor audítorov vykonáva audit.

Článok 160b

1. Dvor audítorov sa skladá z dvanástich členov.

2. Členovia Dvora audítorov sa vyberajú z osobností, ktoré vo svojich krajinách pracujú alebo pracovali v externých audítorských orgánoch alebo ktoré sú na túto funkciu osobitne kvalifikované. Musia byť úplne nezávislí.

3. Členov Dvora audítorov vymenuje Rada na obdobie šiestich rokov jednomyseľne po porade s Európskym parlamentom.

Pri prvom vymenovaní sú však štyria členovia Dvora audítorov, ktorých určí žreb, vymenovaní len na štyri roky.

Členov Dvora audítorov možno vymenovať znova.

Členovia si zo svojich radov zvolia predsedu Dvora audítorov na obdobie troch rokov. Predsedu možno zvoliť znova.“.

¹⁾ Protokol podpísaný v Ríme 26. júla 1999 (Ú. v. ES C 323, 11. 11. 1999, s. 1).

4. Členovia Dvora audítorov sú vo všeobecnom záujme spoločnosti pri vykonávaní svojej funkcie úplne nezávislí. Pri vykonávaní svojej funkcie nesmú žiadať ani prijímať pokyny od vlád ani od iných orgánov. Musia sa zdržať akéhokoľvek konania, ktoré je nezlučiteľné s ich funkciou.
5. Členovia Dvora audítorov nesmú počas výkonu svojej funkcie vykonávať inú platenú ani neplatenú pracovnú činnosť. Pri nástupe do funkcie sa slávnostne zaviazajú, že počas svojho funkčného obdobia aj po jeho skončení budú rešpektovať povinnosti vyplývajúce z tejto funkcie, najmä povinnosť konať čestne a zdržanlivo pri prijímaní určitých funkcií alebo výhod po skončení funkčného obdobia.
6. Okrem uplynutia funkčného obdobia alebo smrťou sa funkcia člena Dvora audítorov končí aj odstúpením alebo odvolaním na základe rozhodnutia Súdneho dvora podľa odseku 7.
Takto uvoľnená funkcia sa obsadí do konca funkčného obdobia dotknutého člena náhradníkom.
S výnimkou odvolania zotrávajú členovia Dvora audítorov vo funkcii, kým ich nahradia noví členovia.
7. Člena Dvora audítorov možno odvolať z funkcie alebo zbaviť nároku na dôchodok alebo iné dávky poskytované namiesto dôchodku, len ak sa Súdny dvor na žiadosť Dvora audítorov presvedčí, že tento člen nespĺňa požadované podmienky alebo si neplní povinnosti vyplývajúce z jeho funkcie.
8. Rada rozhodnutím kvalifikovanej väčšiny stanoví pracovné podmienky predsedu a členov Dvora audítorov, najmä ich platy, príspevky a dôchodky. Kvalifikovanou väčšinou určí aj všetky náhrady vyplácané namiesto poskytovaných namiesto odmien.
9. Ustanovenia Protokolu o výsadách a imunitách Európskych spoločností, ktoré sa vzťahujú na sudcov Súdneho dvora, vzťahujú sa aj na členov Dvora audítorov.

Článok 160c

1. Dvor audítorov preskúmava účty všetkých príjmov a výdavkov spoločnosti. Preskúmava aj príjmy a výdavky všetkých orgánov zriadených spoločnosťou, pokiaľ to nevylučuje ich zakladajúci akt.
Dvor audítorov poskytuje Európskemu parlamentu a Rade vyhlásenie o vierohodnosti účtov, zákonnosti a regulárnosti príslušných operácií.
2. Dvor audítorov preskúmava, či sa všetky príjmy a úhrady výdavkov uskutočnili zákonným a riadnym spôsobom a či sa uskutočňuje riadne finančné hospodárenie.
Audit príjmov sa uskutočňuje porovnaním splatných pohľadávok a čiastok, ktoré boli spoločnosti skutočne uhradené.
Audit výdavkov sa uskutočňuje porovnaním prijatých záväzkov a poskytnutých úhrad.
Tieto audity sa môžu konať pred účtovnou uzávierkou príslušného rozpočtového roka.
3. Audit sa vykonáva na základe účtovných dokladov a v prípade potreby priamo v ostatných orgánoch spoločnosti a priamo v členských štátoch. V členských štátoch sa audit vykonáva v súčinnosti s vnútroštátnymi auditorskými orgánmi, a ak tieto orgány nemajú potrebné právomoci, v súčinnosti s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi štátnej správy. Tieto orgány alebo úrady vyzývajú Dvor audítorov, či sa zúčastnia na audite.
Ostatné orgány spoločnosti a vnútroštátne auditorské orgány alebo príslušné vnútroštátne orgány štátnej správy, pokiaľ nemajú potrebné právomoci, predložia Dvoru audítorov, ak o to požiada, všetky doklady a informácie, ktoré sú potrebné na splnenie jeho úlohy.

4. Dvor audítorov vypracuje výročnú správu po uzavretí každého rozpočtového roka. Táto správa sa predloží ostatným orgánom spoločenstva a uverejní v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev spolu s odpoveďami orgánov na zistenia Dvora audítorov.

Dvor audítorov môže tiež kedykoľvek predložiť svoje zistenia, najmä vo forme osobitných správ o osobitných otázkach na základe žiadosti niektorého orgánu spoločenstva vydávať stanoviská.

Dvor audítorov prijíma výročné správy, osobitné správy alebo stanoviská väčšinou hlasov svojich členov.

Dvor audítorov pomáha Európskemu parlamentu a Rade pri výkone kontrolných právomocí pri plnení rozpočtu.“.

15) Článok 166 sa nahrádza týmto textom:

„Článok 166

Počet členov Hospodárskeho a sociálneho výboru sa stanoví takto:

Belgicko	12
Dánsko	9
Nemecko	24
Grécko	12
Španielsko	21
Francúzsko	24
Írsko	9
Taliansko	24
Luxembursko	6
Holandsko	12
Portugalsko	12
Spojené kráľovstvo	24

Členovia výboru budú vymenovaní na základe jednomyselného rozhodnutia Rady na štyri roky. Možno ich vymenovať znova.

Členovia výboru nemôžu byť viazaní žiadnymi záväznými pokynmi. Svoje funkcie vykonávajú úplne nezávisle vo všeobecnom záujme spoločenstva.

Rada rozhodnutím kvalifikovanej väčšiny určuje náhrady členov výboru.“.

16) Článok 168 sa nahrádza týmto textom:

„Článok 168

Výbor si zvolí zo svojich radov predsedu a predsedníctvo na obdobie dvoch rokov.

Výbor prijme svoj rokovací poriadok.

Výbor zvoláva jeho predseda na žiadosť Rady alebo Komisie. Môže sa schádzať aj z vlastného podnetu.“.

17) Článok 170 sa nahrádza týmto textom:

„Článok 170

Rada alebo Komisia je povinná poradiť sa s výborom, ak to určuje táto zmluva. Rada alebo Komisia sa môže poradiť s výborom vo všetkých prípadoch, ak to považuje za vhodné. Výbor môže vydať stanovisko z vlastného podnetu vždy, keď to uzná za vhodné.

Ak to Rada alebo Komisia bude považovať za nutné, môže výboru na predloženie stanoviska stanoviť lehotu, ktorá nemôže byť kratšia ako jeden mesiac odo dňa, keď predseda prijme o tom oznámenie. Ak nebude v stanovenej lehote predložené stanovisko, môže konať Rada a Komisia aj bez neho.“.

18) Stanovisko výboru a jeho špecializovaných sekcií sa spolu so záznamom zo zasadania predkladá Rade a Komisii.

19) Rušia sa odseky 1 až 3 článku 172.

20) Článok 173 sa nahrádza týmto textom:

„*Článok 173*

Rozpočet je plne financovaný z vlastných zdrojov bez toho, aby boli dotknuté iné príjmy.

Rada na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom stanoví jednomyseľne ustanovenia týkajúce sa systému vlastných zdrojov spoločenstva, ktoré odporučí členským štátom na prijatie v súlade s ich ústavnými predpismi.“.

20a) Vkladá sa tento článok:

„*Článok 173a*

Komisia so zreteľom na dodržiavanie rozpočtovej disciplíny nepredloží spoločenstvu žiaden návrh aktu, nezmení svoje návrhy, ani neprijme žiadne vykonávacie opatrenie, ktoré by mohlo závažne ovplyvniť rozpočet bez toho, aby neposkytla záruku, že takýto návrh alebo opatrenie možno financovať v medziach vlastných zdrojov spoločenstva, vyplývajúcich z ustanovení vydaných Radou podľa článku 173.“.

21) Článok 179 sa nahrádza týmto textom:

„*Článok 179*

Komisia plní rozpočty v súlade s ustanoveniami nariadení vydaných podľa článku 183 na vlastnú zodpovednosť a v medziach pridelených prostriedkov.

Nariadenia stanovia podrobné pravidlá účasti každého orgánu pri uskutočňovaní výdavkov.

V medziach a za podmienok stanovených v nariadeniach vydaných v zmysle článku 183 môže Komisia v rámci rozpočtu presunúť prostriedky z jednej kapitoly do druhej alebo z jednej časti do druhej.“.

22) Rušia sa články 180 a 180a.

23) Článok 168 sa nahrádza týmto textom:

„*Článok 180b*

1. Európsky parlament na odporúčanie Rady prijaté kvalifikovanou väčšinou udeľuje Komisii absolutórium na plnenie správneho rozpočtu. Na tento účel Rada a potom Európsky parlament preskúmajú účty a účtovnú závierku, ako je uvedené v článku 179a, a výročnú správu Dvora audítov, ku ktorej sú pripojené odpovede auditovaných orgánov na zistenia a na všetky príslušné osobitné správy Dvora audítov.

2. Pred udelením absolutória Komisii alebo z iného dôvodu v súvislosti s výkonom svojich rozpočtových právomocí si Európsky parlament môže vyžiadať dôkazy Komisie o uskutočnených výdavkoch alebo o fungovaní systémov finančnej kontroly. Na žiadosť Európskeho parlamentu mu Komisia predloží všetky potrebné informácie.

3. Komisia urobí všetky vhodné opatrenia, aby vyhovela zisteniam uvedeným v rozhodnutiach o udelení absolutória a ďalším zisteniam Európskeho parlamentu v súvislosti s uskutočnenými výdavkami, ako aj pripomienkam sprevádzajúcim odporúčania Rady o udelení absolutória.

Komisia na žiadosť Európskeho parlamentu alebo Rady podáva správy o opatreniach prijatých v súvislosti s týmito zisteniami a pripomienkami a najmä o pokynoch daných orgánom štátnej správy, ktoré sú zodpovedné za plnenie rozpočtu. Tieto správy sa tiež predkladajú Dvoru audítorov. “

24) Článok 183 sa nahrádza týmto textom:

„Článok 183

Na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom a po získaní stanoviska Dvora audítorov Rada jednomyseľne:

- a) vydáva rozpočtové nariadenia upravujúce najmä postup zostavovania a plnenia rozpočtu a predkladania a auditu účtov;
- b) určí metódy a postup, podľa ktorého sa rozpočtové príjmy z vlastných zdrojov spoločenstva dajú k dispozícii Komisii, a stanoví opatrenia, ktoré treba v prípade potreby použiť na zabezpečenie pokladničnej hotovosti.
- c) stanovuje pravidlá týkajúce sa zodpovednosti finančných kontrolórov, povoluujúcich úradníkov a účtovníkov, ako aj zodpovedajúcich kontrolných opatrení. “

25) Vkladá sa tento článok:

„Článok 183a

Členské štáty prijímú rovnaké opatrenia na zamedzenie podvodov poškodzujúcich finančné záujmy spoločenstva, aké prijímajú na zamedzenie podvodov poškodzujúcich ich vlastné finančné záujmy.

Členské štáty, rešpektujúc iné ustanovenia tejto zmluvy, koordinujú svoju činnosť zameranú na ochranu finančných záujmov spoločenstva proti podvodom. Na tento účel organizujú s pomocou Komisie úzku a pravidelnú spoluprácu medzi príslušnými orgánmi štátnej správy. “

26) Článok 198 sa nahrádza týmto textom:

„Táto zmluva sa nevzťahuje na Faerské ostrovy.“

27) Článok 201 sa nahrádza týmto textom:

„Článok 201

Spoločenstvo dohodne úzku spoluprácu s Organizáciou pre hospodársku spoluprácu a rozvoj; jej podrobnosti budú určené vzájomnou dohodou. “

28) Rušia sa články 204 a 205.

29) Článok 206 sa nahrádza týmto textom:

„Článok 206

Spoločenstvo môže uzavrieť s jedným alebo s viacerými štátmi alebo s medzinárodnými organizáciami dohody o pridružení, ktoré stanovujú vzájomné práva a povinnosti, spoločné postupy a osobitné postupy.

Tieto dohody uzatvorí Rada na základe jednomyseľného rozhodnutia po porade s Európskym parlamentom.

V prípade, že tieto dohody si vyžadujú zmeny v tejto zmluve, tieto zmeny sa musia najprv prijať postupom stanoveným v článku N zmluvy o Európskej únii. “

HLAVA V

USTANOVENIA O SPOLOČNEJ ZAHRANIČNEJ A BEZPEČNOSTNEJ POLITIKE

Článok J

Týmto sa zavádza spoločná zahraničná a bezpečnostná politika, ktorá sa riadi nasledujúcimi ustanoveniami.

Článok J.1

1. Únia a jej členské štáty vymedzujú a uskutočňujú spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku, ktorá sa riadi ustanoveniami tejto hlavy a zahŕňa všetky oblasti zahraničnej a bezpečnostnej politiky.
2. Ciele spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky sú:
  - chrániť spoločné hodnoty, základné záujmy a nezávislosť únie,
  - posilňovať bezpečnosť únie a jej členských štátov vo všetkých smeroch,
  - zachovať mier a posilniť medzinárodnú bezpečnosť v súlade so zásadami charty OSN, ako aj zásadami helsinského Záverečného aktu a cieľmi Parížskej charty,
  - podporovať medzinárodnú spoluprácu,
  - rozvíjať a upevňovať demokraciu a právny štát a rešpektovať ľudské práva a základné slobody.
3. Únia sleduje tieto ciele:
  - zavádzaním systematickej spolupráce medzi členskými štátmi pri uskutočňovaní politiky podľa článku J.2,
  - postupnou realizáciou spoločných postupov podľa článku J.3 v oblastiach dôležitých spoločných záujmov členských štátov.
4. Členské štáty aktívne a bezpodmienečne podporujú zahraničnú a bezpečnostnú politiku únie v duchu lojálnosti a vzájomnej solidarity. Zdržia sa akejkolvek činnosti, ktorá je v rozpore so záujmami únie alebo ktorá by mohla znížiť účinnosť jej pôsobenia ako súdržnej sily v medzinárodných vzťahoch. Rada zabezpečí dodržiavanie týchto zásad.

Článok J.2

1. Členské štáty sa navzájom informujú a radia v rámci Rady o všetkých záležitostiach zahraničnej a bezpečnostnej politiky všeobecného záujmu, aby zabezpečili čo najefektívnejšie uplatňovanie spoločnej súhlasnej a zladenej činnosti.

2. Rada môže zaujať spoločnú pozíciu, kedykoľvek to uzná za potrebné.

Členské štáty zabezpečia, aby ich vnútroštátne politiky boli v súlade so spoločnou pozíciou.

Členské štáty koordinujú svoju činnosť v medzinárodných organizáciách a na medzinárodných konferenciách. Na týchto fórach zastávajú spoločnú pozíciu.

V medzinárodných organizáciách a na medzinárodných konferenciách, na ktorých sa nezúčastnia všetky členské štáty, zúčastnené štáty zastávajú spoločnú pozíciu.

Článok J.3

Postup prijímania jednotných akcií v oblasti zahraničnej a bezpečnostnej politiky je takýto:

1. Rada rozhodne na základe všeobecných smerov Európskej rady o tom, či by daná záležitosť mala byť predmetom jednotnej akcie.
- Vždy, keď Rada rozhoduje o zásadách jednotnej akcie, stanoví jej presný rozsah, všeobecné a osobitné ciele únie pri jej uskutočňovaní, prostriedky, postupy a podmienky realizácie, a ak je to potrebné, aj čas jej vykonania.
2. Pri uskutočňovaní jednotnej akcie Rada v každej etape jej uskutočňovania vymedzuje záležitosti, o ktorých sa rozhoduje kvalifikovanou väčšinou.
- Ak sa má Rada uznieť kvalifikovanou väčšinou v súlade s predchádzajúcim pododsekom, hlasy jej členov sa vážia podľa článku 148 odseku 2 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva a na prijatie aktov Rady sa vyžaduje najmenej 54 hlasov pri hlasovaní najmenej ôsmich členov.
3. Ak sa zmenia okolnosti tak, že podstatne ovplyvnia záležitosť, ktorá je predmetom spoločného postupu, Rada preskúma zásady a ciele tohto postupu a prijme potrebné rozhodnutia. Do rozhodnutí Rady sa spoločný postup zastavuje.
4. Jednotné akcie zaväzujú členské štáty pri zaujímaní pozícií a pri uskutočňovaní ich činností.
5. Každý zámer prijať vnútroštátne stanovisko alebo opatrenie v rámci jednotnej akcie sa oznámi s dostatočným časovým predstihom, aby sa v prípade potreby mohli v Rade uskutočniť predbežné porady. Povinnosť poskytovať predbežné informácie sa nevzťahuje na opatrenia, ktoré sú iba prevzatím rozhodnutia Rady do vnútroštátneho poriadku.
6. V prípadoch naliehavej potreby, vyplývajúcej zo zmeny situácie, a ak Rada nevydala rozhodnutie, môžu členské štáty prijať potrebné opatrenia so zreteľom na všeobecné ciele jednotnej akcie. Členské štáty o takýchto opatreniach musia okamžite informovať Radu.
7. Ak sa pri uskutočňovaní jednotnej akcie vyskytnú väčšie ťažkosti, členský štát o tom vyrozumie Radu, aby ich prerokovala a našla primerané riešenia. Tieto riešenia nesmú byť v rozpore s cieľmi jednotnej akcie ani znižovať jej účinnosť.

Článok J.4

1. Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika zahŕňa všetky otázky týkajúce sa bezpečnosti únie, vrátane postupného vymedzovania spoločnej obrannej politiky, ktorá by mohla viesť k spoločnej obrane.
2. Únia požiada Západoeurópsku úniu (ZEU), ktorá je nedeliteľnou súčasťou vývoja únie, aby vypracovala a uskutočňovala rozhodnutia a akcie únie, ktoré súvisia s obranou. Rada po dohode s orgánmi Západoeurópskej únie prijme potrebné praktické opatrenia.
3. Otázky súvisiace s obranou, ktoré sa uvádzajú v tomto článku, nepodliehajú postupom stanoveným v článku J.3.
4. Politika únie podľa tohto článku sa netýka zvláštnej bezpečnostnej a obrannej politiky určitých členských štátov a rešpektuje záväzky niektorých členských štátov v rámci Severoatlantickej zmluvy a je zlučiteľná so spoločnou bezpečnostnou a obrannou politikou stanovenou v jej rámci.
5. Ustanovenia tohto článku nebránia rozvoju užšej spolupráce medzi dvoma alebo viacerými členskými štátmi na bilaterálnej úrovni v rámci Západoeurópskej únie a Atlantickej aliancie za predpokladu, že takáto spolupráca nie je v rozpore a nesťažuje spoluprácu upravenú v tejto hlave.

6. So zreteľom na ciele tejto zmluvy a na rok 1998 v súvislosti s článkom XII Bruselskej zmluvy možno ustanovenia tohto článku zmeniť, ako je stanovené v článku N (2), a to na základe správy, ktorú Rada predloží Európskej rade v roku 1996 a ktorá obsahuje hodnotenie dosiahnutého pokroku a získaných skúseností.

Článok J.5

1. Predsedníctvo Rady zastupuje úniu v záležitostiach spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky.
2. Predsedníctvo Rady zodpovedá za uskutočňovanie spoločných opatrení; vo svojej pôsobnosti v medzinárodných organizáciách a na medzinárodných konferenciách vyjadruje zásadne postoj únie.
3. Predsedníctvu pri plnení úloh uvedených v odsekoch 1 a 2 pomáha v prípade potreby predchádzajúci alebo nasledujúci predsedajúci členský štát. Komisia je do týchto úloh plne zapojená.
4. Rešpektujúc článok J.2 ods. 3 a článok J.3 ods. 4, členské štáty zastúpené v medzinárodných organizáciách alebo na medzinárodných konferenciách informujú nezúčastnené členské štáty o všetkých záležitostiach spoločného záujmu. Členské štáty, ktoré sú zároveň členmi Bezpečnostnej rady OSN, zladujú svoj postup a plne informujú ostatné štáty. Členské štáty, ktoré sú stálymi členmi Bezpečnostnej rady, pri výkone svojich funkcií zastávajú postoje a záujmy únie, pričom nesú zodpovednosť vyplývajúcu z ustanovení Charty OSN.

Článok J.6

Diplomatické a konzulárne zastúpenie členských štátov a delegácií Komisie v tretích krajinách a na medzinárodných konferenciách a ich zástupcovia v medzinárodných organizáciách spolupracujú tak, aby zabezpečili dodržiavanie a uskutočnenie spoločných postojov a spoločných akcií prijatých Radou. Prehľbujú spoluprácu výmenou informácií, vypracovaním spoločných hodnotení a prispievaním k plneniu ustanovení uvedených v článku 8c Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva.

Článok J.7

Predsedníctvo sa radí s Európskym parlamentom o hlavných aspektoch a základných možnostiach spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky a zabezpečí, aby sa v plnej miere zohľadnili názory Európskeho parlamentu. Predsedníctvo Rady a Komisia pravidelne informujú Európsky parlament o vývoji zahraničnej a bezpečnostnej politiky únie. Európsky parlament môže klásť otázky Rade alebo jej dávať odporúčania. Každoročne usporiada rokovanie o pokroku v spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politike.

Článok J.8

1. Európsky parlament vymedzí princípy a všeobecné smery zahraničnej a bezpečnostnej politiky.
2. Rada prijíma rozhodnutia potrebné na vymedzenie a plnenie spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky na základe všeobecných smerov prijatých Európskou radou. Zabezpečí jednotnosť, súdržnosť a účinnosť činností únie. Rada sa uznáva jednomyselne s výnimkou procesných otázok a v prípade uvedenom v článku J.3 ods. 2.
3. Každý členský štát alebo Komisia môžu Rade predkladať otázky a návrhy týkajúce sa spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky.
4. V prípadoch vyžadujúcich rýchle rozhodnutie zvolá predsedníctvo Rady z vlastného podnetu alebo na žiadosť Komisie alebo členského štátu mimoriadne zasadnutie Rady do štyridsiatich ôsmich hodín a vo veľmi naliehavých prípadoch aj v kratšom čase.

5. Bez toho, aby bol dotknutý článok 151 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, monitoruje Politický výbor, ktorý sa skladá z politických riaditeľov, medzinárodnú situáciu v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje spoločná zahraničná a bezpečnostná politika, a prispieva k definovaniu politík podávaním stanovísk Rade na žiadosť Rady alebo z vlastného podnetu. Sleduje taktiež uskutočňovanie dohodnutých politík bez toho, aby bola dotknutá zodpovednosť predsedajúceho štátu a Komisie.

Článok J.9

Komisia sa plne zapája do práce v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky.

Článok J.10

Konferencia zvolaná v súvislosti s každou zmenou bezpečnostných ustanovení podľa článku J.4 preskúma aj to, či nie je potrebné uskutočniť ďalšie zmeny v ustanoveniach týkajúcich sa spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky.

Článok J.11

1. Ustanovenia článkov 137, 138, 139 až 142, 146, 147, 150 až 153, 157 až 163 a 217 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva sa vzťahujú na ustanovenia týkajúce sa oblastí uvedených v tejto hlave.

2. Správne výdavky, ktoré orgánom vzniknú z ustanovení týkajúcich sa oblastí uvedených v tejto hlave, idú na ťarchu rozpočtu Európskych spoločenstiev.

Rada môže:

- buď jednomyseľne rozhodnúť, že prevádzkové výdavky, ktoré vznikli pri uskutočňovaní týchto ustanovení, sa zahrnú do rozpočtu Európskych spoločenstiev; v tom prípade sa uplatní rozpočtový postup stanovený v Zmluve o založení Európskeho spoločenstva,
- alebo určiť, že tieto výdavky nesú členské štáty v prípadoch, kde to je vhodné, podľa kľúča stanoveného neskôr.

HLAVA VI

USTANOVENIA O SPOLUPRÁCI V OBLASTI SPRAVODLIVOSTI A VNÚTORNÝCH ZÁLEŽITOSTÍ

Článok K

Spolupráca v oblasti spravodlivosti a vnútorných záležitostí sa riadi nasledujúcimi ustanoveniami.

Článok K.1

So zámerom dosiahnuť ciele únie, najmä voľný pohyb osôb, a pri rešpektovaní právomoci Európskeho spoločenstva pokladajú členské štáty za veci spoločného záujmu tieto oblasti:

1. azylovú politiku;
2. pravidlá upravujúce prekračovanie vonkajších hraníc členských štátov a vykonávanie kontroly na týchto hraniciach;
3. prísťahovaleckú politiku týkajúcu sa štátnych príslušníkov tretích krajín, a to:
  - a) podmienky vstupu štátnych príslušníkov tretích krajín na územie členských štátov a ich pohybu na tomto území,
  - b) podmienky pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na území členských štátov vrátane spájania rodín a možnosti zamestnania,

- c) boj proti nelegálnemu prisťahovalectvu, pobytu a práci štátnych príslušníkov tretích krajín na území členských štátov;
4. boj proti drogovým závislostiam, ak sa nezahŕňa pod ustanovenia odsekov 7 až 9;
5. boj proti podvodom v medzinárodnom rozsahu, ak sa nezahŕňa pod ustanovenia odsekov 7 až 9;
6. súdnu spoluprácu v občianskych veciach;
7. súdnu spoluprácu v trestných veciach;
8. colnú spoluprácu;
9. policajnú spoluprácu na účely boja proti terorizmu, nezákonnému obchodovaniu s drogami a ďalším závažným formám medzinárodného zločinu a v prípade potreby aj určité aspekty colnej spolupráce v súvislosti s organizáciou systému únie v oblasti výmeny informácií v rámci Európskeho policajného úradu (Europolu).

Článok K.2

1. Záležitosti uvedené v článku K. 1 musia byť riešené v súlade s Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd zo 4. novembra 1950 a Dohovorom o postavení utečencov z 28. júla 1951 a so zreteľom na ochranu poskytovanú členskými štátmi osobám prenasledovaným z politických dôvodov.
2. Táto hlava sa netýka výkonu zodpovednosti členských štátov za dodržiavanie verejného poriadku a ochrany vnútornej bezpečnosti.

Článok K.3

1. V oblastiach uvedených v článku K. 1 sa členské štáty navzájom informujú a radia s cieľom koordinovať svoje činnosti. S týmto zámerom nadväzujú spoluprácu medzi príslušnými úradmi štátnej správy.
2. Rada môže:
  - v oblastiach uvedených v článku K. 1 ods. 1 až ods. 6 a z podnetu ktoréhokoľvek členského štátu alebo Komisie;
  - v oblastiach uvedených v článku K. 1 ods. 7 až ods. 9 a z podnetu ktoréhokoľvek členského štátu:
    - a) zaujímať spoločnú pozíciu a vhodnou formou a postupom podporovať akúkoľvek spoluprácu prispievajúcu k uskutočňovaniu cieľov únie,
    - b) prijať spoločný postup za predpokladu, že vzhľadom na rozsah a účinky zamýšľaného spoločného postupu sa ciele únie realizujú lepšie ako postupom jednotlivých štátov; Rada môže rozhodnúť, že opatrenia na uskutočnenie spoločného postupu sa prijímú kvalifikovanou väčšinou,
    - c) rešpektujúc článok 220 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, vypracovať dohovory, ktoré odporučí členským štátom na prijatie v súlade s ich ústavnými predpismi.

Ak tieto dohovory nestanovia inak, opatrenia na ich uskutočnenie prijme Rada dvojtretinovou väčšinou Vysokých zmluvných strán.

Tieto dohovory môžu stanoviť Súdny dvor právomoc interpretovať ich ustanovenia a rozhodovať o všetkých sporoch týkajúcich sa ich uplatnenia za podmienok stanovených v týchto dohovoroch.

Článok K.4

1. Zriaďuje sa Koordinačný výbor zložený z vysokých úradníkov. Úlohou výboru okrem koordinačnej funkcie je:
  - podávať stanoviská Rade na jej žiadosť alebo z vlastného podnetu,

- prispievať k príprave rokovaní Rady v oblastiach uvedených v článku K. 1 a za podmienok stanovených v článku 100d Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, ako aj v oblastiach uvedených v článku 100c tejto zmluvy, a to pri rešpektovaní článku 151 Zmluvy o Európskom spoločenstve.

2. Komisia sa plne zapája do práce v oblastiach uvedených v tejto hlave.

3. Rada sa uznáva jednomyselne s výnimkou procesných záležitostí a prípadov, keď článok K.3 výslovne stanovuje iné pravidlá hlasovania.

Ak sa má Rada uznieť kvalifikovanou väčšinou v súlade s predchádzajúcim pododsekom, hlasy jej členov sa vážia podľa článku 148 ods. 2 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva a na prijatie aktov Rady sa vyžaduje najmenej 54 hlasov pri hlasovaní najmenej ôsmich členov.

Článok K.5

V rámci medzinárodných organizácií a na medzinárodných konferenciách, na ktorých sa členské štáty zúčastnia, zastávajú spoločné pozície prijaté podľa ustanovení tejto hlavy.

Článok K.6

Predsedníctvo Rady a predseda Komisie pravidelne informujú Európsky parlament o rokovaníach v oblastiach zahrnutých do tejto hlavy.

Predsedníctvo Rady sa poradí s Európskym parlamentom o hlavných aspektoch činnosti v oblastiach uvedených v tejto hlave a zabezpečí, aby sa náležite prihliadalo na názory Európskeho parlamentu.

Európsky parlament môže klásť otázky Rade alebo jej dávať odporúčania. Každoročne uskutoční rokovanie o pokroku dosiahnutom v oblastiach uvedených v tejto hlave.

Článok K.7

Ustanovenia tejto hlavy nebránia nadviazaniu alebo rozvíjaniu užšej spolupráce medzi dvoma alebo viacerými členskými štátmi za predpokladu, že táto spolupráca nie je v rozpore alebo nesťažuje spoluprácu uvedenú v tejto hlave.

Článok K.8

1. Ustanovenia článkov 137, 138, 139 až 142, 146, 147, 150 až 153, 157 až 163 a 217 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva sa vzťahujú na ustanovenia týkajúce sa oblastí uvedených v tejto hlave.

2. Správne výdavky, ktoré orgánom vzniknú z ustanovení týkajúcich sa oblastí uvedených v tejto hlave, idú na ťarchu rozpočtu Európskych spoločenstiev.

Rada ďalej môže:

- buď jednomyselne rozhodnúť, že prevádzkové výdavky, ktoré vznikli pri uskutočňovaní týchto ustanovení, sa zahrnú do rozpočtu Európskych spoločenstiev; v tom prípade sa uplatní rozpočtový postup stanovený v Zmluve o založení Európskeho spoločenstva,
- alebo určiť, že tieto výdavky nesú členské štáty v prípadoch, kde to je vhodné podľa kľúča, o ktorom sa rozhodne.

Článok K.9

Rada na základe podnetu Komisie alebo členského štátu môže jednomyseľne rozhodnúť, že pri činnosti v oblastiach uvedených v článku K.1 odseku 16 sa uplatní článok 100c Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, a zároveň určiť príslušné pravidlá hlasovania. Odporučí členským štátom prijať toto rozhodnutie v súlade s ich ústavnými predpismi.

HLAVA VII

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok L

Ustanovenia Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva uhlia a ocele a Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu týkajúce sa právomoci Súdneho dvora Európskych spoločenstiev a výkonu týchto právomocí sa vzťahujú len na tieto ustanovenia tejto zmluvy:

- a) ustanovenia, ktorými sa mení Zmluva o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva so zreteľom na založenie Európskeho spoločenstva, Zmluva o založení Európskeho spoločenstva uhlia a ocele a Zmluva o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu;
- b) tretí pododsek článku K.3 ods. 2 písm. c);
- c) články L až S.

Článok M

S výhradou ustanovení pozmeňujúcich Zmluvu o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva s cieľom založiť Európske spoločenstvo, Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva uhlia a ocele a Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu a týchto záverečných ustanovení nič v tejto zmluve nemá vplyv na Zmluvu o založení Európskych spoločenstiev ani na ďalšie zmluvy a akty, ktoré tieto zmluvy menia a dopĺňajú.

Článok N

1. Vláda ktoréhokoľvek členského štátu alebo Komisia môžu predkladať Rade návrhy na zmeny zmlúv, na základe ktorých je založená únia.

Pokiaľ sa Rada po porade s Európskym parlamentom, prípadne s Komisiou vysloví za zvolanie konferencie zástupcov vlád členských štátov, konferenciu zvolá predseda Rady s cieľom určiť vzájomnou dohodou zmeny k týmto zmluvám. V prípade inštitucionálnych zmien v menovej oblasti sa uskutočnia porady aj s Európskou centrálnou bankou.

Zmeny nadobudnú platnosť po ich ratifikácii všetkými členskými krajinami v súlade s ich príslušnými ústavnými predpismi.

2. V roku 1996 bude zvolaná konferencia predstaviteľov vlád členských štátov na preskúmanie tých ustanovení tejto zmluvy, pri ktorých sa predpokladá revízia v súlade s cieľmi vymedzenými v článkoch A a B.

Článok O

O členstvo v únii môže požiadať každý európsky štát. Žiadosti sa adresujú Rade, ktorá sa uznáva jednomyseľne po porade s Komisiou a so súhlasom Európskeho parlamentu, dosiahnutým absolútnou väčšinou všetkých jeho poslancov.

Podmienky prijatia a úpravy zmlúv, na ktorých je založená únia a ktoré prijatie vyvolá, sú predmetom dohody medzi členskými štátmi a štátom žiadajúcim o prijatie. Táto dohoda sa predloží na ratifikáciu všetkým zmluvným štátom v súlade s ich príslušnými ústavnými predpismi.

Článok P

1. Týmto sa rušia články 2 až 7 a 10 až 19 Zmluvy o vytvorení spoločnej Rady a spoločnej Komisie Európskych spoločenstiev, podpísanej v Bruseli 8. apríla 1965.
2. Týmto sa rušia články 2, 3 ods. 2 a hlava III Jednotného európskeho aktu, podpísaného v Luxemburgu 17. februára 1986 a v Haagu 28. februára 1986.

Článok Q

Táto zmluva je uzatvorená na neobmedzený čas.

Článok R

Vysoké zmluvné strany ratifikujú túto zmluvu v súlade s ich ústavnými predpismi. Ratifikačné listiny sa uložia u vlády Talianskej republiky.

Táto zmluva nadobudne platnosť 1. januára 1993 za predpokladu, že všetky ratifikačné listiny boli uložené, alebo ak sa tak nestane, prvý deň mesiaca nasledujúceho po tom, čo posledný signatársky štát vykoná tento úkon na uloženie ratifikačných listín.

Článok S

Táto zmluva, vyhotovená v jedinom origináli v dánskom, holandskom, anglickom, francúzskom, nemeckom, gréckom, írskom, talianskom, portugalskom a španielskom jazyku, pričom znenia v každom z uvedených jazykov sú rovnako autentické, sa uloží v archívoch vlády Talianskej republiky, ktorá doručí overenú kópiu každej vláde ostatných signatárskych štátov.

V Maastrichte siedmeho februára tisíc deväťsto deväťdesiatdva

Pour Sa Majesté le Roi des Belges

Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen

Mark EYSKENS

Philippe MAYSTADT

For Hendes Majestæt Danmarks Dronning

Uffe ELLEMANN-JENSEN

Anders FOGH RASMUSSEN

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland

Hans-Dietrich GENSCHER

Theodor WAIGEL

Gia ton Proedro tis Ellinikis Dimokratias

Antonios SAMARAS

Efthymios CHRISTODOULOU

Por Su Majestad el Rey de España
Francisco FERNINDEZ ORDONEZ
Carlos SOLCHAGA CATALIN

Pour le Président de la République française
Roland DUMAS
Pierre BÉRÉGOVOY

Thar ceann Uachtarán na hEireann
For the President of Ireland
Gerard COLLINS
Bertie AHERN

Per il Presidente della Repubblica italiana
Gianni DE MICHELIS
Guido CARLI

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg
Jacques F. POOS
Jean-Claude JUNCKER

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden
Hans VAN DEN BROEK
Willem KOK

Pelo Presidente da República Portuguesa
Joáo de DEUS PINHEIRO
Jorge BRAGA DE MACEDO

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
Douglas HURD
Francis MAUDE

PROTOKOLY

PROTOKOL

o nadobudnutí nehnuteľného majetku v Dánsku

VYSOKÉ ZMLUVNÉ STRANY,

ŽELAJÚC si urovanenie určitých osobitných problémov týkajúcich sa Dánska,

DOHODLI sa na týchto ustanoveniach, ktoré budú tvoriť prílohu k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva:

Bez ohľadu na ustanovenie tejto zmluvy si Dánsko môže zachovať existujúce právne predpisy o nadobúdaní druhého bydliska.

PROTOKOL

k článku 119 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva

VYSOKÉ ZMLUVNÉ STRANY,

DOHODLI SA na nasledujúcom ustanovení, ktoré sa pripojí k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva.

Na účely článku 119 tejto zmluvy sa dávky v systéme zamestnaneckého sociálneho zabezpečenia nepokladajú za odmenu, ak sa týkajú obdobia zamestnania pred 17. májom 1990, s výnimkou prípadov pracovníkov alebo oprávnených rodinných príslušníkov, ktorí pred týmto dátumom podali súdnu žalobu alebo začali podobné konanie podľa uplatniteľného vnútroštátneho práva.

PROTOKOL

o Štatúte Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky

VYSOKÉ ZMLUVNÉ STRANY,

ŽELAJÚC si prijať Štatút Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky, ako ustanovuje článok 4a Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva,

DOHODLI sa na týchto ustanoveniach, ktoré sa pripoja k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva:

KAPITOLA 1

USTANOVENIE ESCB

Článok 1

Európsky systém centrálnych bánk

1.1. Európsky systém centrálnych bánk (ESCB) a Európska centrálna banka (ECB) sa ustanovujú v súlade s článkom 4a tejto zmluvy, plnia svoje úlohy a vykonávajú činnosť podľa ustanovení tejto zmluvy a tohto štatútu.

1.2. Podľa článku 106 odseku 1 tejto zmluvy sa ESCB skladá z ECB a z centrálnych bánk členských štátov („národných centrálnych bánk“). Centrálnou bankou Luxemburska je Luxemburský menový inštitút.

KAPITOLA II

CIELE A ÚLOHY ESCB

Článok 2

Ciele

Podľa článku 105 odseku 1 tejto zmluvy primárnym cieľom ESCB je udržiavať cenovú stabilitu. Pri rešpektovaní cieľa cenovej stability ESCB podporuje všeobecné hospodárske politiky v spoločenstve so zámerom prispieť k dosiahnutiu cieľov spoločenstva stanovených v článku 2 tejto zmluvy. ESCB koná v súlade s princípmi otvoreného trhového hospodárstva s voľnou súťažou na podporu účinného rozdeľovania zdrojov v súlade so zásadami stanovenými v článku 3a tejto zmluvy.

Článok 3

Úlohy

3.1. Podľa článku 105 odseku 2 tejto zmluvy základné úlohy ESCB sú:

- definovať a uskutočňovať menovú politiku spoločenstva;
- vykonávať devízové operácie v súlade s ustanoveniami článku 109 tejto zmluvy;
- viesť a riadiť úradné devízové rezervy členských štátov;
- podporovať hladký priebeh operácií platobných systémov.

3.2. V súlade s článkom 105 odsekom 3 tejto zmluvy sa tretia zarážka článku 3.1. netýka hotovostných devízových aktív, ktoré vedú a sú pod správou vlád členských štátov.

3.3. V súlade s článkom 105 odsekom 5 tejto zmluvy prispieva ESCB k hladkému uskutočňovaniu politík prijatých príslušnými úradmi, ktoré sa týkajú kontrolného dohľadu nad úverovými inštitúciami a stability finančného systému.

Článok 4

Poradné funkcie

V súlade s článkom 105 odsekom 4 tejto zmluvy:

- a) porady s ECB sa vedú:
- pri všetkých návrhoch aktov spoločenstva v oblasti jej pôsobnosti;
  - uskutočňujú vnútroštátne orgány pri návrhoch právnych predpisov v oblasti jej pôsobnosti, avšak v medziach a za podmienok stanovených Radou v súlade s postupom podľa článku 42;
- b) ECB môže predkladať stanoviská príslušným orgánom spoločenstva alebo vnútroštátnym orgánom v záležitostiach z oblastí svojej pôsobnosti.

Článok 5

Zhromažďovanie štatistických údajov

5.1. Na zabezpečenie úloh ESCB zhromažďuje ECB za pomoci národných centrálnych bánk potrebné informácie od príslušných vnútroštátnych orgánov alebo priamo od hospodárskych subjektov. Na tento účel spolupracuje s orgánmi spoločenstva, s príslušnými úradmi členských štátov alebo tretích krajín a s medzinárodnými organizáciami.

- 5.2. Úlohy vymedzené v článku 5.1 uskutočňujú v primeranom rozsahu najmä národné centrálné banky.
- 5.3. Ak je to potrebné, ECB prispieva k zblížovaniu pravidiel a praktík, ktorými sa riadi zhromažďovanie, usporiadanie a rozširovanie štatistických údajov v oblasti jej pôsobnosti.
- 5.4. V súlade s postupom stanoveným v článku 42 Rada vymedzí, ktoré fyzické a právnické osoby sú povinné podávať informácie, ako aj pravidlá na ich utajenie a príslušné donucovacie pravidlá.

Článok 6

Medzinárodná spolupráca

- 6.1. O zastupovaní ESCB v oblasti medzinárodnej spolupráce týkajúcej sa úloh, ktorými je poverená ESCB, rozhodne ECB.
- 6.2. ECB a s jej súhlasom aj národné centrálné banky sa môžu zúčastniť na činnosti medzinárodných peňažných inštitúcií.
- 6.3. Články 6.1. a 6.2. rešpektujú článok 109 odsek 4 tejto zmluvy.

KAPITOLA III

ORGANIZÁCIA ESCB

Článok 7

Nezávislosť

V súlade s článkom 107 tejto zmluvy pri výkone svojich povinností a úloh zverených im touto zmluvou ECB, národné centrálné banky ani žiaden člen ich rozhodovacích orgánov nesmú žiadať ani prijímať pokyny od orgánov spoločenstva, od vlády členského štátu ani od iného orgánu. Orgány spoločenstva a vlády členských štátov sa zaväzujú rešpektovať túto zásadu a neovplyvňovať členov orgánov ESCB s rozhodovacími právomocami ani národné centrálné banky pri plnení ich úloh.

Článok 8

Všeobecné zásady

ESCB riadia orgány ECB s rozhodujúcimi právomocami.

Článok 9

Európska centrálna banka

- 9.1. ECB, ktorá má podľa článku 106 odseku 2 tejto zmluvy právnu subjektivitu, má v každom členskom štáte čo najširšiu právnu spôsobilosť, akú ich právo priznáva právnickým osobám; ECB môže najmä nadobúdať nehnuteľný a hnutel'ný majetok a byť účastníkom súdneho konania.
- 9.2. ECB zabezpečuje, aby sa úlohy zverené ESCB podľa článku 105 odsekov 2, 3 a 5 tejto zmluvy plnili buď vlastnou činnosťou podľa tohto štatútu, alebo prostredníctvom národných centrálnych bánk podľa článku 12.1 a článku 14.
- 9.3. Podľa článku 106 odseku 3 tejto zmluvy orgánmi ECB s rozhodovacími právomocami sú Rada guvernérov ECB a Výkonná rada.

Článok 10

Rada guvernérov ECB

- 10.1. V súlade s článkom 109a odsekom 1 tejto zmluvy Radu guvernérov ECB tvoria členovia Výkonnej rady ECB a guvernéri národných centrálnych bánk.
- 10.2. V zmysle článku 10.3 právo hlasovať majú len prítomní členovia Rady guvernérov ECB. Odlišne od tohto pravidla môže rokovací poriadok uvedený v článku 12.3. stanoviť, že členovia Rady guvernérov ECB môžu hlasovať prostredníctvom telefónu so zapojením viacerých účastníkov na linke (telefonická konferencia). Rokovací poriadok môže tiež stanoviť, že člen Rady guvernérov ECB, ktorý sa nemôže zúčastniť na hlasovaní dlhší čas, môže za seba vymenovať náhradníka.
- V zmysle článkov 10.3 a 11.3 má každý člen Rady guvernérov ECB jeden hlas. Ak tento štatút nestanoví inak, Rada guvernérov ECB rozhoduje jednoduchou väčšinou hlasov. Pri rovnosti hlasov rozhoduje hlas prezidenta.
- Rada guvernérov ECB je uznášaniaschopná, ak sú prítomné dve tretiny členov. Ak nie je uznášaniaschopná, prezident môže zvolať mimoriadne zasadnutie, na ktorom možno prijať rozhodnutia bez ohľadu na kvórum.
- 10.3. Pri rozhodovaní podľa článkov 28, 29, 30, 32, 33 a 51 sa hlasy v Rade guvernérov ECB vážia podľa podielu národných centrálnych bánk na upísanom kapitáli ECB. Hlasy členov Výkonnej rady majú nulovú váhu. Rozhodnutie vyžadujúce kvalifikovanú väčšinu je prijaté, ak súhlasné odovzdané hlasy predstavujú aspoň dve tretiny upísaného kapitálu a aspoň polovicu podielnikov. Ak niektorý z guvernérov nemôže byť prítomný, môže si určiť náhradníka, ktorý odovzdá jeho vážený hlas.
- 10.4. Rokovania na zasadnutiach sú dôverné. Rada guvernérov ECB môže rozhodnúť o zverejnení výsledku svojho rokovania.
- 10.5. Rada guvernérov ECB zasadá minimálne desaťkrát do roka.

Článok 11

Výkonná rada

- 11.1. V súlade s článkom 109a odsekom 2 písmenom a) tejto zmluvy sa Výkonná rada skladá z prezidenta, viceprezidenta a štyroch ďalších členov.
- Členovia plnia svoje povinnosti v rámci plného úväzku. Člen nesmie vykonávať iné zárobkové ani nezárobkové povolanie, ak mu Rada guvernérov ECB neudelí mimoriadnu výnimku.
- 11.2. V súlade s článkom 109a odsekom 2 písmenom a) tejto zmluvy prezident, viceprezident a ostatní členovia Výkonnej rady sú menovaní vzájomnou dohodou vlád členských štátov na odporúčanie Rady a po porade s Európskym parlamentom a Radou guvernérov ECB spomedzi osobností uznávaných a skúsených v menovej a bankovej problematike.
- Ich funkčné obdobie je osemročné a nemožno ich menovať znova.
- Členmi Výkonnej rady môžu byť len štátni príslušníci členských štátov.
- 11.3. Podmienky zamestnania členov Výkonnej rady, najmä ich plat, dôchodky a iné dávky sociálneho zabezpečenia, sú predmetom zmlúv a stanoví ich Rada guvernérov ECB na návrh výboru skladajúceho sa z troch členov, ktorých menuje Rada guvernérov ECB, a z troch členov vymenovaných Radou. Členovia Výkonnej rady nemajú právo hlasovať o záležitostiach uvedených v tomto odseku.

- 11.4. Ak člen Výkonnej rady neplní podmienky požadované na výkon svojej funkcie alebo ak sa dopustil závažného pochybenia, môže ho Súdny dvor na žiadosť Rady guvernérov alebo Výkonnej rady odvolať.
- 11.5. Každý prítomný člen Výkonnej rady má právo hlasovať a na tento účel má jeden hlas. Ak sa nestanoví inak, Výkonná rada rozhoduje jednoduchou väčšinou odovzdaných hlasov. Pri rovnosti hlasov rozhoduje hlas prezidenta. Pravidlá o hlasovaní presne vymedzí rokovací poriadok uvedený v článku 12.3.
- 11.6. Výkonná rada je zodpovedná za bežný chod ECB.
- 11.7. Uvoľnené miesto vo Výkonnej rade sa doplní menovaním nového člena podľa článku 11.2.

Článok 12

Povinnosti orgánov s rozhodovacími právomocami

12.1. Rada guvernérov ECB stanoví hlavné zámery a prijme rozhodnutia na zabezpečenie úloh, ktorými je ESCB poverená touto zmluvou a štatútom. Rada guvernérov ECB formuluje menovú politiku spoločenstva vrátane vhodných rozhodnutí týkajúcich sa stredne dlhých menových cieľov, kľúčových úrokových sadzieb a vytvárania menových rezerv ESCB a stanoví potrebné hlavné smery na ich vykonávanie.

Výkonná rada uskutočňuje menovú politiku v súlade s hlavnými zámermi stanovenými Radou guvernérov ECB. Pritom Výkonná rada vydá potrebné pokyny národným centrálnym bankám. Okrem toho Výkonnej rade možno udeliť určité právomoci aj rozhodnutím Rady guvernérov ECB.

Za predpokladu, že je to možné a primerané pri rešpektovaní tohto článku, ECB sa obracia na národné centrálné banky, aby uskutočnili operácie, ktoré sú súčasťou úloh ESCB.

- 12.2. Výkonná rada zodpovedá za prípravu zasadnutia Rady guvernérov ECB.
- 12.3. Rada guvernérov ECB prijme rokovací poriadok, ktorý určí vnútornú organizáciu ECB a jej orgánov s rozhodovacími právomocami.
- 12.4. Rada guvernérov ECB vykonáva poradné funkcie uvedené v článku 4.
- 12.5. Rada guvernérov ECB prijíma rozhodnutia uvedené v článku 6.

Článok 13

Prezident

- 13.1. Prezident alebo v jeho neprítomnosti viceprezident predsedá Rade guvernérov a Výkonnej rade ECB.
- 13.2. Pri rešpektovaní článku 39 zastupuje ECB navonok prezident alebo ním menovaný zástupca.

Článok 14

Národné centrálné banky

14.1. V súlade s článkom 108 tejto zmluvy každý členský štát zabezpečí najneskôr do ustanovenia ESCB, aby jeho vnútroštátne právne predpisy vrátane štatútu jeho národnej centrálnej banky boli zlučiteľné s touto zmluvou a s týmto štatútom.

14.2. Štatúty národných centrálnych bánk najmä stanovujú, že funkčné obdobie guvernéra národnej centrálnej banky je minimálne päť rokov.

Guvernéra možno z funkcie uvoľniť, len ak už nespĺňa podmienky požadované na výkon tejto funkcie alebo ak sa dopustil závažného pochybenia. Z dôvodu porušenia tejto zmluvy alebo vykonávacieho predpisu s ňou súvisiaceho môže príslušný guvernér alebo Rada guvernérov požiadať o rozhodnutie Súdny dvor. Také konanie sa musí začať do dvoch mesiacov od zverejnenia rozhodnutia alebo od jeho oznámenia žalobcovi, prípadne, ak sa tak nestalo, odo dňa, keď sa o tomto rozhodnutí žalobca dozvedel.

14.3. Národné centrálné banky sú neoddeliteľnou súčasťou ESCB a konajú v súlade s hlavnými zámermi a pokynmi ECB. Rada guvernérov podnikne potrebné kroky na zabezpečenie plnenia hlavných zámerov a pokynov ECB a vyžaduje, aby sa jej poskytovali všetky potrebné informácie.

14.4. Národné centrálné banky môžu vykonávať aj iné funkcie než tie, ktoré sú uvedené v tomto štatúte, za predpokladu, že Rada guvernérov dvojtretinovou väčšinou odovzdaných hlasov nerozhodne, že ide o zasahovanie do cieľov a úloh ESCB. Také funkcie vykonávajú národné centrálné banky na vlastnú zodpovednosť a nepokladajú sa za súčasť funkcií ESCB.

Článok 15

Záväzné podávanie správ

15.1. ECB vypracúva a zverejňuje správy o činnosti ESCB minimálne štvrťročne.

15.2. Konsolidovaná účtovná uzávierka ESCB sa zverejňuje každý týždeň.

15.3. V súlade s článkom 109b odsekom 3 tejto zmluvy ECB podáva výročné správy o činnosti ESCB a o menovej politike za predchádzajúci a bežný rok Rade, Komisii a Európskemu parlamentu a taktiež Európskej rade.

15.4. Správy a závierky uvedené v tomto článku sa záujemcom poskytujú zdarma.

Článok 16

Bankovky

V súlade s článkom 105a odsekom 1 tejto zmluvy Rada guvernérov ECB má výlučné právo povoliť vydávanie bankoviek v spoločenstve. Takéto bankovky môžu vydávať ECB a národné centrálné banky. Bankovky vydané ECB a národnými centrálnymi bankami sú jedinými bankovkami, ktoré majú v spoločenstve postavenie zákonného platidla.

ECB, ak je to možné, rešpektuje existujúce zvyklosti vydávania a dizajnu bankoviek.

KAPITOLA IV

MENOVÉ FUNKCIE A OPERÁCIE ESCB

Článok 17

Účty vedené v ECB a v národných centrálnych bankách

Na vykonávanie svojich operácií ECB a národné centrálné banky môžu otvárať účty úverovým inštitúciám, verejnoprávnym inštitúciám a iným účastníkom trhu a ako záruky prijímať majetkové hodnoty vrátane zaknihovaných cenných papierov.

Článok 18

Operácie na voľnom trhu a úverové operácie

18.1. Na dosiahnutie cieľov a úloh ESCB môžu ECB a národné centrálné banky:

- obchodovať na finančných trhoch s pohľadávkami, obchodovateľnými cennými papiermi a drahými kovmi v rámci priamych voľných alebo termínovaných nákupov a predajov alebo dohodou o spätnej kúpe, uskutočňovať výpožičné alebo pôžičkové obchody, a to v menách spoločenstva alebo v menách tretích štátov,
- uskutočňovať úverové operácie s úverovými inštitúciami a inými účastníkmi trhu, pričom sa požičiavanie zabezpečuje na základe dostatočnej bankovej záruky.

18.2. ECB stanoví všeobecné zásady operácií na voľnom trhu a úverových operácií, ktoré uskutočňuje sama alebo národné centrálné banky, vrátane zásad oznamovania podmienok, na základe ktorých sú pripravené uzatvárať takéto operácie.

Článok 19

Minimálne rezervy

19.1. V zmysle článku 2 ECB môže od úverových inštitúcií zriadených v členských štátoch vyžadovať, aby v súlade s cieľmi menovej politiky na účtoch v ECB a v národných centrálnych bankách udržiavali minimálne rezervy. Nariadenia týkajúce sa výpočtu a určenia požadovaných minimálnych rezerv môže vydať Rada guvernérov ECB. Ak sa nedodržiavajú, Rada guvernérov ECB je oprávnená uložiť úroky z omeškania a uložiť aj iné sankcie s porovnateľným účinkom.

19.2. Na uplatnenie tohto článku Rada v súlade s postupom podľa článku 42 stanoví základ pre minimálne rezervy a najvyšší prípustný pomer medzi týmito rezervami, ako aj primerané sankcie pre prípad, že sa nedodržia.

Článok 20

Iné nástroje menovej kontroly

Rada guvernérov ECB môže dvojtretinovou väčšinou odovzdaných hlasov rozhodnúť o použití iných operatívnych nástrojov menovej kontroly, ktoré pokladá za vhodné, pričom rešpektuje článok 2.

Ak tieto nástroje vytvárajú záväzky pre tretie strany, Rada postupom podľa článku 42 stanoví rozsah týchto nástrojov.

Článok 21

Operácie s verejnoprávnymi inštitúciami

21.1. Podľa článku 104 tejto zmluvy je prečerpanie účtu alebo získanie úveru akéhokoľvek iného druhu v ECB alebo v národných centrálnych bankách orgánmi spoločenstva, ústrednými vládami, inými úradmi štátnej, regionálnej a miestnej správy, inými orgánmi, podnikmi spravovanými verejným právom členských štátov zakázané, rovnako ako je zakázané priame odkúpenie ich pohľadávok a dlhov Európskou centrálnou bankou a národnými centrálnymi bankami.

21.2. ECB a národné centrálné banky môžu pre subjekty uvedené v článku 21.1. pôsobiť ako finanční zástupcovia.

21.3. Ustanovenia tohto článku sa nevzťahujú na úverové inštitúcie vo verejnom vlastníctve, s ktorými národné centrálné banky a ECB v oblasti ponuky finančných rezerv centrálnymi bankami zaobchádzajú ako so súkromnými úverovými inštitúciami.

Článok 22

Zúčtovacie a platobné systémy

ECB a národné centrálné banky môžu poskytnúť zariadenie a ECB môže vydávať nariadenia na zabezpečenie účinnosti a spoľahlivosti zúčtovacích a platobných systémov v rámci spoločenstva a voči iným krajinám.

Článok 23

Externé operácie

ECB a centrálné národné banky môžu:

- naviazať vzťahy s centrálnymi bankami a s finančnými inštitúciami v iných krajinách, a ak je to vhodné, aj s medzinárodnými organizáciami;
- získavať a predávať voľné a terminované devízové aktíva všetkých druhov a drahé kovy; termín „devízové aktíva“ zahŕňa cenné papiere a všetky ostatné aktíva v ktorejkoľvek mene alebo zúčtovacej jednotke v akejkoľvek forme;
- viesť a riadiť aktíva uvedené v tomto článku;
- uskutočňovať s tretími krajinami a s medzinárodnými organizáciami bankové operácie všetkých druhov vrátane pôžičkových a výpožičných operácií.

Článok 24

Iné operácie

ECB a národné centrálné banky okrem operácií vyplývajúcich z ich úloh môžu uskutočniť transakcie pre potreby svojej prevádzky alebo zamestnancov.

KAPITOLA 5

DOHĽAD

Článok 25

Dohľad

25.1. ECB môže poskytovať rady a konzultácie Rade, Komisii a príslušným úradom členských štátov týkajúce sa rozsahu platnosti a plnenia právnych predpisov spoločenstva o dohľade nad úverovými inštitúciami a stabilite finančného systému.

25.2. V súlade s rozhodnutím Rady podľa článku 105 odseku 6 tejto zmluvy môže ECB plniť zvláštne úlohy týkajúce sa politiky dohľadu nad úverovými a ďalšími finančnými inštitúciami, s výnimkou poisťovacích podnikov.

KAPITOLA VI

FINANČNÉ USTANOVENIA ESCB

Článok 26

Účtovná závierka

26.1. Hospodársky rok ECB a národných centrálnych bánk sa začína 1. januára a končí sa 31. decembra.

26.2. Ročnú účtovnú závierku ECB vypracúva Výkonná rada v súlade so zásadami stanovenými Radou guvernérov ECB. Ročnú uzávierku schváli Rada guvernérov a potom ju zverejní.

26.3. Na analytické a prevádzkové účely Výkonná rada vypracúva jednotnú konsolidovanú uzávierku ESCB, zahrňujúcu tie aktíva a pasíva národných centrálnych bánk, ktoré spadajú pod ESCB.

26.4. Na uplatnenie tohto článku Rada guvernérov ECB stanoví pravidlá potrebné na štandardizovanie účtovníctva a podávanie správ o operáciách, ktoré uskutočnili národné centrálné banky.

Článok 27

Audit

27.1. Účty ECB a národných centrálnych bánk auditujú nezávislí externí audítori odporúčaní Radou guvernérov ECB a schválení Radou. Audítori majú plné právo preskúmať všetky účtovné knihy a účty ECB a národných centrálnych bánk a dostávať úplné informácie o ich transakciách.

27.2. Ustanovenia článku 188c tejto zmluvy sa vzťahujú len na skúmanie prevádzkovej efektívnosti riadenia ECB.

Článok 28

Kapitál ECB

28.1. Kapitál ECB pri jej zriadení je 5 miliárd ECU. Môže sa zvyšovať rozhodnutím Rady guvernérov ECB prijatým kvalifikovanou väčšinou podľa článku 10.3 tejto zmluvy v medziach a za podmienok stanovených Radou postupom podľa článku 42.

- 28.2. Národné centrálné banky sú jediní upisovatelia a držiteľia kapitálu ECB. Kapitál sa upisuje podľa kľúča stanoveného v súlade s článkom 29.
- 28.3. Rada guvernérov ECB kvalifikovanou väčšinou stanovenou v článku 10.3 určí rozsah a formu splácania kapitálu.
- 28.4. V zmysle článku 28.5 sa na podieloch národných centrálnych bánk na upísanom kapitáli nesmú robiť prevody, obšťačky, ani sa nesmú dať do zálohu.
- 28.5. V prípade zmeny kľúča uvedeného v článku 29 národné centrálné banky si medzi sebou urobia prevody kapitálových podielov tak, aby rozdelenie kapitálových podielov zodpovedalo zmenenému kľúču. Rada guvernérov ECB určí lehoty a podmienky takýchto prevodov.

Článok 29

Kľúč na upisovanie kapitálu

- 29.1. Po založení ESCB a ECB postupom podľa článku 1091 odseku 1 tejto zmluvy sa stanoví kľúč na upisovanie kapitálu ECB. V tomto kľúči sa pre každú banku stanoví vážený podiel, ktorý sa rovná súčtu:
- 50 % podielu príslušného členského štátu na počte obyvateľstva spoločenstva v predposlednom roku, ktorý predchádzal založeniu ESCB,
  - 50 % podielu príslušného členského štátu na hrubom domácom produkte v trhových cenách spoločenstva za posledných päť rokov predchádzajúcich predposlednému roku pred založením ESCB,
- Percentá sa zaokrúhľujú smerom hore na najbližší násobok 0,05 %.
- 29.2. Štatistické údaje, ktoré sa majú použiť pri uplatnení tohto článku, poskytuje Komisia v súlade s pravidlami prijatými Radou postupom podľa článku 42.
- 29.3. Vážené podiely pridelené národným centrálnym bankám sa upravujú každých päť rokov po založení ESCB analogickým postupom podľa článku 29.1. Upravený kľúč sa použije od prvého dňa nasledujúceho roka.
- 29.4. Rada guvernérov ECB prijme všetky ďalšie opatrenia potrebné na uplatnenie tohto článku.

Článok 30

Prevod menových rezerv na ECB

- 30.1. Národné centrálné banky, rešpektujúc článok 28, poskytujú menové rezervy v iných menách ako v menách členských štátov, v ECU, v rezervných pozíciách v Medzinárodnom menovom fonde a pri zvláštnych právach čerpania až do protihodnoty rovnajúcej sa 50 miliardám ECU. Rada guvernérov ECB rozhodne o čiastke, ktorá sa poskytne ECB po jej založení, a o čiastkach, ktoré sa poskytnú v neskorších termínoch. ECB má plné právo viesť a spravovať menové rezervy, ktoré sa na ňu previedli, a využívať ich na účely stanovené v tomto štatúte.
- 30.2. Príspevky jednotlivých národných centrálnych bánk sa určia v pomere k podielu na upísanom kapitáli ECB.
- 30.3. Rada guvernérov ECB pripíše v prospech každej národnej centrálnej banky pohľadávku vo výške zodpovedajúcej jej príspevku. Rada guvernérov ECB rozhoduje o denominácii a úročení týchto pohľadávok.

- 30.4. Ďalšie požiadavky na poskytnutie menových rezerv, presahujúcich limit stanovený v článku 30.1, sa môžu predkladať ECB podľa článku 30.2 v medziach a za podmienok stanovených Radou postupom podľa článku 42.
- 30.5. ECB môže držať a spravovať rezervné pozície Medzinárodného menového fondu a osobitné práva čerpania a tieto aktíva združovať.
- 30.6. Rada guvernérov ECB prijme všetky ďalšie opatrenia potrebné na uplatnenie tohto článku.

Článok 31

Menové rezervy národných centrálnych bánk

- 31.1. Národné centrálné banky sú oprávnené uskutočňovať operácie pri plnení svojich záväzkov voči medzinárodným organizáciám podľa článku 23.
- 31.2. Všetky ostatné operácie s menovými rezervami, ktoré zostanú národným centrálnym bankám po prevodoch podľa článku 30, a transakcie členských štátov s využiteľnými devízovými aktívami nad určitý limit, stanovený v zmysle článku 31.3, musí schváliť ECB, aby sa zabezpečil súlad s kurzovou a menovou politikou spoločenstva.
- 31.3. Rada guvernérov ECB vydá hlavné zásady na uľahčenie týchto operácií.

Článok 32

Rozdeľovanie menových príjmov národných centrálnych bánk

- 32.1. Príjmy, ktoré patria národným centrálnym bankám z plnenia úloh menovej politiky ESCB (ďalej len „menové príjmy“), sa rozdeľujú koncom každého hospodárskeho roku podľa tohto článku.
- 32.2. V zmysle článku 32.3 sa čiastka menového príjmu každej národnej centrálnej banky rovná jej ročnému príjmu z jej aktív vedených ako protihodnota bankoviek v obehu a depozitných záväzkov úverových inštitúcií. Národné centrálné banky vedú tieto aktíva oddelene v súlade s hlavnými zámermi, ktoré stanoví Rada guvernérov ECB.
- 32.3. Ak po začatí tretej etapy štruktúra bilancií národných centrálnych bánk neumožní na základe posúdenia Rady guvernérov ECB použiť ustanovenia článku 32.2, môže Rada guvernérov ECB kvalifikovanou väčšinou rozhodnúť, aby sa odlišne od postupu uvedeného v článku 32.2 v období maximálne piatich rokov menový príjem meral podľa inej metódy.
- 32.4. Čiastka menového príjmu každej národnej centrálnej banky sa znižuje o čiastku rovnajúcu sa úrokom, ktoré táto centrálna národná banka platí úverovým inštitúciám za deponované vklady podľa článku 19.
- Rada guvernérov ECB môže rozhodnúť, že národným centrálnym bankám nahradí náklady spojené s emisiou bankoviek alebo, za výnimočných okolností, osobitné straty vzniknuté v súvislosti s operáciami menovej politiky, uskutočňovanými v prospech ECB. Náhrady sa poskytujú v takej forme, akú Rada guvernérov ECB pokladá za vhodnú; tieto čiastky sa môžu započítať do menového príjmu národných centrálnych bánk.
- 32.5. Celkový menový príjem národných centrálnych bánk sa rozdelí medzi národné centrálné banky v pomere, ktorý zodpovedá ich podielom splateným v kapitáli ECB, okrem rozhodnutí prijatých Radou guvernérov ECB podľa článku 33.2.
- 32.6. Započítanie a vyrovnanie zostatkov po rozdelení menového príjmu vykoná ECB podľa hlavných zámerov stanovených Radou guvernérov ECB.
- 32.7. Rada guvernérov ECB prijme všetky ďalšie opatrenia potrebné na uplatnenie tohto článku.

Článok 33

Rozdelenie čistých ziskov a strát ECB

33.1. Čistý zisk ECB sa rozdeľuje v tomto poradí:

- a) čiastka, ktorú určí Rada guvernérov ECB a ktorá nesmie prekročiť 20 % čistého zisku, sa prevedie do všeobecného rezervného fondu až do výšky 100 % kapitálu,
- b) zvyšný čistý zisk sa rozdelí podielnikom ECB v pomere k ich splateným podielom.

33.2. V prípade, že ECB zaznamená stratu, môže ju uhradiť zo svojho všeobecného rezervného fondu, a ak je to potrebné, po rozhodnutí Rady guvernérov ECB z menového príjmu príslušného hospodárskeho roka v pomere jej splatených podielov až do výšky čiastok rozdelených národným centrálnym bankám podľa článku 32.5.

KAPITOLA VII

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 34

Právne akty

34.1. V súlade s článkom 108a tejto zmluvy ECB:

- vydáva nariadenia v rozsahu, ktorý je potrebný na plnenie úloh vymedzených v článku 3.1. prvej zarážke, v článkoch 19.1, 22 alebo 25.2 a v prípadoch, ktoré sa stanovujú v aktoch Rady uvedených v článku 42;
- prijíma rozhodnutia, ktoré sú potrebné na uskutočnenie úloh zverených ESCB touto zmluvou a týmto štatútom;
- podáva odporúčania a zaujíma stanoviská.

34.2. Nariadenie je všeobecne záväzné. Je záväzné v celom rozsahu a priamo použiteľné v každom členskom štáte.

Odporúčania a stanoviská nie sú záväzné.

Rozhodnutie je záväzné v celom rozsahu pre toho, komu je určené.

Články 190 až 192 tejto zmluvy sa vzťahujú na nariadenia a rozhodnutia prijaté ECB.

ECB môže rozhodnúť, že zverejní rozhodnutia, odporúčania a stanoviská.

34.3. V medziach a za podmienok prijatých Radou postupom podľa článku 42 je ECB oprávnená ukladať pokuty alebo periodické penále podnikom za neplnenie záväzkov vyplývajúcich z nariadení a rozhodnutí.

Článok 35

Súdna kontrola a súvisiace záležitosti

35.1. Konania alebo opomenutia ECB podliehajú preskúmaniu alebo výkladu Súdneho dvora za podmienok stanovených touto zmluvou. ECB môže začať súdne konanie v prípadoch a za podmienok stanovených touto zmluvou.

35.2. Spory medzi ECB na jednej strane a jej veriteľmi, dlžníkmi alebo akoukoľvek inou osobou na strane druhej rozhodujú príslušné vnútroštátne súdy okrem prípadu, ak je daná právomoc Súdneho dvora.

- 35.3. Na ECB sa vzťahuje úprava o zodpovednosti podľa článku 215 tejto zmluvy. Zodpovednosť národných centrálnych bánk sa riadi príslušným vnútroštátnym právom.
- 35.4. Súdny dvor má právomoc rozhodovať na základe akýchkoľvek arbitrážnych doložiek zahrnutých v zmluve uzatvorenej spoločenstvom alebo v jeho mene bez ohľadu na to, či má zmluva verejnoprávny alebo súkromnoprávny charakter.
- 35.5. Rozhodnutie ECB o predložení veci Súdnemu dvoru prijme Rada guvernérov ECB.
- 35.6. Súdny dvor má právomoc rozhodovať o sporoch týkajúcich sa plnenia povinností národných centrálnych bánk podľa tohto štatútu. Ak sa ECB domnieva, že národná centrálna banka si nespĺnila povinnosť vyplývajúcu z tejto zmluvy, podá stanovisko s odôvodnením a umožní danej národnej banke vyjadriť pripomienky. Ak národná centrálna banka nevyhoví stanovisku ECB v stanovenej lehote, ECB môže predložiť vec Súdnemu dvoru.

Článok 36

Zamestnanci

- 36.1. Rada guvernérov ECB na návrh Výkonnej rady stanoví podmienky zamestnávania zamestnancov ECB.
- 36.2. Súdny dvor má právomoc rozhodovať spory medzi ECB a jej zamestnancami podľa podmienok stanovených v podmienkach zamestnávania.

Článok 37

Sídlo

Do konca roku 1992 sa o sídle ECB rozhodne vzájomnou dohodou vlád členských štátov na úrovni hláv vlád a štátov.

Článok 38

Služobné tajomstvo

- 38.1. Členovia riadiacich orgánov a zamestnanci ECB, ako aj národné centrálné banky sú povinné, a to aj po skončení ich funkcie, nevyzradiť informácie, ktoré svojou povahou predstavujú služobné tajomstvo.
- 38.2. Na osoby, ktoré majú prístup k informáciám, na ktoré sa vzťahujú predpisy spoločenstva ukladajúce povinnosť mlčanlivosti, sa vzťahujú tieto predpisy.

Článok 39

Osoby s podpisovým právom

ECB vzniká právny záväzok voči tretím krajinám podpisom prezidenta alebo dvoch členov Výkonnej rady alebo podpismi dvoch zamestnancov ECB riadne splnomocnených prezidentom na podpisovanie v mene ECB.

Článok 40

Výsady a imunity

ECB na územiach členských štátov požíva výsady a imunity potrebné na plnenie podmienok stanovených v Protokole o výsadách a imunitách Európskych spoločenstiev, pripojenom k Zmluve o vytvorení spoločnej Rady a spoločnej Komisie Európskych spoločenstiev.

KAPITOLA VIII

ZMENY ŠTATÚTU A DOPLŇUJÚCE PREDPISY

Článok 41

Zjednodušený postup pri prijímaní zmien

41.1. Podľa článku 106 odseku 5 tejto zmluvy môže Rada článku 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1 písm. a) a 36 tohto štatútu meniť kvalifikovanou väčšinou na odporúčanie ECB a po porade s Komisiou alebo jednomyseľne na návrh Komisie a po porade s ECB. V oboch prípadoch sa vyžaduje súhlas Európskeho parlamentu.

41.2. Odporúčanie ECB vydané podľa tohto článku si vyžaduje jednomyseľnosť Rady guvernérov ECB.

Článok 42

Doplňujúce predpisy

Podľa článku 106 odseku 6 tejto zmluvy bezprostredne po rozhodnutí o dátume začiatku tretej etapy Rada kvalifikovanou väčšinou na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom alebo na odporúčanie ECB a po porade s Európskym parlamentom a Komisiou prijme pravidlá uvedené v článkoch 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 a 34.3 tohto štatútu.

KAPITOLA IX

PRECHODNÉ A INÉ USTANOVENIA VZŤAHUJÚCE SA NA ESCB

Článok 43

Všeobecné ustanovenia

43.1. Výnimka uvedená v článku 109k odseku 1 tejto zmluvy spôsobuje, že nasledujúce články tohto štatútu nezakladajú práva ani záväzky pre daný členský štát: 3, 6, 9.2, 12.1, 14.3, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 26.2, 27, 30, 31, 32, 33, 34, 50 a 52.

43.2. Centrálné národné banky členských štátov, pre ktoré platí výnimka podľa článku 109k odseku 1 tejto zmluvy, si zachovávajú právomoci v oblasti menovej politiky podľa národného práva.

43.3. V súlade s článkom 109k odsekom 4 tejto zmluvy sa pod termínom „členské štáty“ v článkoch 3, 11.2, 19, 34.2 a 50 rozumejú „členské štáty, pre ktoré neplatí výnimka“.

43.4. Termín „národné centrálné banky“ v článkoch 9.2, 10.1, 10.3, 12.1, 16, 17, 18, 22, 23, 27, 30, 31, 32, 33.2 a 52 tohto štatútu označuje „centrálné banky členských štátov, pre ktoré neplatí výnimka“.

43.5. Pod termínom „podielnici“ v článkoch 10.3 a 33.1 sa rozumejú „centrálne banky členských štátov, pre ktoré neplatí výnimka“.

43.6. Termín „upísaný kapitál ECB“ v článkoch 10.3 a 30.2 označuje „kapitál ECB upísaný centrálnym bankám členských štátov, pre ktoré neplatí výnimka“.

Článok 44

Prechodné úlohy ECB

ECB prevezme tie úlohy EMI, ktoré je potrebné plniť aj v tretej etape v dôsledku výnimiek, ktoré platia pre jeden alebo viac členských štátov.

ECB poskytuje konzultácie pri prípravách na zrušenie výnimiek uvedených v článku 109k tejto zmluvy.

Článok 45

Generálna rada ECB

45.1. Rešpektujúc článok 106 odsek 3 tejto zmluvy, ustanoví sa Generálna rada ECB ako tretí orgán ECB s rozhodovacou právomocou.

45.2. Generálna rada sa skladá z prezidenta a viceprezidenta ECB a guvernérov národných centrálnych bánk. Ďalší členovia Výkonnej rady sa môžu zúčastňovať zasadnutí Generálnej rady bez hlasovacieho práva.

45.3. Povinnosti Generálnej rady sú taxatívne vymedzené v článku 47 tohto štatútu.

Článok 46

Rokovací poriadok Generálnej rady

46.1. Generálnej rade predsedá prezident alebo v jeho neprítomnosti viceprezident ECB.

46.2. Predseda Rady alebo člen Komisie sa môžu zúčastniť na zasadnutí Generálnej rady bez hlasovacieho práva.

46.3. Zasadnutie Generálnej rady pripravuje jej prezident.

46.4. Generálna rada bez ohľadu na článok 12.3 prijme svoj rokovací poriadok.

46.5. Sekretariát Generálnej rady zabezpečuje ECB.

Článok 47

Povinnosti Generálnej rady

47.1. Generálna rada:

- plní úlohy uvedené v článku 44;
- prispieva k plneniu poradných funkcií uvedených v článku 4 a článku 25.1.

47.2. Generálna rada prispieva nasledujúcimi činnosťami k:

- zhromažďovaniu štatistických informácií, ako sa uvádza v článku 5;

- podávaniu správ ECB, ako sa uvádza v článku 15;
- stanoveniu pravidiel potrebných na uplatnenie článku 26 podľa článku 26.4;
- prijatiu všetkých ďalších opatrení potrebných na uplatnenie článku 29 podľa článku 29.4;
- stanoveniu podmienok zamestnania zamestnancov ECB podľa článku 36.

47.3. Generálna rada prispieva k prípravám potrebným na neodvolateľné stanovenie kurzov mien členských štátov, pre ktoré platí výnimka, voči menám alebo voči jednotnej mene členských štátov, pre ktoré neplatí výnimka, ako je uvedené v článku 1091 odseku 5 tejto zmluvy.

47.4. Prezident ECB informuje Generálnu radu o rozhodnutiach Rady guvernérov ECB.

Článok 48

Prechodné ustanovenia o kapitáli ECB

Podľa článku 29.1. sa každej národnej centrálnej banke prideli vážený podiel podľa kľúča na upisovanie kapitálu ECB. Odlišne od článku 28.3 centrálne banky členských štátov, pre ktoré platí výnimka, nesplácajú upísaný kapitál, pokiaľ Generálna rada kvalifikovanou väčšinou predstavujúcou aspoň dve tretiny upísaného kapitálu ECB a najmenej polovicu podielnikov nerozhodne, že sa musí splatiť minimálne percento ako príspevok na prevádzkové náklady ECB.

Článok 49

Odložené splátky kapitálu, rezerv a doplatkov ECB

49.1. Centrálna banka členského štátu, ktorému je zrušená výnimka, spláca upísaný podiel kapitálu ECB v rovnakom rozsahu ako národné centrálne banky iných členských štátov, pre ktoré neplatí výnimka, a menové rezervy prevádza do ECB podľa článku 30.1. Výška týchto prevodov sa určí vynásobením hodnoty menových rezerv vyjadrených v ECU podľa platného menového kurzu, ktoré už boli prevedené do ECB v súlade s článkom 30.1., koeficientom vyjadrujúcim pomer medzi počtom podielov upísaného kapitálu danou národnou centrálnou bankou a počtom podielov už splatených ostatnými národnými centrálnymi bankami.

49.2. Dodatkom k platbe, ktorá sa má vykonať v súlade s článkom 49.1., daná centrálna banka prispieva do rezerv ECB a zásob, ktoré sa rovnajú rezervám, ako aj do sumy, ktorá sa má poskytnúť podľa zostatku účtu ziskov a strát k 31. decembru roku, ktorý predchádzal zrušeniu výnimky. Suma, ktorá má tvoriť príspevok, sa určí vynásobením sumy rezerv podľa vyššie uvedenej definície a schválenej v bilancii ECB koeficientom vyjadrujúcim pomer medzi počtom podielov upísaných danou centrálnou bankou a počtom podielov už splatených ostatnými národnými centrálnymi bankami.

Článok 50

Úvodné vymenovanie členov Výkonnej rady

Pri ustanovení Výkonnej rady ECB sa prezident, viceprezidenti a ďalší členovia Výkonnej rady vymenujú vzájomnou dohodou vlád členských štátov na úrovni hláv členských štátov alebo predsedov vlád na odporúčanie Rady a po porade s Európskym parlamentom a s Radou EMI. Prezident Výkonnej rady je vymenovaný na osem rokov. Odlišne od článku 11.2 je viceprezident vymenovaný na štyri roky a ostatní členovia Výkonnej rady na funkčné obdobie od piatich do ôsmich rokov. Nemôžu byť vymenovaní znova. Počet členov Výkonnej rady môže byť nižší, ako stanovuje článok 11.1, ale v nijakom prípade nesmie byť nižší ako štyri.

Článok 51

Výnimka z článku 32

51.1. Ak Rada guvernérov ECB po začatí tretej etapy rozhodne, že uplatňovanie článku 32 spôsobuje významné zmeny v pomernom postavení príjmov národných centrálnych bánk, suma príjmu, ktorá sa má rozdeliť podľa článku 32, sa zníži o jednotné percento, ktoré v prvom hospodárskom roku po začatí tretej etapy nesmie prekročiť 60 % a ktoré sa bude v každom nasledujúcom roku znižovať minimálne o 12 %.

51.2. Článok 51.1 sa nesmie použiť dlhšie než po dobu piatich finančných rokov po začatí tretej etapy.

Článok 52

Výmena bankoviek v menách spoločenstva

Rada guvernérov ECB v nadväznosti na neodvolateľné stanovenie menových kurzov prijme opatrenia potrebné na to, aby bankovky stanovené v menách s neodvolateľnými menovými kurzami vymieňali národné centrálné banky za ich nominálne hodnoty.

Článok 53

Uplatňovanie prechodných ustanovení

Články 43 až 48 platia dovtedy, kým budú existovať členské štáty, pre ktoré platia výnimky.

PROTOKOL

o Štatúte Európskeho menového inštitútu

VYSOKÉ ZMLUVNÉ STRANY,

ŽELAJÚC si prijať Štatút Európskeho menového inštitútu,

DOHODLI sa na týchto ustanoveniach, ktoré budú tvoriť prílohu k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva:

Článok 1

Vznik a názov

1.1. Európsky menový inštitút (ďalej len „EMI“) sa zriadi podľa článku 109f tejto zmluvy; plní úlohy a vykonáva činnosti v súlade s ustanoveniami tejto zmluvy a tohto štatútu.

1.2. Členmi EMI sú centrálné banky členských štátov („národné centrálné banky“). Na účely tohto štatútu sa Luxemburský menový inštitút považuje za Centrálnu banku Luxemburska.

1.3. Podľa článku 109f tejto zmluvy sa rozpustí Výbor guvernérov, ako aj Európsky fond pre menovú spoluprácu (EFMS). Všetky aktíva a pasíva EFMS automaticky prechádzajú na EMI.

Článok 2

Ciele

EMI prispieva k realizácii podmienok potrebných na prechod do tretej etapy hospodárskej a menovej únie, najmä:

- posilňovaním koordinácie menových politík s cieľom zabezpečiť cenovú stabilitu;
- zabezpečením prípravných prác potrebných na ustanovenie Európskeho systému centrálnych bánk (ESCB),
- na uskutočňovanie jednotnej menovej politiky a na vytvorenie jednotnej meny v tretej etape;
- dohľadom nad vývojom ECU.

Článok 3

Všeobecné zásady

3.1. EMI plní úlohy a funkcie zverené mu touto zmluvou a týmto štatútom rešpektuje zodpovednosť orgánov príslušných uskutočňovať menovú politiku v jednotlivých členských štátoch.

3.2. EMI koná v súlade s cieľmi a zásadami stanovenými v článku 2 štatútu ESCB.

Článok 4

Hlavné úlohy

4.1. Podľa článku 109f odseku 2 tejto zmluvy EMI:

- posilňuje spoluprácu medzi národnými centrálnymi bankami;
- posilňuje koordináciu menových politík členských štátov s cieľom zabezpečiť cenovú stabilitu;
- sleduje fungovanie Európskeho menového systému (EMS);
- uskutočňuje porady o otázkach, ktoré sú v pôsobnosti národných centrálnych bánk a ktoré ovplyvňujú stabilitu finančných inštitúcií a trhov;
- preberá úlohy EFMS, najmä plní úlohy uvedené v článkoch 6.1, 6.2 a 6.3;
- uľahčuje používanie ECU a dozerá nad jeho vývojom vrátane hladkého fungovania zúčtovacieho systému ECU.

Ďalej EMI:

- uskutočňuje pravidelné porady o smerovaní menových politík a o využívaní nástrojov menovej politiky;
- funguje ako poradca pre národné menové inštitúcie pred rozhodnutím o línii menovej politiky v oblasti spoločného rámca pre predbežnú koordináciu.

4.2. Najneskôr do 31. decembra 1996 EMI spresní normatívny, organizačný a logistický rámec potrebný pre ESCB pri plnení úloh v tretej etape v súlade s princípmi otvoreného trhového hospodárstva s voľnou súťažou. Rada EMI predloží tento rámec na rozhodnutie ECB k dátumu jej ustanovenia.

V súlade s článkom 109f odsekom 3 tejto zmluvy EMI najmä:

- pripravuje nástroje a postupy potrebné na uskutočňovanie jednotnej menovej politiky v tretej etape;

- podporuje zosúlad'ovanie praktík a pravidiel, ak je to potrebné na zhromažďovanie, usporiadanie a rozširovanie štatistických údajov v oblastiach jeho pôsobnosti;
- pripravuje pravidlá činnosti národných centrálnych bánk v rámci ESCB;
- zvyšuje účinnosť medzinárodného platobného styku;
- dohliada na technickú prípravu bankoviek ECU.

Článok 5

Poradné funkcie

5.1. Podľa článku 109f odseku 4 tejto zmluvy môže Rada EMI zaujímať stanoviská alebo podávať odporúčania k celkovej orientácii menovej a kurzovej politiky a k opatreniam s tým súvisiacim, ktoré sa zavádzajú v každom členskom štáte. EMI môže predkladať stanoviská alebo odporúčania vládam alebo Rade k politikám, ktoré môžu ovplyvniť vnútornú alebo vonkajšiu menovú situáciu v spoločenstve, a najmä fungovanie EMI.

5.2. Rada EMI môže podávať aj odporúčania menovým orgánom členských štátov týkajúce sa uskutočňovania ich menovej politiky.

5.3. Podľa článku 109f odseku 6 tejto zmluvy sa Rada poradí s EMI o každom navrhovanom akte spoločenstva z oblasti jeho pôsobnosti.

V medziach a za podmienok stanovených Radou na základe rozhodnutia kvalifikovanej väčšiny na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom a EMI orgány členských štátov sa poradia s EMI o všetkých návrhoch právnych predpisov v oblasti jeho pôsobnosti, najmä s ohľadom na článok 4.2.

5.4. Podľa článku 109f odseku 5 tejto zmluvy môže EMI rozhodnúť o zverejnení svojich stanovísk a rozhodnutí.

Článok 6

Prevádzkové a technické funkcie

6.1. EMI:

- zabezpečuje mnohostrannosť sald vyplývajúcich zo zásahov národných centrálnych bánk v menách spoločenstva a mnohostrannosť vyrovnania sald vnútri spoločenstva;
- spravuje mechanizmy veľmi krátkodobého financovania upraveného dohodou z 13. marca 1979 medzi členskými štátmi Európskeho hospodárskeho spoločenstva, ktorá stanovuje fungovanie Európskeho menového systému (ďalej len „dohoda EMS“) a mechanizmus krátkodobých menových podpôr stanovený dohodou zo dňa 9. februára 1970 medzi centrálnymi bankami členských štátov Európskeho hospodárskeho spoločenstva v znení doplnkov;
- plní úlohy uvedené v článku 11 nariadenia Rady (EHS) č. 1969/88 z 24. júna 1988 o zavedení jednotného systému strednodobej finančnej pomoci na podporu platobných bilancií členských štátov.

6.2. EMI môže prijímať od národných centrálnych bánk menové rezervy a voči takým aktívam vydávať ECU na účely plnenia dohody EMS. Tieto ECU môže použiť EMI a národné centrálné banky ako prostriedok vyrovnania sald a na operácie medzi národnými centrálnymi bankami a EMI. Na vykonanie tohto odseku EMI prijme potrebné správne opatrenia.

6.3. EMI môže udeliť menovým orgánom tretích krajín a medzinárodným menovým inštitúciám štatút „iného držiteľa“ ECU a stanoviť podmienky, za ktorých môžu iní držiteľia získať, viesť alebo používať ECU.

6.4. EMI je oprávnený viesť a spravovať devízové rezervy ako zmocnenec národných centrálnych bánk. Zisky a straty týkajúce sa týchto rezerv idú na účet národnej centrálnej banky deponujúcej rezervy. EMI vykonáva túto funkciu na základe dvojstranných zmlúv v súlade s pravidlami stanovenými v rozhodnutí EMI. Tieto pravidlá zabezpečia, aby operácie s týmito rezervami neohrozovali menovú a kurzovú politiku príslušných menových úradov členských štátov a zodpovedali cieľom EMI a riadnemu fungovaniu mechanizmu menových kurzov EMS.

Článok 7

Iné úlohy

7.1. EMI každoročne podáva Rade správu o stave príprav na tretiu etapu. Tieto správy obsahujú hodnotenie pokroku konvergencie v spoločenstve a zahrnujú najmä prispôbovanie nástrojov menovej politiky a prípravu postupov potrebných na uskutočnenie jednotnej menovej politiky v tretej etape, ako aj požiadavky štatútu, ktoré musia splniť národné centrálné banky, aby sa stali súčasťou ESCB.

7.2. V súlade s rozhodnutím Rady podľa článku 109f odseku 7 tejto zmluvy môže EMI plniť v rámci prípravy tretej etapy aj ďalšie úlohy.

Článok 8

Nezávislosť

Členovia Rady EMI, ktorí zastupujú svoje inštitúcie, konajú na vlastnú zodpovednosť. Rada EMI pri výkone právomocí a plnení úloh a povinností, ktoré im ukladá táto zmluva a tento štatút, nesmie požadovať ani prijímať žiadne pokyny od orgánov spoločenstva ani od vlád členských štátov. Orgány spoločenstva a vlády členských štátov sa zaväzujú rešpektovať túto zásadu a nepokúšať sa o ovplyvňovanie Rady EMI pri plnení jej úloh.

Článok 9

Správa

9.1. Podľa článku 109f odseku 1 tejto zmluvy EMI riadi a usmerňuje Rada EMI.

9.2. Rada EMI sa skladá z prezidenta a guvernérov národných centrálnych bánk, z ktorých jeden je viceprezidentom. Ak sa guvernér nemôže zúčastniť zasadnutia, môže za seba vymenovať iného zástupcu inštitúcie.

9.3. Prezident je menovaný vzájomnou dohodou vlád členských štátov na úrovni hláv štátov alebo predsedov vlád na základe odporúčaní Výboru guvernérov alebo Rady EMI a po porade s Európskym parlamentom a Radou. Prezident sa vyberá z kvalifikovaných odborníkov, ktorí majú skúsenosti v menových a bankových záležitostiach. Členmi Rady EMI môžu byť len štátni príslušníci členských štátov. Rada EMI menuje viceprezidenta. Prezident a viceprezident sa menujú na obdobie troch rokov.

9.4. Prezident plní svoje povinnosti v rámci plného pracovného úväzku. Nesmie vykonávať žiadne iné zárobkové alebo nezárobkové povolanie, pokiaľ mu vo výnimočných prípadoch Rada EMI neudelí výnimku.

9.5. Prezident:

- predsedá zasadnutiam Rady EMI a na nich;
- vyjadruje názory EMI navonok, pričom rešpektuje článok 22;
- zodpovedá za bežný chod EMI.

V neprítomnosti prezidenta plní jeho povinnosti viceprezident.

9.6. Podmienky zamestnania prezidenta, najmä jeho plat, dôchodok a iné dávky sociálneho zabezpečenia, sú predmetom zmluvy, ktorá sa uzatvára s EMI a stanoví ich Rada EMI na návrh výboru zloženého z troch členov vymenovaných Výborom guvernérov alebo Radou EMI a troch členov vymenovaných Radou. Prezident nemá právo hlasovať o veciach uvedených v tomto odseku.

9.7. Ak prezident už nespĺňa podmienky požadované na uskutočňovanie svojej funkcie alebo sa dopustil závažného pochybenia, môže ho Súdny dvor na návrh Rady EMI nútene odvolať.

9.8. Rada EMI prijme rokovací poriadok EMI.

Článok 10

Zasadnutia Rady EMI a postup pri hlasovaní

10.1. Rada EMI zasadá minimálne desaťkrát do roka. Rokovania Rady EMI sú dôverné. Rada EMI môže jednomyseľne rozhodnúť o zverejnení výsledkov svojich rokovaní.

10.2. Každý člen Rady EMI alebo ním poverený zástupca má jeden hlas.

10.3. Rada EMI rozhoduje jednoduchou väčšinou hlasov svojich členov, ak tento štatút neustanoví inak.

10.4. Rozhodnutia v súvislosti s článkami 4.2, 5.4, 6.2 a 6.3 musia schváliť členovia Rady EMI jednomyseľne.

Stanoviská a odporúčania podľa článkov 5.1 a 5.2, rozhodnutia podľa článkov 6.4, 16 a 23.6 a hlavné zámery podľa článku 15.3 prijíma Rada EMI kvalifikovanou väčšinou dvoch tretín členov.

Článok 11

Spolupráca medzi orgánmi a povinnosť podávať správy

11.1. Predseda Rady a člen Komisie sa môžu zúčastniť na zasadnutiach Rady EMI bez hlasovacieho práva.

11.2. Prezident EMI sa prizve na zasadnutia Rady, keď Rada rokuje o veciach, ktoré sa týkajú cieľov a úloh EMI.

11.3. EMI k dátumu, ktorý stanoví rokovací poriadok, pripraví výročnú správu o svojej činnosti a o menovej a finančnej situácii v spoločenstve. Výročná správa spolu s ročnou účtovnou závierkou EMI sa predkladajú Európskemu parlamentu, Rade a Komisii, ako aj Európskej rade.

Prezident EMI na žiadosť Európskeho parlamentu alebo z vlastného podnetu môže vystúpiť pred príslušnými výbormi Európskeho parlamentu.

11.4. Zverejňované správy EMI sa môžu poskytnúť záujemcom zdarma.

Článok 12

Mena

Operácie EMI sa vyjadrujú v ECU.

Článok 13

Sídlo

Rozhodnutie o sídle EMI sa prijme do konca roku 1992 vzájomnou dohodou vlád členských štátov na úrovni hláv štátov alebo predsedov vlád.

Článok 14

Právna subjektivita

EMI, ktorý má podľa článku 109f odseku 1 tejto zmluvy právnu subjektivitu, má v každom členskom štáte najširšiu spôsobilosť na práva a na právne úkony, akú ich právny systém priznáva právnickým osobám; EMI môže nadobúdať a scudzovať najmä hnuteľný a nehnuteľný majetok, ako aj byť účastníkom súdnych konaní.

Článok 15

Právne akty

15.1. EMI pri plnení svojich úloh a na základe podmienok stanovených v tomto štatúte:

- zaujíma stanoviská,
- podáva odporúčania,
- prijíma hlavné zámery a rozhodnutia, ktoré sú určené národným centrálnym bankám.

15.2. Stanoviská a odporúčania EMI nie sú záväzné.

15.3. Rada EMI môže prijať hlavné zámery, ktoré stanovujú postupy plnenia podmienok potrebných na to, aby ESCB mohol plniť svoje funkcie v tretej etape. Hlavné zámery EMI nie sú záväzné; predkladajú sa na rozhodnutie ECB.

15.4. Pri rešpektovaní článku 3.1. je rozhodnutie ako celok záväzné pre toho, komu je určené. Na tieto rozhodnutia sa vzťahujú články 190 a 191 tejto zmluvy.

Článok 16

Finančné prostriedky

16.1. EMI sa financuje z vlastných zdrojov. Objem prostriedkov určí Rada EMI tak, aby sa zabezpečil príjem potrebný na úhradu správnych výdavkov a funkcií EMI.

16.2. Prostriedky EMI určené podľa článku 16.1 sa poskytnú z príspevkov národných centrálnych bánk podľa kľúča uvedeného v článku 29.1 Štatútu o ESCB a splatných pri ustanovení EMI. Štatistické údaje potrebné na určenie kľúča poskytne Komisia v súlade s pravidlami prijatými Radou kvalifikovanou väčšinou na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom, Výborom guvernérov a výborom uvedeným v článku 109c tejto zmluvy.

16.3. Rada EMI určí formu splatenia príspevkov.

Článok 17

Ročná účtovná závierka a audit

17.1. Hospodársky rok EMI sa začína 1. januára a končí sa 31. decembra.

17.2. Ročný rozpočet schvaľuje Rada EMI pred začiatkom každého finančného roka.

17.3. Ročná účtovná závierka sa zostavuje v súlade so zásadami stanovenými Radou EMI. Ročnú účtovnú závierku schvaľuje Rada EMI a potom ju zverejní.

17.4. Ročnú účtovnú závierku auditujú nezávislí externí audítori schválení Radou EMI. Audítori sú oprávnení preskúmať všetky účtovné knihy a účty EMI a žiadať všetky informácie o jeho operáciách.

Ustanovenia článku 188c tejto zmluvy sa vzťahujú len na preskúmanie prevádzkovej efektívnosti riadenia EMI.

17.5. Prebytok EMI sa rozdelí národným centrálnym bankám v tomto poradí:

- a) čiastka, ktorú určí Rada EMI, sa prevedie do všeobecného rezervného fondu EMI;
- b) zvyšný prebytok sa rozdelí národným centrálnym bankám podľa kľúča uvedeného v článku 16.2.

17.6. Prípadnú stratu môže EMI uhradiť zo svojho všeobecného rezervného fondu. Zostávajúci rozdiel sa uhradí z prostriedkov národných centrálnych bánk podľa kľúča uvedeného v článku 16.2.

Článok 18

Zamestnancov

18.1. Rada EMI stanoví podmienky zamestnávania pre zamestnancov EMI.

18.2. Súdny dvor má právomoc rozhodovať spory medzi EMI a jeho zamestnancami v medziach a za podmienok stanovených v podmienkach zamestnávania.

Článok 19

Súdna kontrola a súvisiace záležitosti

19.1. Všetky úkony alebo opomenutia EMI podliehajú preskúmaniu alebo výkladu Súdneho dvora v prípadoch a za podmienok, ktoré stanovuje táto zmluva. EMI môže začať súdne konanie v prípadoch a za podmienok, ktoré stanoví táto zmluva.

19.2. Spory medzi EMI na jednej strane a jeho veriteľmi, dlžníkmi alebo akoukoľvek inou osobou na druhej strane rozhodujú príslušné súdy jednotlivých členských štátov, ak súdna právomoc neprislúcha Súdnemu dvoru.

19.3. Na EMI sa vzťahuje úprava právomoci podľa článku 215 tejto zmluvy.

19.4. Súdny dvor má právomoc rozhodovať spory na základe akýchkoľvek arbitrážnych doložiek zahrnutých v zmluve uzatvorenej spoločenstvom alebo v jeho mene bez ohľadu na to, či má zmluva verejnoprávny alebo súkromnoprávny charakter.

19.5. Rozhodnutie EMI o podaní žaloby Súdnemu dvoru prijme Rada EMI.

Článok 20

Služobné tajomstvo

20.1. Členovia Rady EMI a zamestnanci EMI sú povinní zachovávať mlčanlivosť v súvislosti s informáciami, ktoré majú povahu služobného tajomstva, aj po skončení svojich funkcií.

20.2. Tieto predpisy sa vzťahujú na osoby, ktoré majú prístup k informáciám, na ktoré sa vzťahujú predpisy spoločenstva ukladajúce povinnosť mlčanlivosti.

Článok 21

Výsady a imunity

EMI na územiach členských štátov požíva výsady a imunity potrebné na plnenie svojich úloh za podmienok stanovených v Protokole o výsadách a imunitách Európskych spoločenstiev, ktorý je pripojený k Zmluve o vytvorení spoločnej Rady a spoločnej Komisie Európskych spoločenstiev.

Článok 22

Osoby s podpisovým právom

EMI voči tretím osobám právne zaväzuje prezident alebo viceprezident alebo podpisy dvoch zamestnancov. EMI, ktorých prezident náležite splnomocnil na podpisovanie v mene EMI.

Článok 23

Likvidácia EMI

23.1. Podľa článku 1091 tejto zmluvy sa EMI ruší zriadením ECB. Všetky aktíva a pasíva EMI potom automaticky prejdú na ECB. ECB zruší EMI podľa tohto článku. Likvidácia sa skončí začatím tretej etapy.

23.2. Mechanizmus tvorby ECU na báze zlata a amerických dolárov stanovený v článku 17 zmluvy EMS sa skončí v prvý deň tretej etapy podľa článku 20 uvedenej zmluvy.

23.3. Všetky pohľadávky a pasíva, ktoré vzniknú v dôsledku mechanizmu veľmi krátkodobého financovania a krátkodobých menových podpôr podľa dohôd uvedených v článku 6.1, sa vyrovnajú do prvého dňa tretej etapy.

23.4. Všetky zostávajúce aktíva EMI sa odpredajú a všetky zostávajúce pasíva EMI sa vyrovnajú.

23.5. Výnos z likvidácie podľa článku 23.4 sa rozdelí národným centrálnym bankám podľa kľúča uvedeného v článku 16.2.

23.6. Rada EMI môže prijať opatrenia potrebné na uplatnenie článkov 23.4 a 23.5.

23.7. Po zriadení ECB sa prezident EMI vzdá svojej funkcie.

PROTOKOL
o postupe pri nadmernom deficite

VYSOKÉ ZMLUVNÉ STRANY,

ŽELAJÚC si stanoviť podrobnosti postupu pri nadmernom deficite, ako je uvedené v článku 104c Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva,

DOHODLI sa na týchto ustanoveniach, ktoré budú tvoriť prílohu k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva:

Článok 1

Referenčné hodnoty uvedené v článku 104 odseku 2 tejto zmluvy sú:

- 3 % pre pomer plánovaného alebo skutočného štátneho deficitu k hrubému domácomu produktu v trhových cenách;
- 60 % pre pomer štátneho dlhu k hrubému domácomu produktu v trhových cenách.

Článok 2

V článku 104c tejto zmluvy a v tomto protokole:

- „štátny“ znamená taký, ktorý sa vzťahuje všeobecne na štátnu správu, t. j. na ústredné, regionálne a miestne orgány a fondy sociálneho zabezpečenia s výnimkou obchodných operácií, ako sú vymedzené v Európskom systéme integrovaných účtov;
- „deficit“ označuje čistú výšku pôžičky, ako je definovaná v Európskom systéme integrovaných účtov;
- „investície“ znamenajú vytvorenie hrubého fixného kapitálu, ako je definovaný v Európskom systéme integrovaných účtov;
- „dlh“ označuje hrubú celkovú sumu dlhov v nominálnych hodnotách na konci roka konsolidovanú v jednotlivých odvetviach štátneho sektora a medzi nimi, ako sa definuje v prvej zarážke.

Článok 3

Na zabezpečenie účinnosti postupu pri nadmernom deficite zodpovedajú vlády členských štátov za deficit v štátnom sektore, ako je definovaný v prvej zarážke článku 2. Členské štáty zabezpečia, aby im národné postupy v rozpočtovej oblasti umožnili plniť záväzky vyplývajúce z tejto zmluvy. Členské štáty podávajú Komisii pravidelné a bezodkladné správy o plánovaných a skutočných deficitoch.

Článok 4

Štatistické údaje potrebné na uplatnenie tohto protokolu poskytne Komisia.

PROTOKOL

o kritériách konverencie podľa článku 109j Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva

VYSOKÉ ZMLUVNÉ STRANY,

ŽELAJÚC si podrobne upraviť kritériá konverencie, ktorými sa spoločenstvo riadi pri rozhodovaní o prechode do tretej etapy hospodárskej a menovej únie, ako sa uvádza v článku 109j odseku 1 tejto zmluvy,

DOHODLI sa na týchto ustanoveniach, ktoré budú tvoriť prílohu k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva:

Článok 1

Kritérium cenovej stability uvedené v článku 109j odseku 1 prvej zarážke tejto zmluvy znamená, že členský štát si udržiava dlhodobú cenovú stabilitu a priemernú mieru inflácie vykazovanú v priebehu roka pred skúmaním, ktorá neprekračuje viac ako o 1,5 % miery inflácie maximálne troch členských štátov, ktoré dosiahli v oblasti cenovej stability najlepšie výsledky. Inflácia sa meria pomocou indexu spotrebiteľských cien na porovnateľnom základe, ktorý zohľadní rozdiely medzi vnútroštátnymi definíciami.

Článok 2

Kritérium stavu štátneho rozpočtu uvedeného v článku 109j odseku 1 druhej zarážke znamená, že v čase vykazovania sa na členský štát nevzťahuje rozhodnutie Rady podľa článku 104c odseku 6 tejto zmluvy o existencii nadmerného deficitu.

Článok 3

Kritérium účasti v mechanizme menových kurzov Európskeho menového systému, uvedené v článku 109j odseku 1 tretej zarážke tejto zmluvy, znamená, že členský štát dodržiaval normálne rozpätie, ako je stanovené mechanizmom menových kurzov Európskeho menového systému, bez výrazného napätia minimálne dva predchádzajúce roky pred preskúmaním. Osobitne v tomto období členský štát z vlastného podnetu nedevalvoval bilaterálny výmenný kurz svojej meny voči mene ktoréhokoľvek iného členského štátu.

Článok 4

Kritérium konverencie úrokových sadzieb, ako je uvedené v článku 109j odseku 1 štvrtej zarážke tejto zmluvy, znamená, že v priebehu jedného roka pred preskúmaním neprekročila priemerná dlhodobá nominálna úroková sadzba členského štátu viac ako o dve percentá úrokovú sadzbu tých troch štátov, ktoré v oblasti cenovej stability dosiahli najlepšie výsledky. Úrokové sadzby sa hodnotia na základe dlhodobých štátnych dlhopisov alebo porovnateľných cenných papierov, pričom sa prihliadne na rozdielne definície v jednotlivých členských štátoch.

Článok 5

Štatistické údaje potrebné na uplatnenie tohto protokolu poskytnie Komisia.

Článok 6

Rada jednomyselne na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom, EMI alebo ECB a prípadne aj s výborom uvedeným v článku 109c vydá vhodné pravidlá, podrobne upravujúce kritériá konverencie uvedené v článku 109j tejto zmluvy, ktoré potom nahradia tento protokol.

PROTOKOL,

ktorý mení Protokol o výsadách a imunitách Európskych spoločenstiev

VYSOKÉ ZMLUVNÉ STRANY,

ŽELAJÚC si, aby v súlade s článkom 40 Štatútu o Európskom systéme centrálnych bánk a o Európskej centrálnej banke a s článkom 21 Štatútu o Európskom menovom inštitúte Európska centrálna banka a Európsky menový inštitút mali také výsady a imunity na územiach členských štátov, aké sú nevyhnutné na plnenie ich úloh,

DOHODLI sa na týchto ustanoveniach, ktoré budú tvoriť prílohu k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva:

Jediný článok

Protokol o výsadách a imunitách Európskych spoločenstiev pripojený k Zmluve o vytvorení spoločnej Rady a spoločnej Komisie Európskych spoločenstiev sa dopĺňa nasledujúcim ustanovením:

„Článok 23

Tento protokol sa vzťahuje na Európsku centrálnu banku, členov jej orgánov a jej zamestnancov, pričom sa rešpektujú ustanovenia Protokolu o Štatúte Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky.

V štáte, v ktorom má Európska centrálna banka sídlo, je navyše vyňatá z akejkoľvek formy zdanenia alebo poplatkov podobnej povahy v súvislosti s akýmkoľvek zvýšením jej kapitálu a z iných formálnych požiadaviek, ktoré s tým súvisia. Na činnosť Európskej centrálnej banky a jej orgánov, ako sa vykonáva v súlade so Štatútom Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky, sa nevzťahuje daň z obratu.

Predchádzajúce ustanovenia sa vzťahujú tiež na Európsky menový inštitút. V súvislosti s jeho zrušením alebo likvidáciou sa neukladajú nijaké poplatky.“

PROTOKOL,

ktorý sa týka Dánska

VYSOKÉ ZMLUVNÉ STRANY,

ŽELAJÚC si urovanie určitých osobitných problémov týkajúcich sa Dánska,

DOHODLI sa na týchto ustanoveniach, ktoré budú tvoriť prílohu k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva:

Ustanovenia článku 14 Protokolu o Štatúte Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky nemajú vplyv na právo Národnej banky Dánska plniť úlohy týkajúce sa tých častí Dánskeho kráľovstva, ktoré nie sú súčasťou spoločenstva.

PROTOKOL,

ktorý sa týka Portugalska

VYSOKÉ ZMLUVNÉ STRANY,

ŽELAJÚC si urovanie určitých osobitných problémov týkajúcich sa Portugalska,

DOHODLI sa na týchto ustanoveniach, ktoré budú tvoriť prílohu k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva:

1. Portugalsko je zmocnené udržať si možnosť poskytnúť autonómnym regiónom Azory a Madeira výhody bezúročného úveru v Banco de Portugal na základe podmienok stanovených portugalským právom.
2. Portugalsko sa zaväzuje vyvinúť maximálne úsilie, aby v čo najkratšom čase ukončilo zvýhodnený režim.

PROTOKOL

o prechode do tretej etapy hospodárskej a menovej únie

VYSOKÉ ZMLUVNÉ STRANY

podpísaním nových zmluvných ustanovení o hospodárskej a menovej únii potvrdzujú nezvratnosť postupu Európskeho spoločenstva do tretej etapy hospodárskej a menovej únie.

Preto všetky členské štáty bez ohľadu na to, či spĺňajú podmienky potrebné na prijatie jednotnej meny, rešpektujú vôľu spoločenstva vstúpiť urýchlene do tretej etapy, a preto ani jeden členský štát nebude brániť vstupu do tretej etapy.

Ak sa do konca roku 1997 nestanoví dátum začiatku tretej etapy, príslušné členské štáty, orgány spoločenstva a iné dotknuté orgány urýchlia v roku 1998 všetky prípravné práce, aby umožnili spoločenstvu neodvolateľne vstúpiť 1. januára 1999 do tretej etapy a aby ECB a ESCB mohli od tohto dátumu začať fungovať v plnom rozsahu.

Tento protokol sa pripojí k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva.

PROTOKOL

o niektorých ustanoveniach týkajúcich sa Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska

VYSOKÉ ZMLUVNÉ STRANY,

UZŇAVAJÚC, že Spojené kráľovstvo nie je viazané ani povinné prejsť do tretej etapy hospodárskej a menovej únie bez osobitného rozhodnutia jeho vlády a parlamentu,

BERÚC do úvahy prax vlády Spojeného kráľovstva financovať úvery predajom pohľadávok súkromnému sektoru,

DOHODLI sa na nasledujúcich ustanoveniach, ktoré sa pripájajú k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva:

1. Spojené kráľovstvo oznámi Rade, či má v úmysle prejsť do tretej etapy pred tým, ako Rada uskutoční hodnotenie podľa článku 109j odseku 2 tejto zmluvy.
Pokiaľ Spojené kráľovstvo neoznámi Rade, že má v úmysle prejsť do tretej etapy, nie je povinné to vykonať.
2. Ak sa nestanoví dátum začiatku tretej etapy podľa článku 109j odseku 3 tejto zmluvy, Spojené kráľovstvo môže oznámiť svoj úmysel prejsť do tretej etapy pred 1. januárom 1998.
3. Účinok odsekov 3 až 9 nastúpi, ak Spojené kráľovstvo oznámi Rade, že nemá úmysel prejsť do tretej etapy.
4. Spojené kráľovstvo sa nezaradí k väčšine členských štátov, ktoré spĺňajú potrebné podmienky uvedené v článku 109j odseku 2 druhej zarážke a v článku 109j odseku 3 prvej zarážke tejto zmluvy.
5. Spojené kráľovstvo si ponechá právomoci v oblasti menovej politiky podľa národného práva.
6. Články 3a odsek 2, 104c odseky 1, 9 a 11, 105 odseky 1 až 5, 105a, 107, 108, 108a, 109, 109a odseky 1 a 2 písm. b) a 1091 odseky 4 a 5 tejto zmluvy sa nevzťahujú na Spojené kráľovstvo. Odkazy na spoločenstvo alebo členské štáty uvedené v týchto ustanoveniach sa nevzťahujú na Spojené kráľovstvo a odkazy na národné centrálné banky sa nevzťahujú na Bank of England.

7. Články 109e odsek 4 a 109h a 109i tejto zmluvy sa na Spojené kráľovstvo vzťahujú naďalej. Články 109c odsek 4 a 109m sa vzťahujú na Spojené kráľovstvo tak, akoby sa týkali štátu, pre ktorý platí výnimka.
- Hlasovacie právo Spojeného kráľovstva sa pozastavuje, ak ide o akty Rady uvedené v článkoch vymedzených v odseku 5 tohto protokolu. Na ten účel sa vážene hlasy Spojeného kráľovstva nebudú brať do úvahy pri výpočte kvalifikovanej väčšiny podľa článku 109k odseku 5 tejto zmluvy.
8. Spojené kráľovstvo ďalej nemá právo zúčastniť sa na menovaní prezidenta, viceprezidenta a ďalších členov výkonnej Rady ECB podľa článku 109a odseku 2 písm. b) a článku 109 odseku 1 tejto zmluvy. Články 3, 4, 6, 7, 9.2, 10.1, 10.3, 11.2, 12.1, 14, 16, 18 až 20, 22, 23, 26, 27, 30 až 34, 50 a 52 Protokolu o Štatúte Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (ďalej len „štatút“) sa na Spojené kráľovstvo nevzťahujú.
- Odkazy v týchto článkoch na kapitál upísaný spoločenstvu a odkazy na národné centrálné banky alebo na podielnikov sa nevzťahujú na Bank of England.
- Odkazy v článku 10.3 a 30.2 štatútu na „upísaný kapitál ECB“ sa nevzťahujú na upísaný kapitál Bank of England.
9. Článok 1091 odsek 3 tejto zmluvy a články 44 až 48 štatútu platia bez ohľadu na to, či existuje členský štát, na ktorý sa vzťahuje výnimka s nasledujúcimi zmenami:
- Odkazy v článku 44 na úlohy ECB a EMI sa týkajú tých úloh, ktoré je potrebné splniť v tretej etape v dôsledku rozhodnutia Spojeného kráľovstva neprejsť do tejto etapy.
  - Okrem úloh uvedených v článku 47 ECB poskytuje rady pri príprave rozhodnutí Rady, ktoré sa týkajú Spojeného kráľovstva podľa odseku 10 písmen a) a c).
  - Bank of England splatí svoj upísaný kapitál ECB ako príspevok na jej prevádzkové náklady na rovnakom základe ako národné centrálné banky členských štátov, na ktoré sa vzťahuje výnimka.
10. Ak Spojené kráľovstvo neprejde do tretej etapy, môže svoje oznámenie zmeniť kedykoľvek po začiatku tejto etapy. V takom prípade:
- Spojené kráľovstvo má právo prejsť do tretej etapy len za predpokladu, že splní predpísané podmienky. Na žiadosť Spojeného kráľovstva a za podmienok a postupom podľa článku 109k odseku 2 tejto zmluvy Rada rozhodne, či Spojené kráľovstvo spĺňa potrebné podmienky.
  - Bank of England splatí svoj upísaný kapitál, prevedie do ECB menové rezervy a prispieva do jej rezerv na rovnakom základe ako národná centrálna banka členského štátu, ktorému sa ruší výnimka.
  - Rada na základe podmienok a postupom podľa článku 1091 odseku 5 prijme všetky ďalšie rozhodnutia potrebné na to, aby Spojené kráľovstvo mohlo prejsť do tretej etapy.
- Ak Spojené kráľovstvo prejde do tretej etapy podľa ustanovení tohto protokolu, odseky 3 až 9 stratia účinnosť.
11. Rešpektujúc články 104 a 109e odsek 3 tejto zmluvy a článok 21.1 štatútu, vláda Spojeného kráľovstva si môže zachovať vlastné praktiky uplatňované v styku s Bank of England dovtedy, pokiaľ Spojené kráľovstvo neprejde do tretej etapy.

PROTOKOL

o niektorých ustanoveniach týkajúcich sa Dánska

VYSOKÉ ZMLUVNÉ STRANY,

ŽELAJÚC si vyriešiť niektoré osobitné súčasné problémy v súlade so všeobecnými cieľmi Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva,

BERÚC DO ÚVAHY, že ústava Dánska obsahuje ustanovenia, podľa ktorých sa pred vstupom Dánska do tretej etapy hospodárskej a menovej únie môže vyžadovať referendum,

DOHODLI sa na týchto ustanoveniach, ktoré budú tvoriť prílohu k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva:

1. Dánska vláda oznámi Rade svoje stanovisko týkajúce sa účasti v tretej etape pred tým, ako Rada uskutoční hodnotenie podľa článku 109j odseku 2 tejto zmluvy.
2. V prípade, že sa Dánsko nezúčastní tretej etapy, vzťahuje sa naň výnimka. V dôsledku výnimky sa na Dánsko vzťahujú všetky články a ustanovenia tejto zmluvy a štatútu ESCB obsahujúce výnimky.
3. V tom prípade sa Dánsko nezahrnie medzi väčšinu členských štátov, ktoré spĺňajú podmienky uvedené v druhej zarážke článku 109j odseku 2 a v prvej zarážke článku 109j odseku 3 tejto zmluvy.
4. Výnimku možno zrušiť postupom podľa článku 109k odseku 2, ktorý sa môže uplatniť len na podnet Dánska.
5. Ustanovenia tohto protokolu stratia účinnosť zrušením štatútu výnimky.

PROTOKOL,

ktorý sa týka Francúzska

VYSOKÉ ZMLUVNÉ STRANY,

ŽELAJÚC si zohľadniť určitú osobitnú záležitosť týkajúcu sa Francúzska,

DOHODLI sa na týchto ustanoveniach, ktoré budú tvoriť prílohu k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva:

Francúzsko si zachová výsadu menovej emisie vo svojich zámorských teritóriách podľa podmienok stanovených národným právom a jedine Francúzsko zodpovedá za určenie parity CFP franku.

PROTOKOL

o sociálnej politike

VYSOKÉ ZMLUVNÉ STRANY,

BERÚC na vedomie, že jedenásť členských štátov, ktorými sú Belgické kráľovstvo, Dánske kráľovstvo, Spolková republika Nemecko, Grécka republika, Španielske kráľovstvo, Francúzska republika, Írsko, Talianska republika, Luxemburské veľkoveľkovoľvodstvo, Holandské kráľovstvo a Portugalská republika, si želá pokračovať v nastúpenej ceste vytýčenej v roku 1989 sociálnou chartou; že prijali na tento účel medzi sebou dohodu; že táto dohoda je pripojená k tomuto protokolu; že tento protokol a uvedená dohoda rešpektujú ustanovenia tejto zmluvy, najmä ustanovenia týkajúce sa sociálnej politiky, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť *acquis communautaire*:

1. Súhlasia s tým, aby týchto jedenásť štátov bolo zmocnených využívať orgány, postupy a mechanizmy tejto zmluvy s cieľom prijímať a uplatňovať medzi sebou príslušné akty a rozhodnutia na plnenie uvedenej dohody.
2. Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska sa nezúčastní na rokovaníach a na prijímaní rozhodnutí v Rade o tých návrhoch, ktoré vypracuje Komisia na základe tohto protokolu a vyššie uvedenej dohody.
Nezávisle od článku 148 odseku 2 tejto zmluvy akty Rady, ktoré sa prijímajú podľa tohto protokolu a ktoré sa schvaľujú kvalifikovanou väčšinou, sa pokladajú za prijaté, ak získali minimálne 44 súhlasných hlasov.
Jednomyseľnosť členov Rady s výnimkou Spojeného kráľovstva a Severného Írska je záväzná pri aktoch Rady, ktoré sa musia prijať kvalifikovanou väčšinou a ktoré pozmeňujú návrh Komisie.
Akty prijaté Radou a všetky finančné dôsledky s výnimkou administratívnych nákladov stanovených pre orgány sa nevzťahujú na Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska.
3. Tento protokol sa pripojí k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva.

DOHODA

o sociálnej politike uzavretá medzi členskými štátmi Európskeho spoločenstva s výnimkou
Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska

Podpísaných jedenásť VYSOKÝCH ZMLUVNÝCH STRÁN, ktorými sú Belgické kráľovstvo, Dánske kráľovstvo, Spolková republika Nemecko, Grécka republika, Španielske kráľovstvo, Francúzska republika, Írsko, Talianska republika, Luxemburské veľkoveľkovoľvodstvo, Holandské kráľovstvo a Portugalská republika (ďalej len „členské štáty“),

ŽELAJÚC si plnenie sociálnej charty z roku 1989, vychádzajúc zo základu *acquis communautaire*,

BERÚC do úvahy Protokol o sociálnej politike,

DOHODLI sa takto:

Článok 1

Cieľom spoločenstva a členských štátov je podpora zamestnanosti, zlepšenie pracovných podmienok, primeraná sociálna ochrana, sociálny dialóg, rozvoj ľudských zdrojov na účely trvalej vysokej zamestnanosti a boja proti diskriminácii na trhu práce. S týmto zámerom spoločenstvo a členské štáty uskutočňujú opatrenia, ktoré zohľadňujú rozmanité formy národnej praxe najmä v oblasti zmluvných vzťahov a nutnosť udržiavať konkurencieschopnosť ekonomiky spoločenstva.

Článok 2

1. S cieľom dosiahnuť zámery článku 1 spoločenstvo podporuje a doplňuje aktivity členských štátov v nasledujúcich oblastiach:
  - zlepšovanie najmä pracovného prostredia na ochranu zdravia a bezpečnosti pracovníkov;
  - pracovné podmienky;
  - informácie a porady s pracovníkmi;
  - rovnosť príležitostí mužov a žien na trhu práce a v zamestnaní;
  - integrácia osôb vylúčených z trhu práce pri rešpektovaní článku 127 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (ďalej len „zmluva“).

2. Na tento účel môže Rada prostredníctvom smerníc prijať minimálne požiadavky na postupné uplatňovanie cieľov s prihliadnutím na podmienky a technické predpisy platné v jednotlivých členských štátoch. Tieto smernice nesmú ukladať správne, finančné a právne obmedzenia, ktoré by bránili tvorbe a rozvoju malých a stredných podnikov.

Rada rozhoduje postupom podľa článku 189c zmluvy po porade s Hospodárskym a sociálnym výborom.

3. Pritom Rada rozhoduje jednomyseľne na návrh Komisie po porade s Európskym parlamentom a Hospodárskym a sociálnym výborom v nasledujúcich oblastiach:

- sociálne zabezpečenie a sociálna ochrana pracovníkov;
- ochrana pracovníkov pri skončení pracovnej zmluvy;
- zastupovanie a kolektívna ochrana záujmov pracovníkov a zamestnávateľov vrátane spolurozhodovania s výhradou odseku 6;
- pracovné podmienky pre štátnych príslušníkov tretích krajín s úradným bydliskom na území spoločenstva;
- finančné príspevky na podporu zamestnanosti a tvorby pracovných miest pri rešpektovaní ustanovení týkajúcich sa sociálneho fondu.

4. Členský štát môže poveriť vedenie podnikov a zamestnancov na základe ich spoločnej žiadosti uskutočňovaním smerníc prijatých podľa odsekov 2 a 3.

V takom prípade zabezpečí, aby najneskôr dovtedy, kým sa podľa článku 189 prijímajú smernice, sociálni partneri prijali nevyhnutné opatrenia o dohode, pričom je príslušný členský štát povinný uskutočniť opatrenia potrebné na to, aby zaručil i výsledky stanovené smernicou.

5. Ustanovenia prijaté podľa tohto článku nebránia žiadnemu členskému štátu, aby zachoval alebo zaviedol prísnejšie ochranné opatrenia, ktoré sú zlučiteľné s touto zmluvou.

6. Ustanovenia tohto článku sa nevzťahujú na odmeny za prácu, právo združovať sa, právo na štrajk alebo právo výluky.

Článok 3

1. Komisia má za úlohu podporovať porady sociálnych partnerov na úrovni spoločenstva a prijíma vhodné opatrenia na uľahčenie dialógu vyváženou podporou obom stranám.

2. Preto Komisia, skôr ako predloží návrhy z oblasti sociálnej politiky, poradí sa so sociálnymi partnermi o možnosti orientácie činnosti spoločenstva.

3. Ak Komisia po porade so zamestnávateľmi a s pracovníkmi pokladá zásah spoločenstva za účelný, poradí sa so sociálnymi partnermi o obsahu zamýšľaného návrhu. Zamestnávatelia a pracovníci odovzdajú Komisii svoje stanovisko, prípadne odporúčanie.

4. Pri tejto porade môžu sociálni partneri informovať Komisiu o svojom úmysle začať postup podľa článku 4. Rokovania nemajú presiahnuť lehotu deviatich mesiacov, iba ak by sa na jej predĺžení spoločne dohodli príslušní sociálni partneri a Komisia.

Článok 4

1. Na žiadosť sociálnych partnerov môže dialóg medzi nimi na úrovni spoločenstva viesť k zmluvným vzťahom vrátane uzatvárania dohôd.

2. Dohody uzavreté na úrovni spoločenstva sa uskutočňujú alebo v súlade s praxou a postupmi, ktoré obvykle uplatňujú sociálni partneri a členské štáty, alebo v prípadoch, na ktoré sa vzťahuje článok 2, a to na základe spoločnej žiadosti signatárov, o ktorej rozhodne Rada na návrh Komisie.

Rada rozhoduje kvalifikovanou väčšinou okrem prípadov, keď dohoda obsahuje jedno alebo viac ustanovení, ktoré sa vzťahujú na jednu z oblastí uvedených v článku 2 odseku 3; vtedy rozhoduje jednomyselne.

Článok 5

Komisia v snahe dosiahnuť ciele stanovené v článku 1 a pri rešpektovaní ostatných ustanovení zmluvy podporuje spoluprácu medzi členskými štátmi a v zmysle tejto dohody uľahčuje koordináciu ich činnosti v celej sociálnej politike.

Článok 6

1. Každý členský štát zabezpečí uplatnenie princípu rovnakej odmeny za rovnakú prácu pre mužov a ženy.

2. „Odmena“ v zmysle tohto článku znamená obvyklú základnú či minimálnu mzdu alebo plat a všetky dávky v hotovosti alebo v naturáliách, ktoré zamestnávateľ priamo či nepriamo vypláca pracovníkovi v rámci pracovného pomeru.

Rovnaká odmena bez diskriminácie na základe pohlavia znamená:

- a) že odmena za rovnakú prácu sa pri úkolovej mzde vypočíta podľa rovnakej sadzby,
- b) že odmena za prácu pri hodinovej mzde je pri rovnakom druhu práce rovnaká.

3. Tento článok nebráni členským štátom, aby zachovávali alebo prijímali opatrenia poskytujúce osobitné výhody na uľahčenie pracovnej činnosti žien alebo na predchádzanie a kompenzáciu nevýhod v pracovnom uplatnení žien.

Článok 7

Komisia vypracuje každoročne správu o pokroku pri dosahovaní cieľov stanovených v článku 1 zahŕňajúcu demografickú situáciu spoločenstva. Správu postúpi Európskemu parlamentu, Rade a Hospodárskemu a sociálnemu výboru.

Európsky parlament môže vyzvať Komisiu, aby vypracovala správy o osobitných sociálnych problémoch.

Vyhlásenia

1. Vyhlásenie k článku 2 odseku 2

Jedenásť Vysokých zmluvných strán konštatuje, že pri rokovaníach o článku 2 odseku 2 dospeli k zhode v tom, že spoločenstvo pri ustanovení minimálnych požiadaviek na ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci nemá v úmysle diskriminovať pracovníkov malých a stredných podnikov spôsobom, ktorý nie je ospravedlnený okolnosťami.

2. Vyhlásenie k článku 4 odseku 2

Jedenásť Vysokých zmluvných strán vyhlasuje, že prvé z opatrení na uplatnenie dohôd medzi zamestnávateľmi a pracovníkmi na úrovni spoločenstva podľa článku 4 odseku 2 spočíva v rozvíjaní kolektívneho vyjednávania podľa pravidiel platných v jednotlivých členských štátoch, v dôsledku čoho toto opatrenie nevytvára povinnosť členských štátov uplatňovať tieto dohody priamo či vypracovať pravidlá na ich prijatie do vnútroštátneho právneho poriadku ani povinnosť upraviť platné vnútroštátne právo na uľahčenie ich plnenia.

PROTOKOL
o hospodárskej a sociálnej súdržnosti

VYSOKÉ ZMLUVNÉ STRANY,

PRIPOMÍNAJÚC, že únia si kladie za cieľ podporovať hospodársky a sociálny rozvoj medziiným aj posilňovaním hospodárskej a sociálnej súdržnosti;

PRIPOMÍNAJÚC, že článok 2 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva zahŕňa úlohu podporovať hospodársku a sociálnu súdržnosť a solidaritu medzi členskými štátmi a že posilňovanie hospodárskej a sociálnej súdržnosti patrí medzi činnosti uvedené v článku 3;

PRIPOMÍNAJÚC, že ustanovenia tretej časti hlavy XIV o hospodárskej a sociálnej súdržnosti ako celok poskytujú právny základ pre konsolidáciu a ďalší rozvoj činnosti spoločenstva v oblasti hospodárskej a sociálnej súdržnosti vrátane vytvorenia nového fondu;

PRIPOMÍNAJÚC, že ustanovenia tretej časti hlavy XII o transeurópskych sieťach a hlavy XVI o životnom prostredí predpokladajú založenie Kohézneho fondu do 31. decembra 1993;

VYHLASUJÚC svoje presvedčenie, že prechod do hospodárskej a menovej únie prispeje k hospodárskemu rastu všetkých členských štátov;

BERÚC na vedomie, že štrukturálne fondy spoločenstva sa v rokoch 1987 až 1993 reálne zdvojnásobia, zahŕňajúc veľké transfery, najmä ako časť hrubého domáceho produktu menej prosperujúcich členských štátov;

BERÚC na vedomie, že Európska investičná banka požičiava veľké a ustavične sa zvyšujúce čiastky v prospech chudobnejších regiónov;

BERÚC na vedomie záujem o väčšiu pružnosť pri prideľovaní prostriedkov zo štrukturálnych fondov;

BERÚC na vedomie záujem modifikovať mieru účasti spoločenstva na programoch a projektoch v určitých krajinách;

BERÚC na vedomie návrh vo vyššej miere zohľadňovať relatívnu prosperitu členských štátov v systéme vlastných prostriedkov;

ZNOVU POTVRDZUJÚ, že podpora hospodárskej a sociálnej súdržnosti je životne dôležitá pre plný rozvoj a trvalý úspech spoločenstva, a zdôrazňujú význam zahrnutia hospodárskej a sociálnej súdržnosti do článkov 2 a 3 tejto zmluvy;

ZNOVU POTVRDZUJÚ presvedčenie, že štrukturálne fondy by mali naďalej zohrávať značnú úlohu pri dosahovaní cieľov spoločenstva v oblasti súdržnosti;

ZNOVU POTVRDZUJÚ svoje presvedčenie, že Európska investičná banka by mala naďalej venovať väčšinu svojich prostriedkov na podporu hospodárskej a sociálnej súdržnosti, a vyhlasujú, že sú ochotné preskúmať kapitálové potreby Európskej investičnej banky, hneď ako to bude potrebné;

ZNOVU POTVRDZUJÚ potrebu dôkladného zhodnotenia činnosti a efektívnosti štrukturálnych fondov v roku 1992 a potrebu preskúmať pri tejto príležitosti príslušnú výšku týchto fondov z hľadiska úloh spoločenstva v oblasti hospodárskej a sociálnej súdržnosti;

SÚHLASIA so zriadením Kohézneho fondu do 31. decembra 1993, ktorý poskytne spoločenstvu finančné prostriedky na projekty v oblasti životného prostredia a transeurópskych sietí v členských štátoch s hrubým národným dôchodkom na osobu

nižším ako 90 % priemeru spoločenstva, ktoré majú program na splnenie podmienok hospodárskeho zblížovania, ako je to stanovené v článku 104c;

VYHLASUJÚ svoj zámer umožniť väčšiu mieru pružnosti pri pridelovaní prostriedkov zo štrukturálnych fondov na špecifické potreby nezahrnuté do súčasných predpisov štrukturálnych fondov;

VYHLASUJÚ svoju ochotu upraviť úroveň účasti spoločenstva v kontexte programov a projektov štrukturálnych fondov s cieľom vyhnúť sa nadmernému zvyšovaniu rozpočtových výdavkov v menej prosperujúcich členských štátoch;

UZŇAVAJÚC potrebu pravidelne sledovať pokrok, ktorý sa dosahuje v oblasti hospodárskej a sociálnej súdržnosti, konštatujú, že sú ochotné v tomto ohľade analyzovať všetky potrebné opatrenia;

VYHLASUJÚ svoj zámer viac brať do úvahy individuálne možnosti členských štátov prispievať z vlastných zdrojov a korigovať regresívne prvky súčasného systému vlastných prostriedkov z hradiska menej prosperujúcich štátov;

SÚHLASIA s pripojením tohto protokolu k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva.

PROTOKOL

o Hospodárskom a sociálnom výbore a Výbore regiónov

VYSOKÉ ZMLUVNÉ STRANY

DOHODLI sa na týchto ustanoveniach, ktoré budú tvoriť prílohu k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva:

Hospodársky a sociálny výbor a Výbor regiónov majú spoločnú organizačnú štruktúru.

PROTOKOL,

ktorý tvorí prílohu k Zmluve o Európskej únii a zmluvám o založení Európskych spoločenstiev

VYSOKÉ ZMLUVNÉ STRANY

SA DOHODLI na nasledujúcich ustanoveniach, ktoré tvoria dodatok k Zmluve o Európskej únii a k zmluvám o založení Európskych spoločenstiev:

Žiadne ustanovenie Zmluvy o Európskej únii, zmlúv o založení Európskych spoločenstiev, ani zmlúv či aktov pozmeňujúcich alebo doplňujúcich tieto zmluvy sa nedotýka článku 40.3.3. ústavy Írska.

ZÁVEREČNÝ AKT

1. Konferencie zástupcov vlád členských štátov zvolané do Ríma dňa 15. decembra 1990 s cieľom prijať vzájomnou dohodou potrebné zmeny a doplnky v Zmluve o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva na uplatnenie politickej únie a na vykonanie posledných etáp hospodárskej a menovej únie a ďalej konferencie zvolané do Bruselu dňa 3. februára 1992 na účely zmien a doplnkov zmlúv o založení Európskeho spoločenstva uhlia a ocele a Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu ako výsledok zmien a doplnkov predpokladaných v Zmluve o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva prijali tieto texty:

I. Zmluva o Európskej únii

II. Protokoly

1. Protokol o nadobúdaní majetku v Dánsku
2. Protokol k článku 119 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva
3. Protokol o Štatúte Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky
4. Protokol o Štatúte Európskeho menového inštitútu
5. Protokol o postupe pri nadmernom deficite
6. Protokol o kritériách konverencie podľa článku 109j Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva
7. Protokol, ktorým sa mení a dopĺňa Protokol o výsadách a imunitách Európskych spoločenstiev
8. Protokol, ktorý sa týka Dánska
9. Protokol, ktorý sa týka Portugalska
10. Protokol o prechode do tretej etapy hospodárskej a menovej únie
11. Protokol o určitých ustanoveniach týkajúcich sa Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska
12. Protokol o určitých ustanoveniach týkajúcich sa Dánska
13. Protokol, ktorý sa týka Francúzska
14. Protokol o sociálnej politike, ku ktorému je pripojená dohoda o sociálnej politike uzavretá medzi členskými štátmi Európskeho spoločenstva s výnimkou Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska, ku ktorej sú pripojené dve vyhlásenia
15. Protokol o hospodárskej a sociálnej súdržnosti
16. Protokol o Hospodárskom a sociálnom výbore a Výbore regiónov
17. Protokol pripojený k Zmluve o Európskej únii a k zmluvám o založení Európskych spoločenstiev

Konferencie súhlasili, že protokoly uvedené v bodoch 1 až 16 budú pripojené k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva a protokol uvedený v bode 17 bude pripojený k Zmluve o založení Európskej únie a k zmluvám o založení Európskych spoločenstiev.

2. V čase podpisu týchto textov konferencie prijali vyhlásenia, ktoré sú nižšie uvedené a pripojené k tomuto záverečnému aktu:

III. Vyhlásenia

1. Vyhlásenie o civilnej ochrane, energetike a turistike
2. Vyhlásenie o štátnej príslušnosti členského štátu
3. Vyhlásenie o časti tri hlavách III a VI Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva

4. Vyhlásenie o časti tri hlave VI Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva
5. Vyhlásenie o menovej spolupráci s krajinami, ktoré nepatria do spoločenstva
6. Vyhlásenie o menových vzťahoch s Republikou San Marino, s Vatikánskym mestským štátom a s Monackým kniežatstvom
7. Vyhlásenie o článku 73 d Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva
8. Vyhlásenie o článku 109 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva
9. Vyhlásenie o časti tri hlave XVI Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva
10. Vyhlásenie o článkoch 109, 130r a 130y Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva
11. Vyhlásenie o smernici z 24. novembra 1988 (emisie)
12. Vyhlásenie o Európskom rozvojovom fonde
13. Vyhlásenie o úlohe vnútroštátnych parlamentov v Európskej únii
14. Vyhlásenie o konferencii parlamentov
15. Vyhlásenie o počte členov Komisie a Európskeho parlamentu
16. Vyhlásenie o hierarchii aktov spoločenstva
17. Vyhlásenie o práve na prístup k informáciám
18. Vyhlásenie o odhadovaných nákladoch vyplývajúcich z návrhov Komisie
19. Vyhlásenie o vykonávaní práva spoločenstva
20. Vyhlásenie o hodnotení vplyvu opatrení spoločenstva na životné prostredie
21. Vyhlásenie o Dvore audítorov
22. Vyhlásenie o Hospodárskom a sociálnom výbore
23. Vyhlásenie o spolupráci s dobročinnými združeniami
24. Vyhlásenie o ochrane zvierat
25. Vyhlásenie o zastupovaní záujmov zámorských krajín a území uvedených v článku 227 ods. 3 a ods. 5 písm. a) a písm. b) Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva
26. Vyhlásenie o najvzdialenejších regiónoch spoločenstva
27. Vyhlásenie o hlasovaní v oblasti zahraničnej a bezpečnostnej politiky
28. Vyhlásenie o praktických opatreniach v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky
29. Vyhlásenie o používaní jazykov v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky
30. Vyhlásenie o Západoeurópskej únii

31. Vyhlásenie o azyle
32. Vyhlásenie o policajnej spolupráci
33. Vyhlásenie o sporoch medzi ECB a EMI a ich pracovníkmi

V Maastrichte siedmeho februára roku tisíc deväťsto deväťdesiatdva.

VYHLÁSENIE

o civilnej ochrane, energetike a turistickom ruchu

Konferencia vyhlasuje, že otázka začlenenia hláv týkajúcich sa oblastí uvedených v článku 3 písmene t) zmluvy sa preskúma v súlade s postupom stanoveným v článku N odseku 2 Zmluvy o Európskej únii, a to na základe správy, ktorú Komisia predloží Rade najneskôr do roku 1996.

Komisia vyhlasuje, že spoločenstvo bude v týchto oblastiach konať na základe súčasných ustanovení Zmlúv o založení Európskych spoločenstiev.

VYHLÁSENIE

o štátnej príslušnosti členského štátu

Konferencia vyhlasuje, že vo všetkých odkazoch na štátnych príslušníkov členských štátov otázka, či jednotlivec má štátnu príslušnosť členského štátu, sa rozhodne na základe vnútroštátnych predpisov tohto členského štátu. Členské štáty môžu vyhlásiť a vydať informácie o tom, kto sa pokladá za štátneho príslušníka pre spoločenstvo, a to na základe vyhlásenia predloženého predsedníctvu, pričom túto deklaráciu možno kedykoľvek v prípade potreby zmeniť.

VYHLÁSENIE

o časti III hlavách III a VI Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva

Konferencia potvrdzuje, že na účely uplatnenia ustanovení časti III hlavy III kapitoly 4 o kapitáli a platbách a hlavy VI o hospodárskej a menovej politike bežná prax zasadnutí Rady, podľa ktorej sa Rada schádza v zložení ministrov hospodárstva a ministrov financií, naďalej platí bez ohľadu na článok 109j odseky 2 až 4 a článok 109k odsek 2.

VYHLÁSENIE

o časti III hlave VI Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva

Konferencia vyjadruje súhlas, aby predseda Európskej rady pozýval ministrov hospodárstva a ministrov financií na zasadnutia Európskej rady na prerokovanie záležitostí týkajúcich sa hospodárskej a menovej únie.

VYHLÁSENIE

o menovej spolupráci s krajinami, ktoré nepatria do spoločenstva

Konferencia potvrdzuje, že spoločenstvo sa bude usilovať, aby prispelo k stabilite medzinárodných menových vzťahov. V tomto smere je spoločenstvo pripravené spolupracovať s ostatnými európskymi a mimoeurópskymi krajinami, s ktorými spoločenstvo má úzke hospodárske vzťahy.

VYHLÁSENIE

o menových vzťahoch s Republikou San Marino, Vatikánskym mestským štátom
a Monackým kniežatstvom

Konferencia súhlasí, aby existujúce menové vzťahy medzi Talianskom a San Marinom a Vatikánskym mestským štátom a medzi Francúzskom a Monakom neboli ovplyvnené Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva až do zavedenia ECU ako jednotnej meny spoločenstva.

Spoločenstvo zabezpečí, aby sa uskutočnili nové rokovania o postupe, ktorý bude pravdepodobne potrebný v súvislosti so zavedením ECU ako jednotnej meny.

VYHLÁSENIE

o článku 73d Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva

Konferencia potvrdzuje, že právo členských štátov použiť do príslušných ustanovení svojich daňových zákonov uvedených v článku 73d odseku 1 tejto zmluvy sa vzťahuje len na príslušné ustanovenia, ktoré platia od konca roku 1993. Toto vyhlásenie sa však vzťahuje len na pohyb kapitálu a platobný styk medzi členskými štátmi.

VYHLÁSENIE

o článku 109 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva

Konferencia zdôrazňuje, že pojem „formálne dohody“ v článku 109 odseku 1 nie je použitý so zámerom vytvoriť v zmysle práva spoločenstva novú kategóriu medzinárodnej dohody.

VYHLÁSENIE

o časti III hlavy XVI Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva

Konferencia je presvedčená, že z hľadiska narastajúceho významu ochrany životného prostredia na národnej a medzinárodnej úrovni a na úrovni spoločenstva by spoločenstvo pri uplatňovaní svojej právomoci v súlade s ustanoveniami časti III hlavy XVI malo zohľadniť osobitné podmienky v tejto oblasti.

VYHLÁSENIE

o článkoch 109, 130r a 130y Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva

Konferencia je presvedčená, že ustanovenia článku 109 odseku 5, článku 130r odseku 4 druhého pododseku a článku 130y neovplyvnia zásady, ktoré vyplývajú z rozhodnutia Súdneho dvora vo veci AETR.

VYHLÁSENIE

o smernici z 24. novembra 1988 (o emisiách)

Konferencia vyhlasuje, že zmeny v právnych predpisoch spoločenstva nemôžu narušiť výnimky, ktoré dostalo Španielsko a Portugalsko do 31. decembra 1999 na základe smernice z 24. novembra 1988 o obmedzení emisií škodlivých látok do ovzdušia, ktoré sa týkajú veľkých spaľovní.

VYHLÁSENIE

o Európskom rozvojovom fonde pre rozvoj

Konferencia schvaľuje, aby Európsky rozvojový fond bol v súlade so súčasnými ustanoveniami naďalej financovaný z národných príspevkov.

VYHLÁSENIE

o úlohe vnútroštátnych parlamentov v Európskej únii

Konferencia vyjadruje presvedčenie o veľkej dôležitosti podpory vyššej angažovanosti vnútroštátnych parlamentov pri činnosti Európskej únie.

Preto je potrebné zvýšiť informovanosť medzi vnútroštátnymi parlamentmi a Európskym parlamentom. V tomto kontexte vlády členských štátov, inter alia, zabezpečia, aby sa národné parlamenty včas zoznámili alebo preskúmali informácie a návrhy Komisie.

Konferencia podobne predpokladá, že je dôležité zvýšiť kontakty medzi národnými parlamentmi a Európskym parlamentom osobitne prostredníctvom primeraných recipročných možností a pravidelných stretnutí členov parlamentu, ktorí sa zaujímajú o rovnakú problematiku.

VYHLÁSENIE

o Konferencii parlamentov

Konferencia vyzýva Európsky parlament a vnútroštátne parlamenty, aby sa zišli ako Konferencia parlamentov.

Konferencia parlamentov bude viesť porady o hlavných črtách Európskej únie pri rešpektovaní právomocí Európskeho parlamentu a práv národných parlamentov. Predseda Európskej rady a predseda Komisie po každom zasadnutí Konferencie parlamentov predkladajú Správu o stave únie.

VYHLÁSENIE

o počte členov Komisie a Európskeho parlamentu

Konferencia súhlasí, aby členské štáty preskúmali otázky týkajúce sa počtu členov Komisie a počtu členov Európskeho parlamentu najneskôr do konca roku 1992 s cieľom dosiahnuť dohodu, ktorá umožní pripraviť potrebnú právnu základňu na zakotvenie počtu členov Európskeho parlamentu ešte pred voľbami v roku 1994. Pri rozhodovaní sa medziiným do úvahy vezme potreba určiť celkový počet členov Európskeho parlamentu v rozšírenom spoločenstve.

VYHLÁSENIE
o hierarchii aktov spoločenstva

Konferencia schvaľuje zvolanie Medzivládnej konferencie v roku 1996, ktorá preskúma, do akého rozsahu sa budú klasifikovať akty spoločenstva s cieľom utvoriť primeranú hierarchiu medzi súčasnými kategóriami aktov.

VYHLÁSENIE
o práve na prístup k informáciám

Konferencia predpokladá, že transparentnosť rozhodovacieho procesu posilní demokratickú povahu orgánov a dôveru verejnosti k ich správe. V súlade s tým konferencia odporúča, aby Komisia predložila Rade správu o opatreniach navrhnutých na zlepšenie prístupu verejnosti k informáciám, ktoré sú k dispozícii v jednotlivých inštitúciách, a to najneskôr do decembra 1993.

VYHLÁSENIE
o odhadovaných nákladoch vyplývajúcich z návrhov Komisie

Konferencia berie na vedomie záväzkov Komisie, že vychádzajúc z potrebných porád a posilňujúc jej systém hodnotenia právnych predpisov spoločenstva, zohľadní v návrhoch právnych predpisov náklady a príspevky orgánov členských štátov a všetkých zúčastnených strán.

VYHLÁSENIE
o realizácii vykonávaní práva spoločenstva

1. Konferencia zdôrazňuje, že pre súdržný a jednotný proces európskych štruktúr je dôležité, aby každý členský štát plne, presne a v rámci uvedených lehôt transponoval do vnútroštátneho práva príslušné smernice spoločenstva. Konferencia uznáva, že každý členský štát sa musí rozhodnúť, ako najlepšie bude uplatňovať ustanovenia spoločenstva vo svetle vlastných orgánov, právneho systému a ďalších podmienok vždy pri rešpektovaní článku 189 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, považujúc z hľadiska riadneho fungovania spoločenstva za dôležité, aby opatrenia, ktoré podniknú rôzne členské štáty, viedli k tomu, že právo spoločenstva sa bude uplatňovať s rovnakou účinnosťou a dôrazom ako vnútroštátne právo.
2. Konferencia vyzýva Komisiu, aby pri uplatnení právomocí podľa článku 155 tejto zmluvy zabezpečila plnenie záväzkov členskými štátmi. Žiada Komisiu, aby periodicky publikovala úplnú správu predkladanú členským štátom a Európskemu parlamentu.

VYHLÁSENIE
o hodnotení vplyvu opatrení spoločenstva na životné prostredie

Konferencia berie na vedomie, že Komisia sa vo svojich návrhoch zaväzuje, že členské štáty sa pri plnení týchto návrhov zaväzujú v plnej miere zohľadniť ich vplyv na životné prostredie a na zásady sústavného rozvoja.

VYHLÁSENIE
o Dvore audítorov

Konferencia zdôrazňuje osobitný význam, ktorý sa podľa článkov 188a, 188b, 188c a 206 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pripisuje Dvoru audítorov.

Žiada ostatné orgány spoločenstva, aby spolu s Dvorom audítorov zvažili všetky vhodné spôsoby na zvýšenie účinnosti svojej práce.

VYHLÁSENIE
o Hospodárskom a sociálnom výbore

Konferencia súhlasí, aby Hospodársky a sociálny výbor v otázkach rozpočtu a personálneho manažmentu mal rovnakú nezávislosť, ako mal dosiaľ Dvor audítorov.

VYHLÁSENIE
o spolupráci s dobročinnými združeniami

Pri dodržiavaní zámerov článku 117 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva Konferencia zdôrazňuje význam spolupráce medzi Európskym spoločenstvom a dobročinnými združeniami a nadáciami ako inštitúciami zodpovedajúcimi za sociálne zariadenia a služby.

VYHLÁSENIE
o ochrane zvierat

Konferencia vyzýva Európsky parlament, Radu a Komisiu, ako aj členské štáty, aby sa pri navrhovaní a vykonávaní právnych predpisov spoločenstva o spoločnej poľnohospodárskej politike, doprave, vnútornom trhu a výskume plne sústredili na zabezpečenie ochrany zvierat.

VYHLÁSENIE
o zastupovaní záujmov zámorských krajín a území uvedených v článku 227 odsekoch 3 a 5 písmenách a) a b)
Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva

Berúc na vedomie, že vo výnimočných prípadoch môžu medzi záujmami únie a zámorskými krajinami a územiami uvedenými v článku 227 odsekoch 3 a 5 písmenách a) a b) vzniknúť odlišnosti, Konferencia schvaľuje, aby Rada hľadala riešenie, ktoré je v súlade s postupom únie. Ak sa však ukáže, že to nie je možné, Konferencia súhlasí, aby príslušný členský štát konal separátne v záujme daných zámorských krajín a území bez toho, aby sa dotkol záujmov spoločenstva. V prípade možných odlišností záujmov a nevyhnutnosti separátneho aktu členský štát oznámi Rade a Komisii jasný úmysel, že koná v záujme uvedených zámorských území.

Toto vyhlásenie sa vzťahuje aj na Macao a Východný Timor.

VYHLÁSENIE

o najvzdialenejších regiónoch spoločenstva

Konferencia uznáva, že najvzdialenejšie regióny spoločenstva (Francúzske zámorské departementy, Azory a Madeira a Kanárske ostrovy) trpia štrukturálnou zaostalosťou znásobenou ešte ďalšími faktormi (vzdialenosťou, ostrovnou polohou, malou rozlohou, nepriaznivou topografiou a podnebím, hospodárskou závislosťou od malého počtu výrobkov), ktorých trvalý charakter a spojenie značne obmedzuje ich hospodársky a sociálny rozvoj.

Ďalej sa uznáva, že hoci sa ustanovenia Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva a sekundárna legislatíva automaticky vzťahujú na najvzdialenejšie regióny, predsa je možné prijať osobitné opatrenia na pomoc, ak sa ukáže objektívna potreba prijať takéto opatrenia z hľadiska hospodárskeho a sociálneho rozvoja týchto regiónov. Takéto opatrenia by mali mať za cieľ aj dobudovanie vnútorného trhu, aj uznanie regionálnej reality, aby sa najvzdialenejším regiónom umožnilo dosiahnuť primeranú úroveň hospodárskeho a sociálneho rozvoja.

VYHLÁSENIE

o hlasovaní v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky

Konferencia schvaľuje, aby sa pri rozhodnutiach Rady, pri ktorých sa vyžaduje jednomyselnosť, členské štáty nebránili jednomyselnému rozhodovaniu v prípadoch, že je to možné a ak existuje kvalifikovaná väčšina v prospech takého rozhodnutia.

VYHLÁSENIE

o praktických opatreniach v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky

Konferencia súhlasí, aby sa o rozdelení práce medzi Politický výbor a Výbor stálych zástupcov rokovalo v neskoršej etape a aby sa aj prakticky zabezpečilo splynutie Sekretariátu pre politickú spoluprácu s Generálnym sekretariátom Rady na účely spolupráce medzi Radou a Komisiou.

VYHLÁSENIE

o používaní jazykov v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky

Konferencia súhlasí s používaním jazykov v súlade s pravidlami Európskych spoločenstiev.

Pri komunikácii s Konferenciou zástupcov vlád členských štátov sa použije bežná prax Európskej politickej spolupráce.

Všetky spoločné texty o spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politike, ktoré sa predkladajú alebo prijímajú na zasadnutiach Európskej rady alebo Rady, ako aj všetky texty, ktoré sa majú uverejniť, sa bezprostredne a súčasne prekladajú do oficiálnych jazykov spoločenstva.

VYHLÁSENIE

o Západoeurópskej únii

Konferencia berie na vedomie nasledujúce vyhlásenie:

- I. Vyhlásenie Belgicka, Nemecka, Španielska, Talianska, Luxemburska, Holandska, Portugalska a Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska, ktoré sú členskými štátmi Európskej únie a zároveň aj členskými štátmi Európskej únie, o úlohe Západoeurópskej únie a o jej vzťahoch s Európskou úniou a s Atlantickou alianciou

Úvod

1. Členské štáty Západoeurópskej únie súhlasia, že je potrebné rozvíjať skutočnú európsku bezpečnostnú a obrannú identitu a vyššiu európsku zodpovednosť vo veciach obrany. Táto identita sa dosiahne postupným procesom za sebou nasledujúcich etáp.

Západoeurópska únia bude tvoriť integrálnu súčasť procesu rozvoja Európskej únie a ešte viac prispeje k solidarite v rámci Atlantickkej aliancie. Členské štáty Západoeurópskej únie súhlasia s posilnením úlohy Západoeurópskej únie v dlhodobej perspektíve spoločnej obrannej politiky v rámci Európskej únie, ktorá by časom mohla viesť k spoločnej obrane kompatibilnej s obranou Atlantickkej aliancie.

2. Západoeurópska únia sa bude rozvíjať ako obranná zložka Európskej únie a ako prostriedok na posilnenie európskeho piliera Atlantickkej aliancie. Preto sformuluje spoločnú európsku obrannú politiku, bude ju uskutočňovať a konkrétne vykonávať na základe ďalšieho rozvoja vlastnej operatívnej úlohy.

Členské štáty Západoeurópskej únie berú na vedomie článok J.4, ktorý sa týka spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky Zmluvy o Európskej únii, ktorý má nasledujúce znenie:

- „1. Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika zahŕňa všetky otázky, ktoré sa týkajú bezpečnosti Európskej únie, vrátane prípadného vymedzenia spoločnej obrannej politiky, ktoré by časom mohlo viesť k spoločnej obrane.
2. Únia požiada Západoeurópsku úniu (ZEU), ktorá je nedeliteľnou súčasťou vývoja únie, aby vypracovala a uskutočňovala rozhodnutia a akty únie, ktoré súvisia s obranou. Po dohode s orgánmi Západoeurópskej únie prijme Rada potrebné praktické opatrenia.
3. Otázky súvisiace s obranou, ktoré sa uvádzajú v tomto článku, nepodliehajú postupom stanoveným v článku J.3.
4. Politika únie v súlade s týmto článkom sa netýka zvláštnej bezpečnostnej a obrannej politiky určitých členských štátov a rešpektuje záväzky niektorých členských štátov v rámci NATO a je zlučiteľná so spoločnou bezpečnostnou a obrannou politikou stanovenou v jej rámci.
5. Ustanovenia tohto článku nebránia rozvoju užšej spolupráce medzi dvoma alebo viacerými členskými štátmi na bilaterálnej úrovni, v rámci Západoeurópskej únie a Atlantickkej aliancie, za predpokladu, že takáto spolupráca nie je v rozpore a nesťažuje spoluprácu upravenú touto hlavou.
6. So zreteľom na ciele tejto zmluvy a na rok 1998 v súvislosti s článkom XII Bruselskej zmluvy ustanovenia tohto článku možno zmeniť, ako je stanovené v článku N odseku 2, na základe správy obsahujúcej hodnotenie dosiahnutého pokroku a získaných skúseností, ktorú Rada predloží Európskej rade v roku 1996.“

A. Vzťahy Západoeurópskej únie s Európskou úniou

3. Cieľom je vybudovať Západoeurópsku úniu v jednotlivých etapách ako obrannú zložku Európskej únie. Na tento účel je Západoeurópska únia pripravená na požiadanie Európskej únie vypracovať a plniť rozhodnutia a akty únie, ktoré sa týkajú obrany.

Západoeurópska únia s cieľom rozvinúť v tomto smere úzke pracovné vzťahy s úniou vykoná:

- potrebnú synchronizáciu týkajúcu sa času a miesta zasadnutí a zosúladovania metód práce;
- rozvinie úzku spoluprácu medzi Radou a Generálnym sekretariátom Západoeurópskej únie na jednej strane a medzi Radou a Generálnym sekretariátom Rady na strane druhej;

- prípravu zosúladovania postupnosti a funkčného obdobia príslušných predsedníctiev;
- určí primerané modality na zabezpečenie pravidelnej informovanosti Európskych spoločenstiev a na uskutočnenie konzultácií s Európskymi spoločenstvami o činnosti Západoeurópskej únie v súlade s úlohou Komisie pri spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politike, ako ju definuje Zmluva o Európskej únii;
- podporí užšiu spoluprácu medzi Parlamentným zhromaždením Západoeurópskej únie a Európskym parlamentom.

Rada Západoeurópskej únie v zhode s príslušnými orgánmi Európskej únie prijme potrebné praktické opatrenia.

B. Vzťahy Západoeurópskej únie s Atlantickou alianciou

4. Cieľom je vybudovať Západoeurópsku úniu ako prostriedok na posilnenie európskeho piliera Atlantickej aliancie. V súlade s tým je Západoeurópska únia pripravená ďalej rozvíjať pracovné vzťahy medzi Západoeurópskou úniou a alianciou a posilniť úlohu, zodpovednosť a príspevok členských štátov Západoeurópskej únie aliancii. To sa uskutoční na základe potrebnej prehľadnosti a komplementarity medzi vznikajúcou európskou bezpečnosťou a obrannou identitou a alianciou. Západoeurópska únia bude konať v súlade so spojencami podľa Zmluvy o Severoatlantickej aliancii.

- Členské štáty Západoeurópskej únie zintenzívnia svoju koordináciu v otázkach aliancie, ktoré sú ich spoločným záujmom s cieľom predstaviť spoločné postoje dohodnuté v ZEU v procese porád v aliancii, ktorý zostane podstatným základom pre porady medzi členmi a miestom dohody o politikách so zreteľom na bezpečnostné a obranné povinnosti spojencov podľa Severoatlantickej zmluvy.
- Ak to bude potrebné, budú sa synchronizovať dátumy a miesto konania zasadnutí a harmonizovať metódy práce.
- Rozvinie sa úzka spolupráca medzi Generálnym sekretariátom Západoeurópskej únie a NATO.

C. Operatívna úloha Západoeurópskej únie

5. Operatívna úloha Západoeurópskej únie sa posilní preskúmaním a definovaním príslušného poslania, štruktúr a prostriedkov, osobitne:

- plánovacej jednotky Západoeurópskej únie;
- užšej vojenskej spolupráce doplnkovej k spolupráci s alianciou, najmä v oblasti logistiky, dopravy, výcviku a strategického sledovania;
- zasadnutí vedúcich predstaviteľov Štábu obrany Západoeurópskej únie;
- vojenských jednotiek zodpovedných Západoeurópskej únii.

Preskúmajú sa ďalšie návrhy vrátane:

- prehĺbenia spolupráce v oblasti zbrojenia s cieľom vytvoriť Európsku agentúru pre zbrojenie;
- prebudovania Inštitútu Západoeurópskej únie na Akadémiu európskej bezpečnosti a obrany.

Opatrenia zamerané na zvýšenie operatívnej úlohy Západoeurópskej únie budú v úplnom súlade s vojenským charakterom na zabezpečenie kolektívnej obrany všetkých spojencov.

D. Ďalšie opatrenia

6. V dôsledku uvedených opatrení a s cieľom posilniť úlohu Západoeurópskej únie sa Rada a Sekretariát Západoeurópskej únie presídlia do Bruselu.
7. Zastúpenie v Rade Západoeurópskej únie musí byť také, aby Rada mohla nepretržite vykonávať svoje funkcie v súlade s článkom VIII upravenej Bruselskej zmluvy. Členské štáty môžu vypracovať postup vychádzajúci z dvojitého zastrešenia zastúpenia v aliancii a v Európskej únii.
8. Západoeurópska únia berie na vedomie, že v súlade s ustanoveniami článku J.4 odseku 6 o spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politike Zmluvy o Európskej únii sa únia rozhodne preskúmať ustanovenia tohto článku na podporu cieľa stanoveného v súlade s uvedeným postupom. Západoeurópska únia preskúma terajšie ustanovenia v roku 1996. Pri tejto revízii zohľadní pokrok a skúsenosti, ktoré sa dosiahli, a rozšíri vzťahy medzi Západoeurópskou úniou a Atlantickou alianciou.

II. Vyhlásenie Belgicka, Nemecka, Španielska, Francúzska, Talianska, Luxemburska, Holandska, Portugalska, Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska,
ktoré sú členmi Západoeurópskej únie

„Členské štáty Západoeurópskej únie vítajú rozvoj Európskej bezpečnosti a obrannej identity. Berúc do úvahy úlohu Západoeurópskej únie ako obrannej zložky Európskej únie a ako prostriedok na posilnenie Európskeho piliera Atlantickej aliancie, sú rozhodnuté postaviť vzťahy medzi Západoeurópskou úniou a ostatnými európskymi štátmi na nový základ v záujme stability a bezpečnosti v Európe. V tomto duchu navrhujú nasledujúce:

Štáty, ktoré sú členmi Európskej únie, sú pozvané, aby sa pripojili k Západoeurópskej únii na základe podmienok dohody v súlade s článkom XI upravenej Bruselskej zmluvy, alebo ak si to želajú, aby sa stali pozorovateľmi. Ostatné európske členské štáty NATO sú pozvané, aby sa stali pridruženými členmi Západoeurópskej únie takým spôsobom, ktorý im umožní, aby sa plne zúčastnili na činnostiach Západoeurópskej únie.

Členské štáty Západoeurópskej únie predpokladajú, že zmluvy a dohody vzťahujúce sa na uvedené návrhy budú uzavreté do 31. decembra 1992.“

VYHLÁSENIE

o azyle

1. Konferencia súhlasí, aby v kontexte postupu vymedzeného v článkoch K. 1 a K.3 o spolupráci v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí Rada prerokovala ako prioritné otázky týkajúce sa azylovej politiky členských štátov s cieľom prijať do roku 1993 spoločný akt na zosúlad'ovanie týchto aspektov podľa pracovného programu a harmonogramu uvedených v správe o azyly, pripravenej na žiadosť Európskej rady na zasadnutí v Luxemburgu dňa 28. a 29. júna 1991.
2. V tejto súvislosti Rada do konca roku 1993 na základe správy prerokuje možnosť uplatnenia článku K.9 na tieto otázky.

VYHLÁSENIE

o policajnej spolupráci

Konferencia potvrdzuje dohodu členských štátov o cieľoch obsiahnutých v návrhoch delegácie Nemecka na zasadnutí Európskej rady v Luxemburgu dňa 28. a 29. júna 1991.

Nateraz členské štáty súhlasia, že prioritne preskúmajú návrhy predložené na základe pracovného programu a harmonogramu dohodnutých v správe, pripravenej na žiadosť Európskej rady v Luxemburgu, a že sú ochotné uvažovať o prijatí praktických opatrení v oblastiach navrhnutých nemeckou delegáciou, ktoré sa týkajú nasledujúcich funkcií pri výmene informácií a skúseností:

- podpory vnútroštátnych orgánov činných v trestnom konaní a bezpečnostných orgánov, osobitne pri koordinácii vyšetrovania a vyhľadávania;
- tvorby databáz;
- centrálnej analýzy a hodnotenia informácií na zmapovanie situácie a identifikáciu prístupov vyšetrovania;
- zhromažďovania a analýzy programov prevencie na poskytnutie členským štátom a na prípravu celoeurópskych stratégií prevencie;
- o opatreniach, ktoré sa týkajú rozvoja oddelení špecializovaných na prípravu, výskum, forenzné metódy a register trestov. Členské štáty súhlasia, že na základe správy najneskôr v roku 1994 zväžia, či je potrebné rozšíriť rozsah takejto spolupráce.

VYHLÁSENIE

o sporoch medzi ECB a EMI a ich zamestnancami

Konferencia považuje za vhodné, aby Súd prvého stupňa prejednal tieto druhy právnych sporov v súlade s článkom 168a Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva. Konferencia preto vyzýva orgány, aby v súlade s tým prijali potrebné opatrenia.

1. mája 1992 v Guimarães (Portugalsko), Vysoké zmluvné strany prijali nasledujúcu deklaráciu:

VYHLÁSENIE VYSOKÝCH ZMLUVNÝCH STRÁN K ZMLUVE O EURÓPSKEJ ÚNII

Vysoké zmluvné strany Zmluvy o Európskej únii podpísanej v Maastrichte siedmy deň februára roku 1992,

berúc do úvahy pojmy Protokolu číslo 17 k uvedenej Zmluve o Európskej únii, ktorý je pripojený k tejto zmluve a k zmluvám o založení Európskych spoločenstiev,

uvádzajú nasledujúci právny výklad:

Bolo a je ich zámerom, aby protokol neobmedzoval slobodu cestovania medzi členskými štátmi alebo aby podľa neskôr stanovených podmienok v írskom právnom poriadku bolo možné v súlade s právom spoločenstva dostať alebo sprístupniť v Írsku informácie týkajúce sa služieb, ktoré sú právoplatne dostupné v členských štátoch.

Vysoké zmluvné strany zároveň slávnostne vyhlásili, že v prípade budúcich ústavných zmien v Írsku, ktoré sa budú týkať predmetu úpravy článku 40.3.3. írskej ústavy a ktoré nie sú v rozpore s úmyslom Vysokých zmluvných strán vyjadreným vyššie, budú pripravené po nadobudnutí platnosti Zmluvy o Európskej únii, ak o to Írsko požiada, zmeniť uvedený protokol v primeranom rozsahu jeho aplikácie k takým ustanoveniam.

V Maastrichte siedmeho februára roku tisíc deväťsto deväťdesiatdva.

Pour Sa Majesté le Roi des Belges

Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen

Mark EYSKENS

Philippe MAYSTADT

For Hendes Majestæt Danmarks Dronning

Uffe ELLEMANN-JENSEN

Anders FOGH RASMUSSEN

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland

Hans-Dietrich GENSCHER

Theodor WAIGEL

Gia ton Proedro tis Ellinikis Dimokratias

Antonios SAMARAS

Efthymios CHRISTODOULOU

Por Su Majestad el Rey de España

Francisco FERNINDEZ ORDONEZ

Carlos SOLCHAGA CATALIN

Pour le Président de la République française

Roland DUMAS

Pierre BÉRÉGOVOY

Thar ceann Uachtarán na hEireann

For the President of Ireland

Gerard COLLINS

Bertie AHERN

Per il Presidente della Repubblica italiana

Gianni DE MICHELIS

Guido CARLI

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg

Jacques F. POOS

Jean-Claude JUNCKER

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden

Hans VAN DEN BROEK

Willem KOK

Pelo Presidente da República Portuguesa

Joáo de DEUS PINHEIRO

Jorge BRAGA DE MACEDO

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and
Northern Ireland

Douglas HURD

Francis MAUDE